

Fransız hükûmeti iki teklifte bulundu

Antakya ve Iskenderun meselesinin Milletler Cemiyetinde hallini istiyor

Hükûmetimizin, Fransanın yeni talebi etrafında cuma günü mecliste beyanatta bulunması muhtemeldir

Başvekilimizle hariciye vekilimiz Iskenderun ve Antakya meselesinin ne tarzda yürüdüğü hakkında partiye izahat verdiler, ikinci beyaz kitap dün bütün mebuslara ve alâkadar makamlara dağıtıldı

Antakyadan iki görünüş

Ankara 24 (A.A.) — Ulus gazetesi yarınki (bugünkü) nüshasında aşağıdaki haberi neşretmektedir: «Hususi olarak öğrendiğimize göre, Fransız hükûmeti Sancak ihtilâfının halli hakkında hükûmetimize iki teklifte bulunmuştur. Bu tekliflerden biri, meselelerin halli için Milletler Cemiyetine gidilmektedir. Cenevrede bütün davanın yeni baştan tetkik olunarak siyasi ve iktisadi icaplara ve ahdi haklara uygun bir karara varılmak fırsatını bahşedecek olan bu talep hakkında hükûmetimizin cuma günü Kamutayda beyanatta bulunacağını zannediyoruz.»

PARTİYE İZAHAT

Ankara 24 (Telefon) — Cumhuriyet Halk Partisi Meclis grubu bugün öğleden sonra Trabzon mebusu B. Hasan Sakının başkanlığında toplanmıştır.

Hariciye vekilimiz B. Rüştü Aras, Iskenderun ve Antakya meselesinin ne tarzda yürüdüğü hakkında Partiye malûmat ve muhtelif hatiplerin suallerine cevaplar vermiştir.

Hariciye vekilimizden sonra başvekilimiz İsmet İnönü söz alarak bu meselelerin cereyanı üzerinde ayrıca izahatta bulunmuştur.

TEATİ EDİLEN NOTALAR

Ankara 24 (Telefon) — Iskenderun Antakya ve havalisi hakkında Fransız hükûmetine ilk tevdi edilen Türk notasına Fransızların verdikleri cevabı nota ile Türk ve Fransız notalarının zikredilen mukavele ve vesikaları ve Fransız cevabı notasına mukabil son notamızın metinlerini ihtiva eden ikinci beyaz kitap bütün mebuslara ve bütün alâkadar makamlara dağıtılmıştır.

Fransız Hariciye nezareti tarafından 10 teşrinisani 936 tarihinde hükûmetimize tevdi edilen notada talebimizin Suriye ve Lübnan ile olduğu gibi, Iskenderun ve Antakya havalisi delegeleri ile de bir muahede akdi imkânının tedkikine dair olduğunu naklettikten sonra şu esaslara istinad etmektedir.

(Devamı 13 üncü sahifede)

Kış şiddetini artırıyor, sıcaklık 2 dereceye düştü

Dün gece de muhtelif fasılalarla İstanbula kar yağdı

Bu sene kış çok erken geldi. Dün sabah İstanbula bir saat kar yağdığını, termometrenin dört dereceye kadar indiğini yazmıştık. Dün azami sıcaklık altı dereceyi geçmemiştir. Akşama doğru hava soğumuş, termometre iki dereceye kadar inmiştir. Gece muhtelif fasılalarla kar yağmıştır.

Havanın birdenbire soğuması karşısında odun ve kömür fiyatları ne haldedir? Dün bu hususta tahkikat yaptık. Bu sene odun ve kömür fiyatları pek erken yükselmişti. Yaz ortalarında 220 kuruşa satılan birinci nevi meşe odunu teşrinievvel ayında 300 kuruşa kadar yükselmişti. Teşrinievvelde Karadenizde nakliyatın güçleşmesi ve bazı ormanlardan odun kesiminin azalması üzerine fiyatlar bir miktar daha yükselmiştir. Şimdiki halde odunun

çekisi 320 kuruştur.

Mangal kömürünün fiyatı 3,5-4 kuruştur. Maamafih mahalle aralarında 6 kuruşa satılıyor.

İstanbulun senelik odun ihtiyacı 250-300 bin çeki arasındadır. İstanbulda ne miktar stok mevcut olduğu henüz tesbit edilmemiştir.

Kok kömürüne gelince, şehrimizde kâfi miktarda stok vardır. Zonguldaktaki Türk antrasiti fabrikası da çalışmakta devam ediyor. Bu sebeple kok kömürü bühranı ihtimali mevcut değildir.

TRAKYADA SOĞUKLAR

Edirne 24 (Akşam) — Trakya'da şiddetli soğuklar hüküm sürüyor. Birçok yerlere kar yağmıştır. Termometre sıfıra kadar inmiştir.

Siyasî müsteşarlıklar

Siyasî müsteşarlar mebuslardan olacak

Ankara 24 (Telefon) — Vekâletlerde idarî müsteşarlıklardan başka bir de siyasî müsteşarlıklar ihdas edileceği hakkında bir kanun lâyihası hazırlanmış ve meclise verilmiştir. Bu kanunun müzakeresine bugünlerde heyeti umumiyede başlanacaktır.

Öğrendiğimize göre: Siyasî müsteşarlar mebuslardan olacaktır. Siyasî müsteşarların vazife ve selâhiyetleri hakkında kanunda hükümler vardır.

Donanmamız

Cumartesi günü Falere varacak, perşembeye kadar orada kalacak

Atina 24 (Hususi) — Yunan gazetelerinin haber aldığına göre Türk donanması önümüzdeki cumartesi günü Falere varacak ve perşembe gününe kadar orada kalacaktır. Türk donanmasının şerefine ziyafetler ve şenlikler tertip edilecektir. Şimdiden hazırlıklara başlanmıştır.

Yeni iki banka kuruluyor

Biri küçük sanat erbabına yardım edecek, diğeri deniz işleriyle uğraşacak

Haber aldığımızı göre yeni iki banka kurulmak üzeredir. Bunlardan birincisi Halk bankası adındadır. Sermayesi bir buçuk milyon liradır. Bu banka küçük sanat erbabına kredi temini ve yardım için kurulacaktır.

İkincisi Deniz bankasıdır ve daha mühim sermaye ile kurulacaktır. Bu banka limanlar, rıhtımlar, balıkçılık ve sair denize müteallik işlerle meşgul olacaktır. Denizyolları idaresi ve Akay da bu bankaya iştirak edeceklerdir.

Türk - İngiliz dostluğu asla sarsılamaz

M. EDEN DİYOR Kİ:

“İtalya ile, Türk - İngiliz dostluğuna halel verebilecek mahiyette anlaşmayı akla getirmek bile kabil değildir,,

Londra 24 (A.A.) — Röyter ajansı tebliğ ediyor: Avam kamerasında sorulan bir soru ile bunun cevabı İngiltere hükûmetinin hiç bir vesile ile İngiliz ve Türk dostluğuna halel getirilmesine imkân bile tasavvur edemediğini göstermektedir.

Müzakere esnasında bir mebus şu soruyu sormuştur:

— Akdenizde İtalyan ve İngiliz menafiline ait olarak imza edilebilecek her hangi bir itilâf mü-nasehetile, Türkiye'ye karşı olan pek eski dostluğumuza veya Türk menfaatlerine zarar iras edilecek mahiyette her hangi bir kaydı İngiliz hükûmetinin kabul etmemesine M. Eden itina gösterecek midir?

M. Eden şu cevabı vermiştir:

— Bu muhakkaktır. Şurasını söylemekle bahtı-yarım ki, İngiliz - Türk dostluğuna halel verebilecek mahiyette bir hattı hareket takibini düşüne-bilecek hiç bir vaziyeti akla getirmek bile kabil değildir.

Belçika başvekili “Sulh tehlikededir,, diyor

M. Van Zeland ilâve ediyor: “Her tarafta tehlikeli alâmetler belirmektedir,,

Brüksel 24 (Akşam) — Belçika başvekili M. Van Zeland dün mühim bir nutuk irad etmiştir. Başvekil, hükûmetni hiç bir diktatörlük kurulmasına müsaade etmeden memleketi idare edeceğini söyledikten sonra Avrupa'nın karışık vaziyetinin askerî kuvvetleri arttırmağa lüzum gösterdiğini ilâve etmiştir. Başvekil demiştir ki:

«Avrupada vaziyet vahimdir. Her tarafta sulh tehlikededir. Bu tehlike bizim de başımızın ucundadır. Bir harp tehlikesini ortadan kaldırmak için çalışmalıyız. Fakat bu gözlerimizi kapamak demek değildir. Çünkü her tarafta tehlikeli alâmetler belirmektedir.

Eğer bütün mesaiye rağmen harp patlarsa, bu badiyeden kurtulmak için bütün mesaimizi sarfedeceğiz. Fakat bütün dünya bilmelidir ki kendimizi müessir surette müdafaa edebiliriz.»

M. Van Zeland

Başvekilin nutku büyük ehemmiyetle karşılanmış ve çok alkışlanmıştır.

(Devamı 13 üncü sahifede)

— Gazeteler acaba beni evin kaçınıcı kat penceresinden düşürecekler?...

Son dakika

Mühendis Stikling idam edilirse Almanya, Sovyet Rusya ile münasebatını kesecek

Londra 25 (Akşam) — Deyli Telgraf gazetesinin haber aldığına göre Almanyanın Londra sefiri, Alman hariciye nezaretine müracaat ederek Sovyet Rusyada tevkif ve idama mahkûm edilen mühendis Stikling idam edilirse Almanyanın Sovyet Rusya ile siyasi münasebatını keseceğini bildirmiştir.

Üç Alman daha tevkif edildi

Berlin 25 (Akşam) — 23 teşrinisanide Harkofta daha üç Alman tevkif edilmiştir. Almanya hükûmeti yeniden şiddetli teşebbüste bulunmuştur.

Gazeteler Stiklingin idama mahkûm edilmesi münasebetile şiddetli neşriyatta bulunuyorlar ve diyorlar ki: «Stikling komünisttir. Fakat Alman tebaasıdır. Bu itibarla bizi alâkadar etmektedir. Bir Alman tebaasını himaye etmek vazifemizdir.»

Fransa, Barselonun ablokasını kabul etmiyor

Franko, İngilterenin bitaraf mıntaka tesisi hakkındaki teşebbüsüne cevap verdi

Paris 25 (Akşam) — Fransanın İspanya içinde düşüncesi İngilterenin aynıdır. Barselonun ablokaasına gelince, Fransız mahafilinin kanaatine göre Franko hükûmeti muharib tanınmadığından böyle bir abloka meşru sayılamaz. Diğer taraftan bahri kanunlara göre abloka fiili olmalıdır. Halbuki Frankonun elindeki vapurlar abloka için kâfi değildir.

Bahriye nezareti Fransız gemilerini himaye için bütün tedbirleri almıştır.

BİTARAF MINTAKA

Londra 25 (Akşam) — General Franko, İngilterenin İspanyada bitaraf mıntakalar tesisi hakkındaki teşebbüsüne cevap vermiştir. Franko, Alikante, Valansa, Taragon, Kartajen hakkındaki teminatı Barselona teşmil edemeyeceğini bildirmektedir.

Madrid sefiri bu hususta Franko ile temas ederek izahat istiyecektir.

MADRİDDE VAZİYET

Paris 25 (Akşam) — Madridten bildiriliyor: Resmî tebliğe göre Madrid cephesinde sükûnet vardır. Kar ve yağmur askeri harekâta mâni olmaktadır. Üniversite cephesinde âsiler tamamen muhasara altındadır.

Madrid müdafileri fena havadan istifade ederek dinlenmekte ve sivil ahaliyi şehirden çıkarmaktadır. Şimdiye kadar Valansa 300 bin kişi gönderilmiştir.

İSPANYA SULARINA BİR İNGİLİZ DENİZALTI FİLOSU GİDİYOR

Londra 25 (Akşam) — Maîtada Lavale limanından bir İngiliz denizaltı filosu hareket etmiştir. Filo İspanyol sularına gidecektir.

Akdeniz meselesi

Londra veya Pariste mühim konuşmalar oluyor

Londra 25 (Akşam) — Sovyet sefiri hariciye nezaretine giderek Akdeniz vaziyetini hakkında nazır M. Edenle görüşmüştür.

PARİS SEFİRİMİZ FRANSIZ HARİCIYE NAZIRİLE GÖRÜŞTÜ

Paris 24 (A.A.) — Delbos dün Sovyetler birliği ve Türkiye büyük elçileri ile görüşmüştür. Akdeniz vaziyetile İspanya dahili harbi muhtemel tesirlerinin bu görüşmede mevzuu bahis olduğu öğrenilmiştir.

PRENS POLÜN TEMASLARI

Belgrad 24 — Yugoslav kral naibi prens Polün Londra seyahatinden İngiliz gazeteleri çok hararetili bir lisanla bahsetmektedir. Prens Polün Londrayı ziyareti siyasi bir mahiyettedir. Oradaki temaslarda Akdeniz meselesi görüşülmüştür.

Japonyanın bir tekzibi

Tokyo 25 — Hariciye nezareti, Almanya ile Japonya arasında ittifak şayialarını ve komünizme karşı bir blok teşkil için İtalya ile konuşmalar yapıldığı haberini tekzip ediyor. Bütün bu şayiaların suitefahhüm mahsulü olduğu, yakında vaziyetin aydınlanacağı bildiriliyor.

Limanlar, Denizyolları, Akay ve havuzlar bütçeleri

Ankara 24 (Telefon) — İstanbul, İzmir liman idareleri ile Denizyolları Akay, havuz ve fabrikalar idarelerinin 937 bütçelerini tedkik eden hususi komisyon tedkiklerini bitirmek üzere.

Tedkikat bittikten sonra mezkûr idarelere aid bütçe projesi meclis, iktisad, maliye, divanı muhasebat ve bütçe encümeninden sonra da umumi heyet tarafından ayrıca tedkik edilecektir.

Amiral Horti Romada

Karada ve denizde geçid resimleri yapılacak

Roma 24 (A.A.) — Macar Naibi hükûmeti amiral Horti, bugün saat 15.45 de buraya gelecektir. Amiral, İtalya kralı ve kraliçesinin misafiri olarak dört gün Romada kalacaktır. Amiral, 25 bin kişinin iştirakiyle Via İmpera da yapılacak olan askeri bir geçid resminde hazır bulunacaktır. Bundan sonra Napolide yapılacak olan bahri nümayişte bulunacak ve bu nümayişe İtalyanın yüz cüzütamı iştirak edecektir.

Siyasi mahafil, amiralin Romaya bir nezaket ziyareti yapmak üzere gelmiş olduğunu yazmakta ve Arşidük Otto ile prenses Marie'nin nişanlanmasi meslesinin görüşüleceğini ilâve etmektedir.

Ankara'ya kar yağdı

Ankara 24 (Telefon) — Birkaç gündürlü hükûm süren soğuk bugün şiddetini artırdı. Ankara'ya kar yağdı ve kısa bir müddet içinde Ankara-beyaza büründü.

Karadenizde fırtına

Yıldız poyraz rüzgârı şiddetle esmekte devam ediyor. Anadolu da birçok yerlere kar yağmıştır. Rüzgâr birçok tahtaperdeleri yıkmış, levhaları devirmiştir. Karadenizde şiddetli bir fırtına hüküm sürüyor.

Bugün İstanbul'a kar yağması muhtemeldir.

Bir Rumen gambotu ile bir denizaltı gemisi geldi

Bir Rumen torpido muhribi tamir için İstanbul'a gelmiş ve havuza girmişti. Dün bir gambot ile bir denizaltı gemisi gelmiştir. Bunlar da tamir edilecektir.

Elektrik şirketinin murahhasları Ankara'ya gittiler

Nafia vekâletile temas etmek üzere Brükselden gelen elektrik şirketi delegeleri dün akşamki trenle Ankara'ya gittiler.

Bu Sabahki Telgraflar

Esrarengiz tahetlbahir kimin?

Bir İspanyol tebliğine göre, Cervantes kruvazörü nasıl torpillerlenmiş?

Londra 24 — İspanya hükûmetinin elinde olan Cervantes kruvazörüne vuku bulan taarruz hakkında katı bir şey öğrenilememiştir. Bazı mahafil kruvazörde bir infilâk olduğunu veya geminin bir torpille çarptığını iddia etmektedir. Fakat kruvazöre bir denizaltı gemisi tarafından torpill atıldığı anlaşılmaktadır.

Asilerin ellerinde bir denizaltı gemisi olduğunu iddia ediyorlar. Bu iddianın doğru olmadığı anlaşılmaktadır.

İSPANYA BAHRİYE NEZARETİNİN TEBLİĞİ

Valansi 24 — İspanya bahriye nezaretinin bir tebliğine göre hâdisa şöyle olmuştur:

Saat 9 da Mendez - Nunez ve Cervantes kruvazörü ile Jaime zırhlısı, birçok denizaltıların hücumuna uğramışlardır. Bunların atıkları torpiller

Mendez - Nunez kruvazörüne isabet etmiş ise de Cervantes kruvazörünün baş tarafına isabet etmiştir.

Bu denizaltıların ecebi denizaltıları olduğu muhakkaktır. Çünkü asilerin elinde denizaltı yoktur ve Cartagene üssübahrisi hükûmetin elinde olduğundan yeni denizaltılar yapmaları imkânı da mevcut değildir.

Atılan mermiler muayene edilmiş, bunların İspanyol mermisi olmadığı gibi İtalyan mermisi de olmadığını meydana çıkarmıştır. Cartagene limanını açıklarında bulunan bir Alman muhribi, torpillemenin tesirini görmek üzere limana doğru gelmiş ve sonra ufukta kaybolmuştur.

Bu tebliğe ecebi harp gemilerinin İspanyol filosunun harekâtı ve denize konulan torpiller ve saire hakkında malûmat vermek suretiyle asilere yardım etmekte oldukları ilâve olunmaktadır.

Sanayi programımız

Tekliflerde bulunmak üzere Hollandadan bir heyet geliyor

Ankara 24 (Telefon) — Hollandadan bir klering mütehasısı heyetinin yakında Ankara'ya geleceğini bildirmiştir.

Bu heyet ticaret muahedesinde yapılacak değişiklikler hakkında hükûmetimizle müzakerede bulunacaktır.

Bundan başka Hollandadan tüccar ve sanayicilerden mürekkep bir heyet te yakında Ankara'ya gelecektir. Bu heyet sanayi programımıza dahil gemi, liman, telsiz telgraf, istasyon ve fabrikalar inşaatı gibi büyük işlere iştirak etmeleri imkânlarını arayacaklardır.

Yaş meyva ihracatı

Ankara 24 (Telefon) — Yaş meyva ihracatı ile uğraşmak üzere Ziraat bankası tarafından teşkil edileceğini evvelce haber verdiğimiz «Türk meyvacılık limited şirketi»nin teşkiline aid formaliteler ikmal edilmiştir. Şirket yakında faaliyete geçecektir.

Türk parası

Kıymetinin düşürüleceği haberi tamamen asılsızdır

Ankara 24 (A.A.) — Türk parası kıymetinin düşürüleceğine dair bazı ecebi matbuatında mevzuubahis olan haberlerin tamamen asılsız olduğunu bildirmeye Anadolu ajansı mezumdur.

İskeleler rüsumu tek tarife formülü ile cibayet olunacak

Ankara 24 (Telefon) — Büyük Millet Meclisinin geçen devresinde kabul edilen kanuna göre, iskelelerin tarifeleri 1 ikinci kanun 937 den itibaren iktisat vekâleti tarafından kontrol ve tasdik edilecektir.

İktisat vekâleti bunun için bütün iskelelerde tatbik edilmek üzere bir formül hazırlanmış ve bu formül alâkadar limanlara bildirilmiştir. Bütün iskele rüsumu tek tarife formülüne göre tayin ve cibayet olunacaktır.

Denizcilerin tekaüdlükleri

Ankara 24 (Telefon) — Büyük Millet Meclisi bütçe encümeni denizcilerin tekaüdlükleri hakkındaki lâ-yihann müzakeresini bitirmiştir. Lâ-yiha yakında umumi heyette müzakere edilecektir.

Edirnenin kurtuluş günü

Bugün Edirne'de büyük merasim yapılacak

Bugün güzel Edirnenin kurtuluş günüdür. 14 yıl evvel bugün Edirne, bir daha ayrılmamak üzere Türkiye'ye kavuşmuştur. Bu şerefli gün Edirne'de büyük törenle kutulacaktır.

Törende bulunmak üzere Edirneye pek çok kimseler gitmiştir. Dün akşam sekizi elli geçe kalabalık bir yolcu treni Edirneye hareket etmiştir. Bu akşam radyoda mimar Kemal Altan tarafından Edirne hakkında bir konferans verilecektir.

Edirne'de her taraf donanmıştır. Ankaradan Edirneye 20 sayılabilmektedir. Dün akşam sayılabilmektedir. Halk sevinç içinde.

Fransız sefiri

Tekaüde sevkedileceği haberi doğru değil

Ankara 24 (Telefon) — Fransanın Ankara sefiri M. Ponsonun memleketine gideceği hakkında katı malûmat yoktur.

Memurların tahdidi sinni hakkındaki Fransız kanununun büyük elçilere şümülü yoktur. Bu itibarla sefirin tekaüde sevkedilmesi mevzuu bahsolamaz.

Nobel sulh mükâfatı

Alman gazeteleri şiddetli neşriyatta bulunuyorlar

Berlin 25 (Akşam) — Nobel sulh mükâfatı Karl Osiskiye verilmiştir. Gazeteler bu münasebetle yazdıkları makalelerde Nobel mükâfatının ilk defa olarak bir vatan hainine verildiğini söylüyorlar ve diyorlar ki:

«Karl Osiski 23 teşrinisani 1931 de yani eski cumhuriyet idaresi zamanında bir buçuk ay hapse mahkûm edilmişti. 2 mayıs 1932 de yeniden mahkûm edilmiş, mareşal Hindenburg af talebini reddetmişti. Ondan sonra umumi afdan istifade etmemiştir.

Nazi idaresi teessüs ettikten sonra Osiski nezaret altında bulunduruluyordu. Gegende serbest bırakılmıştı. Nobel sulh mükâfatının bu vatan hainine verilmesi yeni Almanyaya hakaret sayılır. Buna icab eden mukabelede bulunulacaktır.»

Londra 25 — Nobel sulh mükâfatı sulh lehindeki neş'iyatı ve faaliyetile tanınmış olan Alman muharriri Karl Osiskiye verilmiştir.

MADRİDDE VAZİYET

Madrid 24 — Madrid cephesinde vaziyette mühim bir değişiklik yoktur. Hükûmet kuvvetleri el bombalı asileri Karabansel mıntakasından püskürtmüştür. Burada Faslılar büyük ziyat vermişlerdir.

Asilerin tayyareleri yeniden Madridi bombardıman etmiştir. Harbiye nezaretine atılan bombalardan bir mühimmat deposu infilâk etmiş, yangın çıkmıştır. Alevler, asilerin mevzilerinden görülüyor.

Hava çok fenadır. Buz gibi bir rüzgâr esiyor.

MEKSİKADAN SİLÂH GÖNDERİLİYOR

Meksika 24 — Buradan cebel topu, mitralyöz yüklü iki tren hareket etmiştir. Bunlar Sil vapurile İspanyaya gönderilmektedir. Dok amelesi bedava çalışıyor.

M. Edenin beyanâtı

İngilterenin iki tarafı da muharip tanımaması ehemmiyetle karşılandı

Londra 24 — M. Edenin Avam kamrasındaki son beyanâtı büyük ehemmiyetle karşılanmıştır. Bu beyanattan anlaşıldığına göre İngiltere, İspanyada çarpışan iki tarafı muharip olarak tanımamaktadır.

İngiltere geçen hafta iki tarafı muharip tanımağa ve bitaraflığını ilâna karar vermişti. Çünkü Bahriye nezareti Akdenizde bir hâdisa çıkmasından endişe ederek hükûmet üzerinde bu yolda tesir yapmıştı. Fakat cumartesi günü Fransa tarafından yapılan teşebbüsler üzerine kararını değiştirmiştir. Fransa, İspanyadaki iki tarafın muharip tanınmasına aleyhtar olduğunu, çünkü böyle bir hareketin Almanyaya ve İtalyaya karşı fedakârlık yapmak demek olacağını bildirmiştir.

Yugoslav - Macaristan

Budapeşte 25 — Gazeteler, amiral Hortinin Yugoslavyadan geçerken gördüğü samimi kabulden memnuniyetle bahsediyorlar.

Varşova seyahati

Romanya hariciye nazırı mühim beyanatta bulundu

Bükreş 24 (A.A.) — Resmî bir ziyaret yapmak üzere bugün Varşova'ya hareket edecek olan M. Pictor Antonesko, Rador ajansına beyanatta bulunarak Cenevre'deki görüşmeleri sırasında M. Beck tarafından yapılan davete icabetinden, duyduğu memnuniyeti kaydetmiştir. Dış işleri bakanı ezcümle demiştir ki:

«Polonya - Romen ittifakının kuvvet ve hayatietini teyit etmeğe müsait olan her fırsattan istifade etmeliyiz. Ben yalnız hükûmetin değil, fakat aynı zamanda bütün Romen milletinin de tercümanı olacağım. Hürriyet ve istiklâl için katlanılmış ızdırapla dolu bir mazi taşıyan her iki millet, birbirine hürmet ve dostluk bağları ile bağlı bulunmaktadırlar. Sulh içinde yaşamak hususundaki müşterek arzuları da her iki milleti biribirine yaklaştırmaktadır. Milletler cemiyeti paktı esasına dayanan Polonya - Romen ittifak muahedesi, Avrupanın bu kıtasında toprak bütün-lüğünün idamesine müstenit bir sulhün idamesi hususundaki arzumuzun sadık bir aksidir.»

Fransız - Yugoslav ticaret görüşmesi

Belgrad 24 (A.A.) — Birkaç gündürlü inkıta uğramış olan Fransız - Yugoslav ticaret müzakerelerine yarın burada devam edilecektir.

FİKRA

Niçin okumuyoruz?

Bu, İstanbul gazetelerinden birinin açtığı anketin başlığıdır. Fakat, bilir misiniz, taksitle almanca kitabı satan biri yalnız İstanbul şehrine 25 bin liralık, Ankara'da yalnız bir Bakanlıkta ve bir günde 1000 liralık kitabı satmıştır? Dahası var: Gidip fi renkçe kitabı, mecmua ve gazete satan dükkanlardan Türk okuyucularının sayısını sorunuz.

Birçok noksanlarımız var. Evvelâ gerçi birçok eser yazıyor veya tercüme ediyoruz. Fakat bunlar tam değildirler. Yani henüz bir mesleki inkişafı türkçeden takib etmek imkân-sız gibidir. Dil bilenler, ecnebi eserleri okumayı tercih etmektedirler.

Devlet matbaasının bastığı eserler arasında, herhangi bir meslekten olanları tatmin edecek takvimler da var. Bunların bedelini birden ödemeğe de muallimlerin ve mekteb gençlerinin kesesi elverişli değildir.

Lâtin harfi ile kitabı okuyanların büyük bir kısmı, bütçeleri pek dar olan gençlerimizdir. Kitab ve mecmua fiyatlarını onların imkânlarına uydurmağa mecburuz. Şüphesiz daha başka sebepler de sayılabilir: Ekonomi hayatı şiddetlenmeyen bölgelerde herkesin yalnız bir kitabı değil, bir gündelik gazeteyi bile parasız okumak için bir iki gün beklemeğe vakti vardır. Buralarda okuma menfaati, say ve kazanç menfaatine henüz cevap vermiyor. Siz, eğer bir alış verişiniz yoksa, gazetelerin borsa cedvellerini okur musunuz?

Zamanla, hükümetin ve muharrirlerin gayretleri ile telâfi edilecek noksanlardan başka, bir de, bütün neşir vasıtaları hep birlikte umumî bir okuma alâkası, terbiye ve ahlâkı uyan-dırmağa çalışmak için elbirliği etmek bir tedbir addolunabilir. Bir evde bir küçük kitabı rafı olmaması, o ev için ayıp telâkî ettirilmek lâzımdır. Bu memlekette vatandaşlar: - Gazete okumuyorum,

Yahud:

— Kitab açtığım yok,

Demekten ahlâkî bir kusurda bulunuyorlar, gibi utanmağa alıştırılmalı dırlar. [Fa. — Tay.]

Ruhsatiye harcı ne kadar tutacak?

Hafta tatilinden istisna edilen müesseselerden alınacak ruhsatiye harçlarının gayri safi iradın yüzde üç nisbetinde olmasına şehir meclisinde karar verildi. Belediye eski tarife göre ruhsatiye harçlarından senede 65 bin lira kadar varidat temin ediyordu.

Bundan başka son kanuna göre berberler de pazar günleri dükkanlarını kapayacaklardır. Berberlerin bu sene için verdikleri ruhsatiye harçlarının iade edilmesine şimdilik imkân görülememektedir. Berberler 937 senesinden itibaren ruhsatiye harcı vermeyeceklerdir.

Harcın yüzde üç olarak kabul edilmesinde evvelce yüzde on nisbet üzerinden harç veren esnafın harçları yeni esasa göre mahsup edilecektir.

Bir kız çocuk kayboldu

Beşiktaşta Hatice adında 9 yaşında bir kız çocuğu bundan bir ay evvel evinden çıkmış ve bir daha dönmemiştir. Ailesi çocuğun gitmesi muhtemel olan yerleri aramışsa da bulamamış ve zabıta müracaat ederek Hatice'nin aranmasını istemiştir. Zabıta küçük Haticeyi aramaktadır.

ŞEHİR HABERLERİ

Leblebiciler
Az para ile
oldukça mühim
işler görüyorlar

Esnaf cemiyetlerinin idare heyeti intihabları devam ediyor. Bugün de leblebiciler cemiyeti idare heyeti seçilecektir.

Bazı küçük ve varidatı az olan esnaf cemiyetlerinin birleştirilmesi mevzuu bahsolmuş ve bu arada leblebicilerin de meyvacılarla birleştirilmesi düşünülmüştü.

Bu cihetin tahakkukundan korkan leblebiciler ticaret odası esnaf şubesine müracaat etmişler ve mevzuu bahis tevhit meselesine katıyen lüzum olmadığını söylemişlerdir.

Bu müracaatta leblebicilerin ileri sürdükleri fikirler büyük bir alâka uyandırmıştır. Bunlar demişlerdir ki:

— Biz esnaf cemiyetlerinin içinde âzasi iki yüz kişiyi bulmayan en küçük teşekküldür. Senelik varidatımız 180 liradır. Hemen hemen bu rakam hiç değişmez. Biz bu paranın 120 lirasıyla bir kâtip tutarız. 36 lirasını cemiyet olarak kullandığımız odaya veririz. Geri kalan para ile de her sene fakir âzalarımızdan bir kaçını sılaya göndeririz.

Ayda 10 liraya çalışan kâtipimiz bizim memleketlidir. Yani bütün leblebicilerin geldikleri Çankırı tarafından ve burada üniversite tahsilini bu para ile yapar. Bu kâtip üniversiteyi bitirip gittikten sonra yerine tekrar kendi memleketimizden bir talebe getirtir, burada okuturuz.

Görüyorsunuz ki biz kendi yağımızla kendimizi kavruluyoruz. Başka cemiyetlerle birleştirilmemize ne lüzum var?

Leblebicilerin bu mütalâaları çok makul görülmüştür.

Kahvehaneler

Son seneler zarfında
miktarı çok artmış

Kahveciler cemiyeti idare heyeti intihabı dün başlamıştır. Esnafın çoğu dün reylerini vermişlerdir. Bu cemiyetin idare heyetinde mühim değişiklikler olmayacağı anlaşıyor.

Son yıllar içinde şehirde kahvehanelerin mühim miktarda arttığı görülmüştür. Şimdiki halde cemiyete kayıtlı 1500 kahvehane mevcuttur. Kahveciler bu vaziyetten şikâyetçi görünmüyorlar. Fakat bir kısım alâkadarlar yeni açılan kahvehanelerin kapanmadıklarını ve bu keyfiyetin de mevcut her kahvenin pek âlâ kazandığını göstermekte olduğunu söylemektedir.

Bir çocuk başka bir çocuğu yaraladı

Harbiye civarında Andon ve Feridun adlarında 9 yaşlarında iki çocuk oynarlarken aralarında kavga kışmıştır.

Kavgada bunlardan Feridun bir tekme vurarak Andonu yere yuvarlamıştır. Yüzü koyun yuvarlanan Andonun bacağı kırılmış, başından da yaralanmıştır. Çocuk hastaneye kaldırılarak hadise etrafında zabıta tahkikata başlamıştır.

Şehir meclisi

Dün, 1 şubatta toplanmak
üzere dağıldı

Şehir meclisi teşrinievvel toplantısının sonuncusunu yaptı. Paşabahçede perşembe günleri pazar kurulması muvafık görüldü.

Bundan sonra dahiliye ve kültür bakanlıkları tarafından verilen emir üzerine büyük Türk amirali Barbaros Hayreddinin Beşiktaş'taki türbesi civarının tanzimi meclisçe kabul edildi.

Türbenin civarı, belediye imar bürosu tarafından tanzim edilen ve şehircilik mütehassısı M. Proste tarafından tasvip edilen plâna göre tanzim edilecektir.

Şehzadebaşında Hoşkadem mahallesinde bir yolun 15 metre olarak açılması muvafık görüldü. Ford kumpanyası belediye arasında fabrikada monte edilen otomobil ve aksamı hakkındaki ihtilâf üzerine kavanin encümeni mazbatası okundu. Bu mazbatada, alınacak oktruva rüsumunun muhtelif şekilleri hakkında bazı förmüller teklif ediliyor. Bu teklif kabul edildi.

Bundan sonra Boğaziçinde İngiliz Şel kumpanyasının yapacağı yeni tanklar hakkında kavanin encümeni mazbatası tasdik edildi.

Belediye memurlarının esnafı teftişleri sırasında tutulması lâzım gelen defterlerin şekli de kararlaştıktan sonra şehircilik mütehassısı M. Prosteun teklifi üzerine Boğaziçinde yeniden petrol sanayiine ait depo tesis edilmemesi hakkındaki encümen mazbatası okundu ve muvafık görüldü.

Müteakiben ekmeklerin muayene ve tahlili için un ümunesi alınması işi görüldü. Bu işi tedkik eden mülkiye encümeni ekmek nümunesiyle beraber un nümunesi de alınabileceğini söylüyor, kavanin encümeni ise bu nümunenin behemehal alınması lüzumunu müdafaa ediyordu.

Âzadan B. Galip Bahtiyar İstanbul'da satılan ekmeklerin çoğunun seyyar esnaf tarafından satıldığını bunlardan un nümunesi istenemiyeceğine, âzadan B. Avni de ekmekçi ile fırıncı hakkında ayrı ayrı hükümler konulması lâzım geleceğini söylediler.

Neticede bu meselenin kavanin, mülkiye, sıhiye encümenlerinden mürekkep muhtelit bir encümende tedkikini muvafık gördüler.

Meclis bundan sonra 1 şubatta toplanmak üzere dağıldı.

Muallimler arasında tayinler

Malatya lisesi eski edebiyat stajyeri B. Süreyya Haydarpaşa lisesi edebiyat stajyerliğine, Heybeliada orta mektebi musiki muallimi B. Ziya Haydarpaşa lisesi musiki muallimliğine, Gazi Osman paşa orta mektebi türkçe muallimi B. Ali İstanbul erkek lisesi türkçe muallimliğine, riyaziye muallim muavini B. Mazhar Kadıköy ikinci orta mektebi riyaziye muallim muavinliğine, Pertevniyal lisesi birinci devre riyaziye muallimi B. Arif Bedî Ankara Gazi lisesi riyaziye muallimliğine ve muallimlerden bayan Nazire Fatih orta okulu tarih, coğrafya muallimliğine tayin edilmişlerdir.

Parti kongreleri
Vilâyet kongresi
birinci kânunda
toplanacak

Teşrinisanının 14 üncü gününden itibaren toplanan halk partisi kaza kongrelerinden şimdiye kadar Beyoğlu, Bakırköy, Çatalca, Kadıköy, Kartal, Üsküdar, Fatih, Sarıyer, Adalar, Beykoz kazalarına ait kongreler ıkmal edilmiş, yeni idare heyetleri ve vilâyet kongresine iştirak edecek delegeler seçilmiş, her kazanın dilekleri tesbit edilmiştir.

Ayın yirmi dokuzunda vilâyetimiz dahilinde bütün kaza kongreleri nihayet bulacaktır. Her kaza kongresinde vilâyet kongresine bildirilmek üzere hazırlanan dilekler partinin vilâyet merkezine gönderilmektedir. Bunlar parti merkezinde, tasnif edilecek ve bu suretle vilâyet kongresine bildirilecektir. Dileklerden bir kısmı doğrudan doğruya Ankara'ya, parti genel sekreterliğine gönderilecek mahiyette olduğu gibi bir kısmı da yalnız vilâyet veya belediye teşkilatını alâkadar etmektedir. Vilâyet kongresi bu dilekler üzerinde katî kararını verecektir.

Kazalardan gelen dileklerin tasnifi yapılamadığı için henüz dileklerin ne gibi şeylere taallük ettiği belli değildir. Vilâyet kongresi birinci kânun içinde toplanacaktır.

Bir hamal düştü, yük altında
kalarak yaralandı

Balatta Mehmed adında bir hamal dün ağır bir yük ile İskele caddesinden geçerken camurdan ayağı kayarak düşmüştür. Kocaman denğin altında kalan Mehmed başından tehlikeli surette yaralanmıştır.

Bir sene hapis

Paçavraları halı diye
sigorta ettirmiş!

İstanbuldan Avrupa'ya gönderdiği bir balyanın içine çuval parçaları dolurarak bunu halı dengi diye bir şirkete 14.000 liraya sigorta ettirip bilâhare halılarının zayı olduğundan bahisle sigorta parasını almağa kalkışan Agop adında bir adam dün ağır ceza mahkemesinde sahtekârlık suçundan muhakeme edilmiştir.

Agobun suçu sabit olduğundan bir sene müddetle hapsine karar verilmiştir. Ancak bu mahkûmiyet affa tabi olduğu cihetle mahkeme hükmün infazına mahal görmemiş ve Agop serbes bırakılmıştır.

Belediyeye alınacak memurlar

Belediye, lise mezunu olmıyanların belediye hizmetine kabul edilmesine karar vermiştir.

Belediye memurin encümeni, son yaptığı toplantıda bu tedbiri de kâfi görmemiş ve belediyeye maaşlı olarak yeniden alınacak memurların 35 yaşından yukarı olmamalarına karar vermiştir. Bu karar, belediye reislik makamınca tasvip edilmiştir.

İSTANBUL HAYATI

“Hani bana sabır taşı alacaktın?,”

Beyazıt caminin avlusunda gene ramazan pazarı kuruldu. Akşam üzeri avlunun üç kapısı karınca yuvası gibi kaynıyor. Oruçtan başları dönen ihtiyarlar, orta yaşlılar, iftar zamanı sofraya dizilen çeşit, çeşit reçellerin başında büyük annesinin yanına sokulup minare kandillerinin yanmasını beklerken oruca istahlanan küçükler pazarcı tezgâhlarının arasında mekik dokuyorlar. Kuru üzüm, incir torbaları ceblere yerleştiriliyor. Türlü türlü reçellerden kavanozlar dolduruluyor. Öteden ekmek kadayıfı avazı çıktığı kadar haykırıyor:

— Haniya, pamuk gibi kadayıfların tadını anlıyan yok mu baylar? Bu malı almanın ya parası yoktur, ya aklı.

Onun yanında bir işporta dolusu yün çorap, bir sepet takunya, mendil, düğme kutuları. İşporta sahibi haykırıyor:

— Haydi baylar, bayanlar. Sağlam yün çoraplar, sık takunyeler. Haydi, bunlar ramazan işidir, geç kalamaz.

Merak ettim. İşportacının yanına sokularak takunya ile yün çorabın ramazanla ne alakası olduğunu sordum. Adam gülümseyerek kulağıma eğildi.

— Bayım, bunun kıymetini oruç tutanlar bilir. Bu soğuk havada sahurda yemek pişirmeğe kalkınca yün çorap ayakları ısıtır.

— Ya takunya?

— Hımm.. onu da sık sık aptest tazelleyen anlar..

Yan tarafta yaşlı bir kadıncağız telaşla bağırrıyor:

— Oğlum, ben sana çabuk ol, diyorum. Şimdi nerede ise top atılacak. Daha ben eve gidip te çorba kaynatacağım.

Ötede bir çocuk annesinin eteğine asılmış tepiniyor.

— Anneee.. hani bana sabır taşı alacaktın da karım acıkmıyacaktı. Çok acıktım. Biraz simit yesem orucum bozulur mu?

Kapının yanında mis yağları, tesbih satan adamın etrafı müşterilerle sarılmış. Dükkançı bir pamuk parçasını çeşid, çeşid şişelerden ıslatarak mini mini tahta kutulara koyup müşterilere dağıtıyor. Avlunun ortasında bir kaç afacan ellerindeki teneke parçasına sopalarla vurarak önlerindeki ihtiyar tiryakiyi kuzduruyorlar. Köşede bir kaç kişi taşın üzerine iftar sofrasını kurmuşlar, gözlerini saate dikmişler, top sesini bekliyorlar. Biri mırıldanıyor.

— Yahu, topçunun saati doğru olduğu ne malûm? C. R.

40 bin ton çimento ithal
edilecek

Memleketimizde çimento ihtikârına meydan vermemek ve çimento fiyatlarını düşürmek maksadile iktisat vekâleti, memleketimize 40 bin ton çimento ithaline karar vermiştir.

Bu mikdarın 10 bin tonu Sümer Bank, 30 bin tonu da Ankaradaki memurin kooperatifi tarafından ithal edilecektir.

Dün 2600 göçmen geldi

Dün Nâzım vapur ile Köstenceden 2600 göçmen gelmiştir. Bu göçmenler bugün mahalli müretteplerine sevk edileceklerdir.

Bay Amcaya göre...

— Berberlerin pazar tatili meselesi ortaya yeni bir mesele çıkardı bay

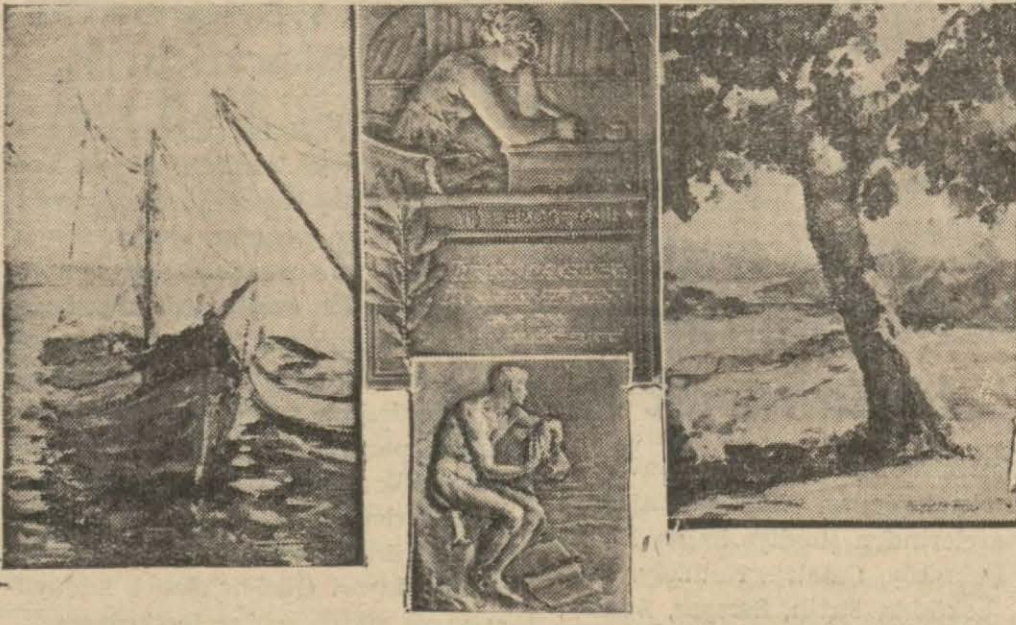
... Sebebi de, kalfaları, işçileri sevindiren bu kararın...

... Salon sahiplerini memnun etmemesiymiş!..

... Patronlar, bu karara itiraz edeceğiz, diyorlarmış!..

B. A. — Bilâkis öpüp de başlarına koysunlar, bu karar ya mecburî sakal

Küçük sanatkârın resim sergisi

Sağda ve solda Turgudun iki tablosu, ortada Halkevinin ve hocasının verdiği madalyalar

Eminönü Halkevinde Turgud isminde 16 yaşında bir sanatkârımızın tablolarından mürekkep bir sergi açıldığı yazmıştık. Pek çok zevat tarafından ziyaret edilen bu sergi dün akşam kapanmıştır. Bu münasebetle Eminönü Halkevi reisi Ağah Sırrı tarafından bir nutuk söylenmiş, serginin gördüğü muvaffakiyetten bahisle küçük sanatkârın bir madalya ile taltifi kararlaştırıldığı söylenmiş ve madalyeyi vermiştir.

Bundan sonra Turgudun hocası ressam Ali Sami Boyar bir nutuk söylemiş

ve hülâsaten demiştir ki: «Turgudun muvaffakiyetinden bahsetmek bana düşmez. Bir sanatkâr arkadaşım eserlerini çok beğendiğini, bunların bir metr eseri kadar kıymetli olduğunu söylemişti. Memleketimizde birçok Turgudlar vardır. Sanat kabiliyetimiz her memleketten fazladır. Halkevinin himayesine teşekkür eder, bu teşviklerin teşmilini rica ederim.»

Küçük sanatkârın kazandığı muvaffakiyetten dolayı biz de tebrik ederiz.

Yeni kararlar

İspanyaya tayyare verilmesi meşalesi tetkik ediliyor

Londra 24 (A.A.) — Haber alındığına göre, ademi müdahale komitesinin dünkü celsesinde, İspanyaya tayyare verilmesine mâni olmak hususunda hava eksperleri tarafından yazılan rapor tedkik edilmiştir. Bu eksperler aşağıdaki tekliflerde bulunmuşlardır.

1 — Bütün sivil tayyare istasyonlarını kontrolü,

2 — İspanyaya tayyare verebilecek ve İspanyol hudutlarından 2400 kilometrelik bir mesafede bulunan memleketlere aid tayyare istasyonlarının kontrolü.

3 — Tayyarelerin İspanya üzerinden geçebilecekleri «hava koridorları»nın tesbiti hiç bir tayyare bu koridorlardan hariç olarak İspanya sahil veya hudutlarını aşamayacaktır.

Mısır hava yollarının bir yolcu tayyaresi kayboldu

Londra 24 (A.A.) — «Mısır hava yolları» kumpanyasına mensup bir tayyare, Hayfa - Portsaid arasında yapmış olduğu bir uçuş esnasında kaybolmuştur. Tayyarenin denize düşmüş olmasından korkulmaktadır.

Tayyarede biri Japoniyalı M. Sugiya-ma olmak üzere iki yolcu bulunuyordu.

İki vapur çarpıştı, biri mühim hasara uğradı

Paris 24 (A.A.) — Masina adlı Norveç gemisi ile Colmitg Jorce adlı İngiliz kaputaj gemisi, Lizord burnu şimali garbisinin 17 mil açığında çarpışmışlardır.

İngiliz gemisi mühim surette hasara uğramış ve mürettebat gemiyi tahliye ederek Masinaya iltica etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Avusturyada komünizm aleyhtarları birliği toplandı

Viyana 24 (A.A.) — Avusturyanın komünizm aleyhtarları birliği, dün Dahiliye nezaretinde bir celse akdetmiştir, bu celsede Macaristan, Yugoslavya ve Almanya murahhasları hazır bulunmuşlardır.

Macar kral naibi Romaya hareket etti

Budapeşte 24 (Akşam) — Macar naibi amiral Horti, İtalya kralını ziyaret etmek için Budapeşten Romaya hareket etmiş, Macar - Yugoslav hududunda Yugoslav hükûmeti namına Zagreb belediye reisi tarafından selâmlanmıştır. Amiral Horti Hırvat lisanile teşekkürde bulunmuştur.

Borsa acenteleri

Şimdiki halde 19 acente çalışıyor

Maliye vekâletinin borsa acentelerinin adedini tahdid ettiğini acentelerin on beşi geçmiyeceğini yazmıştık. İstanbulda halen on dokuz kambiyo acentesi çalışıyor. Bunlar arasında istifalar veya ölüm vakalara olursa yerlerine yeni acenteler ihdasına müsaade olunmayacaktır. Ancak eksilme on beşten aşağı olursa vekâletinin kabul ettiği rakkama kadar acente açmak hakkında vaki müracaatlar kabul edilecektir.

İstanbulda acenteler esasen eski yıllara nisbetle pek azdır. Bundan 15 yıl önce 120 kambiyo acentesi mevcut iken bir kaç sene sonra bu miktar 60 ve daha sonra da otuza inmiştir. 929 senesinde ise cenebi acenteler kapandığından bu yılı takib eden seneler de acenteler adedi on do-kuza kadar düşmüştür.

Bir otomobil bir yük arabasını parçaladı

Şoför Rahminin otomobili dün Fatih İbrahimpaşa caddesinde geçerken Fethullahım yük arabasına çarpmıştır. Araba ve otomobil parçalanmıştır. Kazada kimse yaralanmamıştır. Zabıta kaza etrafında tahkikat yapıyor.

Amerikada işsizliğe karşı sigorta

Vaşington 24 (A.A.) — Federal mahkeme, işsizliğe karşı sigorta bedeli olarak Nev-York devleti tarafından kabul edilen tahsisatın kanunu esasiye uygun olduğunu kararlaştırmıştır.

Fransada vergi ıslahatı

Paris 24 (A.A.) — Çok heyecanlı ve gürültülü bir celseden sonra, saygılar meclisinin finans komisyonu dün akşam vergi ıslahat projesini kabul etmiştir. Meclis bu husustaki müzakerelerine perşembe sabahı başlayacaktır.

YENİ NEŞRİYAT:

ÜLKÜ HALKEVLERİ DERGİSİ

Bir kaç aydanberi profesör M. Fuad Köprülünün müdürlüğü altında neşredilen Ülkü dergisinin ikintegrin sayısı da çıkmıştır. Bu sayının başında Atatürkün B. M. Meclisi ikinci içtima yılını açarken söyledikleri nutukla bir resimleri vardır.

Taksimde Maksim Varyete tiyatrosunda

Bu akşam 21,30 da

ZOZO DALMAS ve

TOMAKOSLA

PIPIÇA

Fiatlar 60 - 40, Hu-

susi 100. Telf. 42633

Yarın akşam **MELEK ve SAKARYA** sinemalarında birden

MAZURKA:

filminin unutulmaz yıldızı

POLA NEGRİ

tarafından emsalsiz bir surette yaratılan Enfes bir film

MOSKOVA - ŞANGHAY

Aşk karşısında KADIN - Analık hisleri karşısında KADIN Rusya saraylarının ihtişam ve sefahatlerinden sonra İHTİLÂL maceraları DON KAZAKLARININ nefis şarkıları

Yarın gece suvareler için biletlerinizi şimdiden aldırın.

Telefon: MELEK: 40868 - SAKARYA: 41341

Bugün matinelere den itibaren

MİLLÎ ve AZAK

Sinemalarında dirden

POMPEİNİN SON GUNLERİ

Ayrıca: **MİLLÎ Sinemada:**

EHLİ SALİP MUHAREBELERİ

Türkçe sözlü büyük film.

Ayrıca: **AZAK Sinemasında:**

BİR AŞK GECESİ

GRACE MOORE'un büyük temsili

İşte ALKAZAR'ın sürprizi:

İstanbulda hiç görülmemiş 2 yeni film birden

“44 Tahtelbahır,, filminin kahramanı

JACK HOLT'un

en güzel temsili:

DENİZALTI KAÇAKÇILARI

Baştan başa savaş ve heyecan

Sergüzeşt filmlerinin mümessili

TİM MAK KOY'un

en güzel filmi:

KANUNSUZ MEMLEKET

Sergüzeşt... Heyecan... Dehşet.

SICAK DALGASI !!!... KAHKAHA TUFANI !!!...

Bu hafta: **YILDIZ SINEMASINDA**

MARGUERİTE MORENO ve LUCİEN BARROUX

tarafından emsalsiz bir surette yaratılan:

ERKEK HALA

Hakikî komik, nükteli, hareketli, neşeli Fransız filmi

İPEK SINEMASI

Sayın halkımızdan gördüğü MUZZAM rağbete bir şükran karşılığı olmak üzere, bu CUMA matinelere den itibaren muazzam bir program hazırlıyor.

BORSA

İstanbul 24 Teşrinisani 1936

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLARI)

Esham ve Tahvilât

İst. dahili	95,—	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933	—	» Müessis	83,—
istikrazi	96,50	T. C. Merkez	—
Ünitürk I	23,90,—	Bankası	88,—
» II	22,27,05	Anadolu hisese	25,20
» III	22,45,—	Telefon	6,50
Müessis I	45,60	Terkos	11,75
» II	42,70	Çimento	13,30
» III	—	İtihat değir.	10,50
İş Bankası	10,—	Şark »	0,75

Para (Çek fiatları)

Paris	17,16,—	Prağ	22,54,25
Londra	613,—	Berlin	1,98,70
Nev York	79,95,—	Madrid	7,44,70
Milano	15,17,12	Belgrad	34,66,50
Atina	89,07,—	Zloti	4,23,—
Cenevre	3,47,80	Pengo	4,35,50
Brüksel	4,72,60	Bükreş	109,29,75
Amsterdam	1,47,36	Moskova	24,75,—
Sofya	65,25,25		

Teşekkür

Apansız olarak ölümü cümlemiz için telâfi edilmez bir felâket teşkil eden Sabancalı Bay Hakkının cenaze merasiminde bulunmak, bizzat gelip veya telegraf, mektup göndermek suretile yaralı kalbimizi teselli etmek lûtfunda bulunan merhumun aziz arkadaşlarıyla dostlarımıza en samimi minnettarlıklarımızı bildirmek için muhterem (Akşam) ın tavassutunu rica ederiz.

Zevcesi: Müzeyyen Sabancalı, oğlu: Erdoğan Sabancalı ve kayın biraderleri.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı dram kısmı bu akşam saat 20,30 da

BÜYÜK HALA

Fransız tiyatrosu

operet kısmı gün-

düz saat 14'de

çocuk tiyatrosu

FATMACIK

akşam S. 20,30 da

MASKARA

Yarın akşam **SÜMER Sineması**

Sinemacılığın en büyük muvaffakiyetini teşkil ve kuvvetli bir realizm içinde yaşanmış bir dramı tasvir eden

Ben öldürmedim

Fransızca sözlü filmini ilk defa takdim edecektir.

Baş rollerde:

Büyük artist WARNER BAXTER ve sevimli yıldız GLORIA STUART

İlâveten: FOX JURNAL havadisleri

DANIELLE DARRIEUX'nün en güzel eseri:

YEŞİL DOMİNO

TURK sinemasında görenleri hayran etmiştir.

CHARLES VANEL - MAURICE ESCANDE

Fransızca sözlü

İlâveten: EKLER JURNAL (Fransızca)

LOREL HARDİ

KAN KARDEŞLER

TÜRKÇE SÖZLÜ Büyük komedi pek yakında

MEÇHUL ASKER

(TÜRKÇE SÖZLÜ)

Yegâne Hakikî Büyük Harp Filmi

Pek yakında

Teşekkür

Kızımız Nüveyrenin çok acı kay-bından bizi tesliyeye şîtap eden ve bizimle matemimizi paylaşan dost ve yakınlarımıza kemali tehasşüsle teşekkür ederiz.

ŞERİFE RIZA BİRSEL ve ÇOCUKLARI

Teşekkür

Vefat ile müteellim olduğumuz sevgili annemiz Nazire Ali Cenanınin gerek tedfininde bulunarak ve gerek bizzat veya telgrafla ve mektupla bizleri teselliye koşan bütün dostlarımıza teşekkürlerimizi sunarız. Çocukları

Bu akşam

TURAN TİYATROSU

NAŞİD HALİDE FAHRİ

bestekâr üstad MUH-LİS SABAHADDİN birleşigi

KAMERİ ZADE

operet 3 perde

Büyük orkestra

TAN

Sinemasında

SEVGİNİN SESİ

ve

UNUTMA BENİ

Izmir ihracatçıları Ankaradaki temaslarını bitirdiler

Kabulü muvakkat suretile çuval getirmek usulü kalkıyor, bir lâyiha hazırlandı

Ankara 24 (Telefon) — İzmir ihracatçıları namına Ankaraya gelen heyet burada temaslarını bitirerek bu akşam İzmir'e dönmüştür. Heyetin burada meşgul olduğu işlerden başlıcaları şudur:

1 — Enebi paralarının düşürülmeden evvel ihracatçıların Cumhuriyet Merkez bankasında kalan paraları işi.

2 — Menşe şetadetnameleri.

3 — Kabulü muvakkat suretile getirilen çuvalar meselesi.

İktisat ve gümrük inhisarlar ve kâleti ihracatçıların bu üç mesele hakkındaki dileklerini esas itibarile kabul etmiştir.

İzmir ihracatçılarının temas ettikleri bu meseleler yalnız İzmir değil, İstanbul, Samsun, Mersin gibi ihracat merkezlerini de alâkadar etmektedir.

Tüccarlarımızın, paraların düşmesinden evvel sevk etmiş oldukları mallar bedelinden Cumhuriyet Merkez bankasına yatırılmış bulunan paralarının eski kur üzerinden verilmesi yolundaki talepleri Merkez bankasınca kabul edilmemiş olmakla beraber tüccarlarımızın zararlarını önlemek üzere buna kanunî bir hâl çaresi bulunmasına iktisat vekâleti tarafından tavassut edilmiştir.

Menşe şetadetnamesi işine gelince, kabul edilen formül şudur: Bundan sonra tüccarlar menşe şetadetnameleri ile ihraç edilen malların

bedelini bu malların ihracından sonra alacaklar ve bir sene içinde menşe şetadetnamesini Merkez bankasına ibraz edeceklerdir.

Kabulü muvakkat suretile ithal edilen çuvalar hakkında İzmir ihracatçıların yaptıkları teklif iktisat vekâleti tarafından muvafık görülmüştür. Buna göre, gerek gümrükten geçirilmek, gerek kabulü muvakkat suretile ithal edilen çuvaların dört senelik vasatısı alınacak ve gümrükte alınmakta olan çuval resmi bu vasatiye göre taksim edilerek gümrük resmi indirilecektir.

Binnetice, kabulü muvakkat usulü ile çuval ithali kalkmış bulunuyor. Bu yolda hazırlanan kanun lâyihası bugünlerde meclise sevk edilecektir.

Kaymakamlar arasında tayinler

Ankara 24 (Telefon) — Hafik kaymakamlığına Kiği kaymakamı Recep, yerine Şarköy kaymakamı Hayri, Şarköye İstanbul maiyet memuru Fazıl, Yenisehire mülkiye mezunu ve Sincanlı nahiye müdürü Şakir, Söğüt kaymakamlığına Edip Saip, Korkuteli kaymakamlığına, Gündoğmuş kaymakamı Said, Gündoğmuşa Kırıkkale nahiye müdürü Adil, Develiye, Ankara maiyet memuru İhsan, Ayancık kaymakamlığına Vize kaymakamı Necati, Görze kaymakamlığına da Boyabad kaymakamı Halil'in nakil ve tayinleri yüksek tasdiğe iktiran etmiştir.

Üsküdar hapishanesinde

İki mahkûm demir ve su destisi ile yaralandı

Üsküdar hapishanesinde bulunan mahkûmlardan Celâl ve Aziz adlarında iki kişi geçen hafta bir para meselesinden kavga etmişler, Celâl bir demirle Azizi yaralamıştır.

Evvelki gece de gene aynı hapishanede Hüseyin ve Hasan adlarında iki mahkûm kavga etmişler, Hüseyin bir su testisi ile Hasanı başından yaralamıştır.

Yaralı mahkûmlar tedavi altına alınmışlardır. Vakayı yapan Celâl ve Hüseyin haklarında tanzim olunan evrak mahkemeye verilmiştir. Bu iki mahkûm yeni suçlarından dolayı tekrar muhakeme edileceklerdir.

Bir kadın tramvaydan atlarken düşerek yaralandı

Agavni adında bir kadın dün Akşarayda bir tramvay durmadan atlamak isterken düşmüş, başından ağır yaralanmıştır.

Yaralı kadın ifade veremeyecek bir halde hastaneye kaldırılmış, kaza etrafında polis tahkikata başlamıştır.

Yedikulede yaralanan işçi hastanede öldü

Yedikulede Kazlıçeşme civarında bir fabrikada dün oksijen tüpünün patlaması neticesinde Cemal ve Ali adlarında iki kişinin ağır surette yaralandıklarını yazmıştık.

Bunlardan Cemal'in yaraları ağır olduğundan tedavi altına alındığı hastanede ölmüştür. Diğer yaralı Alinin sıhhi vaziyeti iyileşmektedir.

SIYASİ İCMAL

Alman - Japon anlaşması ve Fransa

Japonya ile Almanya ve İtalya arasında komünist aleyhtarı blok namı altında Sovyetlere karşı yapılan birlik bütün dünya devletlerini düşündürmektedir. Bu yeni vaziyet karşısında İskandinavya memleketleri yani İsveç ve Norveç; ve Danimarka tavır ve hareketlerini tayin etmek zarureti hissetmişlerdir. Avrupa kıtasının en şimalinde bulunan bu memleketler, Alman - Japon - İtalyan anlaşmasının hakiki mahiyeti Sovyetlere karşı olup siyasi ve askeri bir ittifak olduğu kanatında bulunuyorlar ve bitarafıktan ayrılmağa lüzum görmüyorlar. Komünizme de faşizme de iyi nazarla bakan ve demokrasiye bağlı bulunan bu memleketler ilerideki hareketlerini tayin için İngilterenin alacağı vaziyeti bekliyorlar.

Japonya - Almanya ittifakından en ziyade endişeye düşen Fransadır. Fransa'nın Uzak şarkta büyük bir müstemleke imparatorluğu vardır. Mesahası 727,000 kilometre murabba ve nüfusu yirmi milyondan fazla bulunan Hind-Çini müstemlekesi Fransa'nın en zayıf noktasıdır. Fransa Avrupaya yakın olan şimali Afrikadaki müstemleke imparatorluğunu bütün varlığı ile müdafaa edecek bir vaziyettir. Lâkin Uzak şark denizlerine hâkim olup dünyanın en büyük askeri devletlerinden biri bulunan Japonyaya karşı Hind-Çini müstemlekesini lâykile müdafaa edecek bir halde değildir.

Bunun için Uzak şark işlerinde ve Mançuriye meselesinde Fransa Japonyaya karşı aleyhtar ve hasmane bir tavır almaktan daima çekinmiştir. Şimdi Japonya'nın Almanya ile Sovyetlere karşı ittifak etmesi üzerine Sovyetlerle ittifakı bulunan Fransaya karşı bir vaziyet alcağından endişe ederek Sovyetlerle mevcut ittifakının sırf Avrupadaki işlere aid olup Uzak şarkta şümülü olmadığını ve binaenaleyh Japonya ile Sovyetler arasında bir harp vukuunda Fransa'nın Japonya'nın aleyhine hareket geçmeyeceğini temin etmiştir. Bu münasebetle Fransa hükümeti Hind-Çini müstemlekesi için teminat almak istemiştir.

Japonya'nın böyle teminat vereceği şüphelidir. Çünkü Japonya, kendisi ile birlikte Sovyetlere karşı harp edecek olan Almanya'nın arkasını Fransa'nın tehdid eylemesini dolayısıyla Japonya aleyhinde bir hareket sayacaktır.

Taymisin bir makalesi

Doktor Şahtın son seyahatinin sebepleri nedir?

İngiliz gazetesine göre Almanyayı sıkı vaziyetten kurtarmak ve yeni pazarlar bulmak imiş

Taymis yazıyor: Doktor Şaht Alman istihsalâtına müşteri bulmak için seyahatine devam ediyor. Ankara ve Bağdattan sonra Tahranı ziyaret ediyor ve bu seyahat Alman ekonomik hayatını aydınlatmağa pek yarıyor.

Doktor Şahtın bu seyahati geçen haziranda orta Avrupa ve Balkanlara yaptığı seyahat gibi semreli bir netice verirse İran ve Türkiyeden Almanyaya yiyecek madde ithalatının çoğalmasına ve Almanyadan şarka daha çok makine sevkedilmesine şahid olmağa hazır bulunmalyız.

Diğer taraftan, bilhassa son zamanlarda, Türkiye yüksek kâr fakat yavaş ödeme olan Alman siyasetinin zayıf tarafları olduğunu hissetmeye başlamıştır. Aynı zamanda birçok orta Avrupa devletleri de harici ticaretlerinin Almanya tarafından inhisar altına alınması ihtimalinden korkmağa başlamışlardır. Dünya piyasasındaki fiatlerden daha yüksek fiatlerle yiyecek maddeleri satmak hoş bir şeydir. Fakat bu satılan yiyecek maddelerine mukabil makine ve cephan almak mecburiyetinde olmak sınaî kuvvetlerini inkişaf ettirmeye çalışan bu devletler için güçtür. Bu devletlerin makinelerine ihtiyaç olabilir, fakat bunlar bu makineleri istedikleri kimselerden ve arzu ettikleri anda almak hürriyetine

malik olmayı arzu ediyorlar. Birkaç ay evvel Almanyaya vasi miktarda ihraçta bulunmuş olan Türkiye Alman mübadele kanunlarının sıklığı yüzünden az kalsın ziyana uğrayacaktı.

Şüphesiz gerek İranda gerekse Türkiyede gittikçe büyüyen zengin bir ticaret kaynağı mevcuttur. Her ikisi de yeniden hayata karışan eski milletlerdir, ve kudretli önderler idaresi altında her iki millet de millî yeni bir inkişaf ve terakki ruhuna maliktir. Yollar ve şimendiferler inşa edilmekte, yeni endüstriler kurulmaktadır. Son sene zarfında Almanya Türk ticaretinin aslan payına malikti. İranda ise İngiliz aslanı payını kapmıştı. Her iki memleket kuru yiyecek maddeleri ihraç etmektedirler. Taze yiyeceklerin yokuğu karşısında başka şeyler aramağa mecbur olan Almanlar için bu kuru yiyecek maddeleri arzu edilen tam şeylerdir. Pazarlığın üstadı olan doktor Şaht Ankara ve Tahrandaki kendisine lâik rakipler bulacaktır. Fakat doktor Şahtı anlamağa icbar eden sebepler çifttir: Almanyayı şimdiki sıkı vaziyetinden kurtarmak, aynı zamanda Alman sanayiinin harp levazımını inşasını bitirdikten sonra istihsal edeceği diğer maddeler için muhtemel pazarlar bulmak istemekte ve bu suretle Alman kapitalizmini kurtarmağa uğraşmaktadır.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

NEDEN EVLENMİŞ?

Bundan beş sene evvel Kansas Siti'nde Mari Ley tayyareci Vensan Rapa vardı.

Bugün de mahkemeye baş vurdu. Ayrılmak istiyor.

Reis sormuş:

— Anlaşamıyacağınız bir adama ne diye vardınız?..

Kadın ne cevap verse beğenirsiniz?

— Parasız tayyareye binmek istiyordum!.. demiş.

DENİZE MAHKÛM

İrlandalı Frank Kelley günlerden bir gün Amerikada bir bankayı soyuyor, 30 sene hapse mahkûm oluyor, bir kaç sene yatıktan sonra affediliyor, fakat Amerika toprağına ayak basması da yasak ediliyor.

Kelley İrlandaya dönmek istiyor. Kabul olunmuyor. Serbest devlet teşekkül etmediği sırada adada olmadığı için vatandaşlık hakkını kaybetmiş.

Amerikaya dönüyor, ayak bastırmıyorlar. Kelley bir vapurda ateşçi oluyor, fakat bütün dünya zabıtasına ismi ve resmi gönderildiğinden onu hiç bir memleket kabul etmiyor... Kelley'nin ömrü denizlerde geçecek!

ÖLÜM

Fransa dahiliye nazırının intiharı tizerine matbuat eski defterleri yokladı. Fransada 1876 danberi, hiç bir dahiliye nazırı ölmemiş... Ölen yalnız Annable Richarddır. Ondan sonra da 1936 da Salengro öldü...

Fakat gazeteler:

Bu ölüm sayılmaz, çünkü tabii ölüm değil diyorlar.

İNGİLTERE TAHTI

8 inci Edvard taç giydikten sonra İngiltere tahtına oturacak. İngiltere kralının taci ne kadar baha biçilmez bir tacsı, tahti da o derece mütevazı bir iskemledir.

Bu iskemle 6 asırlıktır. Meşeden yapılmış, zamanla rengi kararmıştır. Bu iskemleyi 1296 da 1 inci Edvard yaptırmıştı. Ancak bu iskemlenin bir taşı vardır ki, rivayete göre Yakubun oğlu Yusuf bu taşın üstünde uyumuş.

Bu taşın Filistinden İngiltereye nasıl getirildiği malûm değil.

DOĞRU MU DERSİNİZ?

Bir zaman Musolininin 100 metre yükseklikte bir heykelinin yapıldığından bahsedilmişti.

Bu haberi tekzip ettiler.

Şimdi de başka bir haber çıktı:

Bir dağdan bir milyon tonluk yekpare bir mermer parçası çıkarılmış...

Acaba doğru mu dersiniz?.. Bir milyon tonluk yekpare bir mermerin dağdan başka bir yere nakledilebileceğini aklınız kesiyorsa doğrudur!..

1667 DENBERİ...

1667 de intişara başlayan ve bugün, parasızlık yüzünden kapanmak mecburiyetinde olduğunu yazan bir gazete vardır: Gazette de Gand...

Bir Fransız gazetesi diyor ki:

— Öyle eski gazeteler vardır ki kapandıkları duyulduğu zaman insanı müteessir eder. Bugün de en eski gazetenin kapanacağını haber alıyoruz. Acaba bu eski gazeteyi kurtarmanın imkânı yok mudur?

269 sene her gün intişar ettikten sonra günün birinde kapanmak bir gazete için sahiden hazin!..

BERLITZ'de yeni açılan lisan kursları

Türkçe, Fransızca, İngilizce, İtalyanca, Almanca, Rusca v. s. KAYIT MUAMELESİ BAŞLAMISHTIR Tecrübe dersi parasızdır.

İstanbul

373, İstiklâl, caddesi

Ankara

Konya caddesi

MEMLEKET HABERLERİ

Gaziantep büyük bir sanayi merkezidir

3000 dokuma tezgâhının yıllık istihsalâtı 1600 tondan aşağı düşmez

Gaziantep'te bir alaca dükkânı

Gaziantep (Akşam) — Vilâyetin sanât işlerinde komşu veya uzak vilâyetlere muhtaç olduğu hemen hiç bir eksiği yok gibidir. Şehirli ve köylü bütün halk ekser ihtiyaçlarını mahallinden temin edebilir. Üstelik bir kısım eşya Anadolu'ya ihraç olunur.

Başta dokumacılık olmak üzere kimyevi, ziraî, haşebi ve madenî birçok sanayi mevcut ise de bunlardan ancak muhitin ihtiyaçlarını tatmin edebilecek nisbette olanları bırakarak Türkiye'ye ve ecnebi memleketlere ihracatı yapılanlarından bahsedeceğiz:

DOKUMA TEZGÂHLARI

Şehrin en eski ve müterakki sanati alacacılıktır. 913 de beş bin tezgâh vardı ve bu tezgâhlarda kadın erkek 7-8 bin kişi çalışır, iki milyon kilo mal dokunur, üçyüz bin Türk altınına yakın varidat temin edilirdi. Antep Halebin yegâne rakibi olmuştur. Türk ve ecnebi piyasalarında yalnız şehrimiz mamulâtı rağbet görürdü.

Umumi harp dokumacılığı da darbeledi ve tezgâh sayısı gittikçe düşerek 923 de binde bile karar kalamadı. Nihayet cumhuriyet hükümetimizin kontenjan ve gümrük tarifesi gibi himaye usulleri sayesinde bu miktar gittikçe artarak 936 da üç bini buldu. Üç bin tezgâhtan daha çok randıman alıldığı gibi işçinin refahı da o nisbette fazla temin edildi. Bugünkü üç bin tezgâhta üç bin erkek, bin çocuk ve 1500 kadın çalışır. Çzgü işlerinde, tarakçılık, boyacılık ve silindirde çalışanlarla beraber yekûn (6130) kişiye

balığ olur.

Bir ay içinde bir milyon yüz bin kilo boyalı ve yüz on beş bin kilo boyasız pamuk ipliği işlenir ve bir yılda 14 milyon 580,000 metre boyalı boyasız pamuk mensucatı dokunur. Beher metre üstüste vasatı yirmi iki kuruş elli santimden verilir.

Dokumalar; alaca, aba, poplin, el, yüz, hamam havluları, kuşaklar, boyun atkaları, yazlık elbiselikler, aba perdeler, bez, astar, telâ ve emsalidir. Trikotaj, her nevi iplik, saten, çoraplar, tozluklar, erkek ve kadın gömlek ve bluzlarıdır. 923 de yirmi olan trikotaj el makinesi sayısı bugün yüzü geçmiştir. Antep kilimleri de pek meşhurdur. Hem metin, hem ucuz olan bu kilimlerden yılda iki yüz ton istihsal edilir.

Şehrimize her yıl milyonlarca lira getiren dokumacılık tezgâhtan makineye geçmektedir. Cumhuriyet devrinde 70 tezgâhlı büyük bir mensucat fabrikasına iki bin iğli bir iplik fabrikası kurulduğu gibi pek cesim bir iplik fabrikası da tamamlanmak üzeredir.

Dokumalar orta ve doğu Anadolu ile Karadeniz sahillerine gönderilir.

El ve ev işleri de pek müterakkidir. Genç kızların keten, yahud krep döşinler üzerinde vücade getirdikleri eserler sayıyı takdirdir. Bir zamanlar Amerikaya fazla miktarda elisleri gönderilirken Halepe göçen gayri Türklerin kayrılması yüzünden bu ihracat durmuş ve fakat sofrâ örtülerine, peçetelere, çay ve karyola takımlarına

Süt damlası

Diyarbakır'da memedeki çocuklar için bir müessese açıldı

Diyarbakır (Akşam) — Diyarbakır belediyesi memedeki çocukların sıhhatlerini korumak maksadile, bir süt damlası açmıştır. Doktorluğuna nümune hastanesi dahiliye mütehassısı doktor Neşati tayin olunmuştur. Süt damlası evi faaliyete geçmiştir. Şimdilik kadrosu bir doktor bir de hademed ibaret olan müesseseye hergün hasta meme çocukları parasız muayene edilmekte ve kendilerine lâzım gelen reçeteleri verilmektedir. Belediye'nin açtığı bu süt damlası evi bilhassa memedeki fakir hasta çocukların hayatını korumak hususunda büyük faideleri görülmüş ve açıldığından beri birçok meme çocuklarının hayatları kurtarılmıştır.

Hava yolları

İzmirdeki hava istasyonu için yeni bir yer aranıyor

İzmir (Akşam) — İzmir, Ankara ve İstanbul arasında işleyecek hava postaları için Halkapınarda bir hava istasyonu tesisine başlandığını yazmıştı. İstasyon yeri, bazı noktalardan muvafık görülmemiştir. İzmir ve Manisa nafia müdürleriyle su işleri ikinci daire müdürü ve devlet hava yolları pilotlarından birinden mürekkep olarak teşkil edilen bir heyet, yeni hava istasyonunun yerini tesbit için tedkikata başlamışlardır. Yeni istasyonun Torbalı ile Cumaovası arasındaki geniş ve düz sahada kurulması kararlaştırılmış gibidir.

ve bluzlara Türk bayanlarının rağbeti artmıştır.

SABUNCULUK NE HALDE?

Antep merkez kazası Kilis ve Nizip kazalarında fazla miktarda yetişen zeytin rekoltesinin dörtte üçü sabunculukta kullanılır. 935 de yedi milyon kilo zeytinyağı istihsal olunmuştur. Bu yıl da çok bereket vardır. Sabunlarımız şimali ve şarkî Anadolu'ya, Edirneye gönderilir ve fazla rağbet görür. Antep'te bir tuvalet sabunu fabrikası ve beş sabunhane vardır.

BAKIRCILIK İNKİŞAFTA

930 da açılan bakır fabrikası mahalli ihtiyacı temin ettikten başka Anadolu'ya da ihracat yapmaktadır. Senelik bakır kap imalatı 55 le 65 ton arasındadır.

923 de (280) olan motor beygir kuvveti 936 da iki bini bulmuştur.

İzmir piyasası çok hararetili

Üzüm, incir bitmek üzere tütünlere çok rağbet var

İzmir (Akşam) — Son hafta içinde üzüm fiyatları biraz daha yükselmiştir. Piyasada az üzüm kaldığı gibi dış piyasalardan gelen haberlere göre oralarındaki stoklar da azalmıştır. Noel yurtuları münasebetile yeni ve mühim siparişler gelmiştir.

İncir stoku tamamen tükenmek üzeredir. İhracatçılar, piyasada incir bulamadıklarından incir imalatanelerini kapamışlardır. Pamuk satışları da çok hararetilidir. Nazilliden İzmir'e getirilen 28 balye Akala pamuğu kilos 53 kuruştan satılmış ve kalitesi çok beğenilmiştir.

İzmir (Akşam) — Bulgaristan tütünlerinin bozuk olması yüzünden İzmirdeki Amerikan tütün kumpanyaları, Ege mintakasındaki tütün mübayaatını hararetlendirmişlerdir. 24 milyon kiloluk rekolteden henüz satılmayarak müstahsil elinde kalmış olan tütün miktarı bir milyon kilo kadardır, diğerleri tamamen satılmıştır.

İzmirde büyük bir hâl yaptırılacak

İzmir (Akşam) — Belediye, İzmirde bütün gıda maddelerinin içinde satılması için büyük bir hâl yaptırılacaktır. Evvelce verilen bir kararla hâlin Kemeraltı caddesinde inşasına karar verilmiştir. Son zamanda bu yerin hâl inşası için mahzur olduğu görülmüştür. Şimdi yeni ve münasip bir yer aranıyor.

Vezirköprü halk kongresi

Vezirköprü (Akşam) — Vezirköprü kazasında Cumhuriyet halk partisi kongresi Samsun valisi B. Fuad Tüksalın riyasetinde toplanmış, halkın dilekeleri tesbit edilmiştir. Bu yılki kongre samimi bir hava içinde cereyan etmiştir.

Bir çoban koşarken düştü, bıçağı böğrüne saplandı

İzmir (Akşam) — Kemalpaşa kazasında Musa oğlu Alinin çobanı Arnavud Hüseyin, keçilerin arkasından koşarken yere düşmüş ve belinde taşıdığı kınız bıçak, böğrüne saplanarak ölmüştür.

İzmirde çiçek bayramı

İzmir (Akşam) — 23 Mayıs, İzmirde her yıl çiçek bayramı olarak tesid edilecektir. Çiçek severler, bu bayram için şimdiden hazırlıklara başlamışlardır.

İzmirde bir paraşütçülük mektebi açılacak

İzmir (Akşam) — İzmirde yakında bir paraşütçülük mektebi açılacaktır. Türk hava kurumu İzmir şubesi, bu mektep için hazırlıklara başlamıştır. İzmir gençleri, bu mektebe girmek üzere şimdiden hava kurumumuza müracaata başlamışlardır.

KADIN KÖŞESİ

Elde işlenmiş eşarp

Bir tarafı krem, diğeri mor yünden tığ iğnesi ile işlenmiş eşarp.

İplik ihtiyacı

Tetkikata giden heyet 20 gün sonra dönecek

İplik ihtikarını meydana getirenlerin tahkikat neticesinde tesbit edildiği haberleri tekdip edilmektedir. Uyuşturucu maddelerle inhisarı memleketin muhtelif yerlerindeki iplik ihtiyacını tedkik etmektedir. Bunun için tedkikata çıkan uyuşturucu maddeler inhisarı müdür muavini Şakir ile İzmir şubesi müdürü Vahidin ancak asgari 20 gün sonra şehrimize dönebilecekleri anlaşılmıştır.

Uyuşturucu maddeler inhisarı müdürü Hamza Osman kendisile görüşen bir muharririmize, şehrimizdeki iplik buhranından zarar gören dokumacılar kredi temin edileceği hakkın da ortaya atılan haberlerin kâmilan aslısı olduğunu söylemiştir.

Beş kişi esrar içerken yakalandı

Alemdar civarında bir apartmanın bir odasında bazı şüpheli kimselerin geceleri toplandıkları haber alınmış, evvelki gece zabıta burada bir araştırma yapmıştır.

Bu araştırmada apartmanın arka tarafında bir odada Hasan, Süleyman, Mahir, Ahmed adlarında dört erkekle Emine adında bir kadın esrar içerlerken yakalanmışlardır. Bunların üzerlerinde de esrar bulunmuştur. Esrarkeşler mahkemeye verilmişlerdir.

Diyarbakır'da piriç ekimi

Diyarbakır (Akşam) — Burada vali muavininin riyasetinde toplanan bir komisyon çeltik ekimi hakkında mühim kararlar vermiştir. Verilen karar mucibince bu komisyondan izin almadıkça Diyarbakır mintakasındaki kimse piriç ekimeyecektir. Bu karara aykırı hareket edenlerin çeltik suları kesilecektir.

Bu vaziyete nazaren Diyarbakır mintakasındaki piriç zeriyyatı daha fenî bir surette yapılacaktır.

SEVENLER YOLU

Edebi Roman

Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 33

Nâzım Cemal başını salladı:

— Fakat aksiliğe bak ki, onların erkek işlerine hevesleri artıyor. Eğer bugünkü cereyan devam ederse insan nesli tükenecek.

— Başka bir tehlike daha var. Kadınlar erkek işlerine burunlarını sokdukça erkeklerin işi de bozulacak. Hayatın şekli değişecek...

— Muhakkak!.. her şeyden evvel ev, bark dediğimiz aile yuvası sarsılacak. Dışısı için çalışan koca, erkeğini özlüyor kadın kalmayacak. Bugün havası, kokusu, ahengi ile iyi kötü kurulmuş aile ocakları da tarihe karışacak.

Nâzım Cemal sesini yükseltti:

— Bunlara karşı hayata giren kadın bari erkeğin yerini tutabilse. Buna da imkân yok. Dediğin gibi en mahir bir operatör bile olsalar gene sakat bir tarafları kalıyor. Doğrusu ben en akıllı, en okumuş kadına bile meselâ bir fabrika mühendisliğini emniyet edemem. Haydi hastlığını bir tarafa bırak, ister misin ameleden bir gence âşık olsun. Olur a. Kadın kalbi bu. Milyonlar

kazanan sinema artistlerine baksana.. sanatında o kadar yükseliyor. Erkekleri bile geçiyor. Sonra gidip bir kestaneciye seviyor. Sanatını da, mesleğini de unutuyor. Amma diyeceksin ki, bunu erkekler de yapabilir. Uslu akıllı tanıdığımız bir erkek bakarsın bir çingene kızına gönül verir. Fakat bu tehlikeli değildir. Çünkü erkek nihayet meramına kavuşur. Buhran geçirse bile bu işini tehlikeye koyacak kadar şiddetli olmaz. Hislerine hâkimdir. Fakat kadın öyle mi?

Hıtrıma Napolyona aid bir fıkrâ geldi. Bilmem okudunuz mu. Kadınları yalnız kadın olarak tanıyan Napolyona bir baloda meşhur muharrir madam Staeli takdim etmişler. Napolyon sormuş:

— Nasıl meşhur oldunuz madam?

Anlatmış, yazdığı eserleri sayıp dökmüş.

Napolyon dinlemiş, başını sallamış:

— Bunların faydası yok madam; haydi evinize gidin de birkaç da çocuk yapın.

Banada kalırsa hayatta kadının ya-

şına göre tabii vazifeler var. Sevgili olmak, kadın olmak, ana olmak.. hem bunlar ne güç vazifelerdir azizim. Emin olun ki, kadınlar nefis bir sevgili, iyi bir ev kadını, ideal bir ana olmayı bilseler hem kendileri daha mesud olurlar, hem de erkekleri daha çok mesud ederler.

Ahmed Melih içini çekti:

— Onların gözleri yükseklerde azizim yükseklerde!

— Kadınlar dışarı hayata karıştıkça, neler kaybediyorlar bilseler. Dünyâ kadının gururu, dünyâ kadının cazibesi, dünyâ kadının güzelliği bugün yoktur ve yarın kadın kalın adaleli, kavruk yüzlü, mânasız bakışlı sevimsiz bir mahlûk olacak, asıl fenası, böyle olduğu halde gene dişi kalacak!

— Boya sağ olsun. Kimya ilmi, kimya laboratuvarları bir onların bir de hükümetlerin hesabına çalışıyor. Kadınlara çeşid çeşid boya, hükümlere de türlü türlü gaz yetiştiriyorlar.

— İkisi de bir kâpiya çıkar. Bir kadını bir düşmanları tahrip ediyor. Ben zaten oldum olasıya çok boyalı kadından iğrenirim. Geçenlerde anlatmıştım zannederim. Gelincik gibi bir Yahudi kıza tanışmışım. Buraya da geldi. Çiçek gibi, kelebek gibi bir şey. Fakat öyle boyanmıştı ki. Ressam Paletti gibi. Banyonun kapısını açtım, içeriye attım:

— Mis gibi sabun kokmayınca dışarı çıkamazsınız! dedim.

Ayıp değil ya. Hoşlanmıyorum. Boyalı kadın sinirime dokunuyor. Şöyle belli belirsiz bir yaldız haklarıdır. Fakat katmer katmer dudak boyasını, hele yanak boyasını, hele hele göz boyasını hiç doğru bulmadım.

— Şimdi bunu bile az buluyorlar da kaşlarına jilet vurup kalemle yenisini yapıyorlar.

— Bunu bir artist için, hattâ bir sokak kadını için doğru bulurum ama ne yazık ki bazı evli kadınlar da yapıyorlar.

— Onları ayıplamaya hakkımız yok. Kabahat kocalarının. Hem yalnız boyanmalarına değil baştan çıkmalarına bile kabahat kocalarındır. Erkek dışının etrafında bir istihkâm gibidir. Halbuki bazı kocalar bu vazifelerini bırakıp düşmana hücum fırsatları veriyorlar... Ondan sonra sersem gibi dil döküp karılarından şikâyet ediyorlar. Hiç hakları yok. Aşk değil, fakat âşık denilen mahlûk civa gibidir. Bulunduğu her çatlakten süzülür, akar. Akıllı erkek karısının etrafında esen rüzgârları deniz kuru bir kaptan gibi hesap etmeli ve arasına eşinin kabini, hislerini ustalıkla yoklamalıdır. Bunu yapmadımı... Mühendis Ragıp güldü:

— Vazifesi pek nazikleşir değil mi?

— Terfi eder!.

Üç erkek kahkahası salonu çınlattı. Ahmed Melih saatine bakarak ayağa kalktı:

— On bire gelmiş, kalkalım. Bu gece sözde istirahat edecektik. Ne ise gevezelik vakit geçmiş. Gidip de bir de banyo yapmalı.

Nâzım Cemal misafirlerini kapıya kadar geçirdi.

Ellerini sıkarken mühendis Ragıp dedi ki:

— Yarın akşam işiniz yoksa bizde toplanalım.

İkisi de cevap verdiler.

— Olur.

Ahmed Melih arkadaşını Nişantaşındaki evinde bıraktıktan sonra döndü. Apartmana geldi.

Kar yapıyor, sert bir karayel Tak-sim meydanını dövyordu.

Apartmanına girdiği zaman ihtiyar Alman kadını henüz yatmamıştı.

Sordu:

— Mösyö bir şey emrediyor mu!

Teşekkür etti ve odasına girdi. So-yundu. İçinde ne zamandır duymadığı hayattan memnuniyet, hayatı sevmek zevkinin canlandığını hissediyordu. Artık evine istediği saatte girip çıkabiliyor ve kimseye hesap vermek mecburiyeti ile daha yolda yalanlar icad etmek için kafasını zorlamıyordu. (Arkası var)

34 sene evvel İstanbul

Bir Fransız muharririnin not defterinden bazı parçaları neşrediyoruz

1902 de Beyoğlu caddesi

Eski İstanbul kahveleri

1902 de İstanbula gelen bir Fransız muharririnin not defterinden:

Vapurda bir müslümanla görüşürken sözü müslüman kadınlarına getirdim. Pot kırdığını sonradan anladım. İngilterede gömlekten bahsetmek ne kadar ayıpsa, müslümanlarda kadınlar konuşmak o kadar ayıptır.

Güverteden İstanbula bakıyoruz. Biri diyor ki:

- Neye benziyor?
- Bilmem.
- Hakkaya benziyor; işte bakınız, birer de kalem saplamışlar: Minareler... İstanbulu uzaktan seyretmek güzeldir, fakat içine girdiniz mi pisir. Yollarda pislikten geçilmez!..

Şehre çıktım. İstanbulda herkes şöyle böyle fransızca biliyor. Yirmi defa yolu sordum, yirmi defasında da cevap aldım. Evvelâ Fransız konsoloshanesine geldim, kimseyi bulamadım, sefarethaneye gittim, orada da imseler yoktu. Kapıcıdan nereye gittiklerini anlamak istedim. Siz işe bakınız, İstanbulda rasladığım insanlar içinde fransızca bilmiyen ancak Fransa sefarethanenin kapıcısıydı.

Beyoğlundan İstanbula, dubalar üstüne atılmış tahta bir köprüden geçiliyor. Geçmek için on para vermek lâzım. On paraya kıyacaktım, fakat köprü gözümde pek uzun göründü; sekiz dokuz yüz metre var; âdetâ bir yolculuk yapmak lâzım. O gün İstanbul tarafına gitmedim, başka güne bıraktım.

Beyoğlu tarafında oturanlar da İstanbula geçmeği hep başka güne bırakıyorlarmış meğer... Beyoğlu tarafında oturanlar ancak senede bir ke-re İstanbul tarafına geçip müslümanları ziyaret ediyorlar. Bu da araba ile oluyor. Kadınların bindikleri arabaların pencereleri sıkı sıkı perdelerle kapanıyor... Sizi temin ederim, Beyoğlu tarafında oturanlar hele kadınlar, İstanbulu yabancılar kadar bile bilmiyorlar...

Bir gece sefarethanede yemek yiyorduk. Yirmi beş senedir İstanbulda yaşayan, türkçe bilen baş tercüman bize dedi ki:

— İstanbul tarafında, güneş batıktan sonra bütün ışıklar söner, yollarda tek fener bile yoktur. Yol başlarına, halk gelip geçmesin diye zincirler gerilir...

Her gece İstanbul tarafına geçip, Fatih gibi en korkunç mahallelerde kahve içtiğim bir arkadaşımı bakıştık. Filvaki bütün yollarda fener yok, fakat belli başlı caddelerde tek tük fenerler yanıyor ve en ıssız mahalle kahvesinde rahat rahat kahve içmek mümkün... Çok defa arkadaşımın gece yarısı Beyoğluna yaya döndüğümüz de oluyordu. Sokak başlarına gerilen zincir falan yoktu. Fakat gel de aksini iddia et ve inandır, hiç kimse İstanbul tarafına ayak atmaştı ki...

Hakkiki İstanbulu ben yazayım: Eminönü Karaköyün tıpkısıdır. Sağdaki sokağa saptım. Sokağın ismini bilmiyorum, yazılı değil, dükkânlarda, evlerde numara da yok...

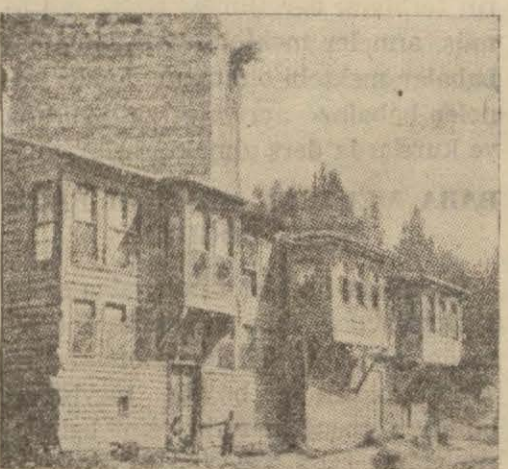
Olsa ne olur? Nereye baksanız çirkin, nereye baksanız pis... Eminönünde sabahları şehrin bütün zarzavatları satılıyor. Yollarda salata ve lâhna kabukları, etrafta pırasa ve lâhna kokusu var...

Çarpmadan, çarpılmadan yürümek kabil değil... Yüzlerce hamal oradan oraya koşuyor, bir alay insan mallarını satmak için avaz avaz haykırıyor...

Durup randevu verdiğim arkadaşımı bekledim. Geldi. Yolumuzu değiştirdik, sola sapık...

Sese sada kesildi. Etrfta in cin yok. İki duvar arasına sıkışmış dar bir yoldan yürüyoruz. Duvarların üstündeki arsalarından incir dalları sarkıyor. Yüzleri tozlu üç ahşap ev görünüyor... Eşikte bir kedi hazin hazin yüzümüze bakıyor. Korkmuyor, kaçmıyor. Güneş altında köpekler uzanmış uyuyor... Osmanlı imparatorluğunun merkezi burası mı?.. Yok canım, burası bir köy...

Arkadaşım gültümsedi: — İnanamıyorsunuz değil mi?.. İşte İstanbul burasıdır... Büyük şehirdir. Üç saat yürüsek öbür ucuna varamayız; ama ne kadar yürüsek her geçeceğimiz yer böyledir, ıssız...

Eski İstanbul evleri

Daha genişçe bir sokağa girdik. Cade imiş... İki yanında tahta evler var... Evlerden birinin kapısı açıldı, yüzü gözü kalın siyah peçeli, üstü başı siyah bir kadın usulca çıktı, usulca karşı tarafa geçti, usulca bir evin kapısını çaldı, kapı usulca açıldı, kadın usulca girdi...

Yürü yürü. Nihayet muazzam, göz kamaştırıcı bir âbidenin önüne geldik. Arkadaşıma:

— Başka biri olsaydı seni tramvay yolundan geçirir, sana Babâliyi, kapalı çarşıyı, Sultanahmed meydanını gösterirdi, dedi, fakat oraları da Beyoğlu kadar çirkindir. Bense seni bu şehrin en güzel yerine getirdim ve en güzel şeyini gösterdim.

Gördüğüm Süleymaniye camii idi...

Büyük, göz alabildiğine bir arsa tasavvur ediniz, bu arsaya bir yumak ipliği çözüp fırlatınız. İstanbul böyle bir arsa, iplikler de yollarıdır. Yalnız bu yolların iki yanı boyunca duvarlar yükselir. Duvarlara tırmanınız, boş arsa, şurda burda evler, bir çarşı, gene arsa, gene ev, gene çarşı görürsünüz... Çarşılarda alışveriş edenler de âdetâ kavga eder gibi konuşurlar... Kapalı çarşıda (Trabzon mamulâtı) Timurün bindiği atın semerini bulmanız mümkündür!..

İstanbulun en güzel yeri kahveler.

Kahvelerin büyük bir hususiyeti vardır. Müslümanlara içki kullanmak yasaktır. Bunun için bol bol kahve içerler. Kahvede yalnız kahve ve çay içilir. Beş para verdiniz mi bir fincan kahve veya çay içersiniz. Eğer ikinci bir fincan ısmarhyacak olursanız kahvedekiler size tuhaf tuhaf bakarlardı ve hüküm verirler: Muhakkak miras yedi olacaktı!

Beş para veren biri saatlerce kahvede oturmak hakkını kazanır. Vakitlerini kahvelerde geçirenler de ekseriyet sayılabilir... Kahvelerde ak saçlı, uzun sakallı insanlar gördüm ki biran bile yerlerinden kılmadılar.

Akşama doğru mektepten çıkan çocuklar babalarını görünce koşup geliyorlar ve içilerek el öpüyorlar. El öpmek şark ananesidir, hürmete delâlet eder.

Bilmem bu da anane mi, camilerde yalnız dua ediliş namaz kılınmaz, çocuk kosmaca ve saklambağa da oynar. Çok gürültü ederlerse kosmacaya caminin hocası da karışır; çocukları yakalayıp koymak için kovalar!..

İstanbul asırlarca köpekler diyarı olmuştur. Bugün 1902 deyiz. İstanbulda gene seksen bin köpekten fazla vardır. Fazlası ev köpeğidir, sokaklarda başı boş gezenler seksen bindir. Bereket versin bu köpeklerin çoğu kudurdıkları zaman felce uğrayıp ölürlar... Köpekler yüzünden kuduz illetine uğrıyanların sayısı azdır. Buna mukabil köpeklerin şehre faydası dokunuyor: Bulaşıkları silip süpürüyorlar, çöplerdeki et ve kemikleri yiyip kokmalarının önüne geçiyorlar; beslendikleri evlerin önünde bekçilik ediyorlar. Bunun için İstanbul halkı onları besliyor. İşin garibi müslümanlar köpek sevmeyiz. Dinleri onlara köpeğe el sürmeği yasak etmiştir. Köpeğe sürünen yıkanmadan namaz kılamaz!.. Fakat her kapıda bir çanak su vardır: Köpekler onlar da Allahın yarattığı mahlûk için diye!..

S. İ. S.

AKŞAM

Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLİK	750	1450
3 AYLİK	400	800
1 AYLİK	150	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Ramazan 10 — Ruzu Kasım 18
S. İmeak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatsı
E. 12,32 2,5 7,17 9,46 12,00 1,36
V. 5,15 6,59 12,01 14,30 16,44 18,21

İdarehane: Babâli cıvan
Acımusluk Sok.
No. 13

VENEDİKLİ BAFFA

"Safiye Sultan,"

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 33

Hoca Sadeddin efendi ile şeyhislâm arasında cenaze namazı yüzünden kavga çıktı

Artık fazla vakit geçirmemek lâzımdı. Kadırga Mudanya iskesinden kalktı. Forsa kâfirleri öyle sevinçle kürek çektiler ki, Marmara sularını köpükler içinde bırakarak o gün Beyazıd köşkü önüne yanaştılar. Şehzade Mehmed, sarayının altın alemli kubbelerini gördü. On iki yıldır İstanbul yüzüne hasretti. Fakat şimdi yalnız İstanbul yüzünü görmeyecekti. Bütün Osmanlı imparatorluğuna hâkim olacaktı.

Venedikli Baffa, Ferhad paşa artık geniş bir nefes aldılar. Ferhad paşa, padişahın ölümünü bütün vezirlere resmen haber verdi.

Şehzade Mehmed kadırgadan çıktı. Doğru hareme gitti. Anası Venedikli Baffa ile görüştü. Babasının tabutuna bile bakmadı. Çarçabuk tahta çıkmak lâzımdı. Zaten o, Beyazıd köşkü önüne yanaşır yanaşmaz divan meydanına taht kurulmuş ve hazırlanmıştı. İstanbul, top sesleriyle inliyordu. İşe vakıf olmyanlar, Üçüncü Muradın öldüğünü kulaklarında çınlayan top seslerinden anladılar...

O gün cuma idi. Üçüncü Mehmed derhal tahta cülûs etti. Vezirler, ulema, âyan, eşraf, divan halkı, kapı kulu feve feve kubbe altı önüne doldular. Üçüncü Mehmede hep birden biat ettiler. Halk cuma namazından çıktı. Biat merasimi de hitama erdi.

Hiç vakit geçirmedim. Üçüncü Muradın ölüsü o gün saraydan çıkarıldı. Üçüncü Mehmed, anasile görüşür görüşmez siyah esvaplar giyinmişti. Cenaze kubbe altı önünde duruyordu. Bütün devlet erkânı siyah serviler ve kocamış, saray kubbelerini aşan çınar ağaçları altını doldurmuşlardı. Kubbe altı önleri bshara hazırlanan çemenlerle yepyemişdi. Haremden hiç bir feryad işitilmüyordu.

Hoca Sadettin efendi, bütün kalabalık içinden ayrıldı. Divana, Ferhad paşanın yanına gitti:

— Ahir hizmetimdir. Cenaze padişaha namaz edeyim, dedi.

Ferhad paşa, Üçüncü Mehmede arzetti. Ve rızasını aldı. Fakat Hoca Sadettin efendi daha divandan çıkmadan şeyhislâm Bostanzade efendi tabutun önüne geçerek tekbir getiriyordu. Devlet erkânı papuçlarını çıkarmış, yüksek mücevvezlerle namaza durmuşlardı. Hoca Sadettin ezildi, büzüldü. O da namaza durdu.

Cenaze namazı bitti. Hoca Sadettin hiddetinden ne yapacağını bilmiyordu. O kadar haristi ki, Üçüncü Muradın cenaze namazını kıldırmak dalkavukluğunu bile kimseye bırakmak istemiyordu. Şeyhislâm Bostanzadeye gitti:

— Veliyyi meyt bana izin vermişti. Tekrar iadei salât lazımdır, dedi.

Halbuki cenaze namazını Üçüncü Mehmed de beraber kılmıştı. Ve şeyhislâm dururken, Hoca Sadettinin cenaze namazı kıldırması, müftülük makamını küçük düşürmekte.

Bostanzade derhal şer'i bir cevap verdi:

— Padişah cihanın bizzat namaza uymaları izindir. Namaz tamam oldu. İade lâzım değildir, dedi.

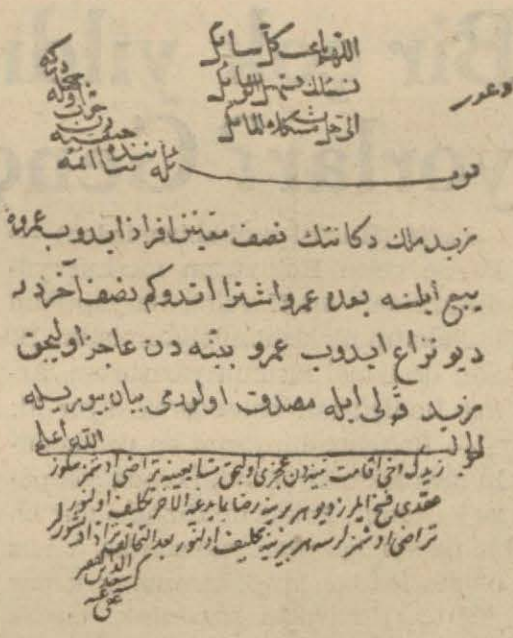
Hoca Sadettin fena halde bozuldu. Ve o günden itibaren Bostanzadeye sönmez bir kin bağladı.

Üçüncü Mehmed, cenaze namazının biran evvel bitmesini bekliyordu. Hoca Sadettinle Bostanzadenin ölü namazını bile paylaşmadıklarından haberi yoktu. Tabut kaldırıldı. «Halife ruyi zemin» babasının ölüsü arkasından bir adım bile atmadı. Hareme can attı.

Vezirler, devlet erkânı cenazeyi, muti ve münkad, takib ettiler. Aya-sofya camii yanında hazırlanan mezarına gömüp savuştular.

Akşam. Sarayda acı bir hazırlık vardı. Harıl harıl tabutlar hazırlanıyordu, kefenler taşınıyordu. Ne olacaktı? Onu Venedikli Baffa ile oğlundan başka bilen yoktu. Fakat bir de saray adamları...

Akşam, ortalık karardı. Üçüncü Muradın on dokuz çocuğu kimi oda-

Hoca Sadettin efendinin fetvası ve el yazısı

larından, kimi analarının memelerinden çekilerek bir odaya tıkıldı. Anaları, memelerinden çekilen çocukları için hüngür hüngür ağlıyorlar, çocuklarını vermemek için çırpıyorlardı. Dinlemediler. Çocukları «valideleri kucağında hah na hah çektiler».

Fakat bu çocuklara kimler kıyabilirdi? Sarayın dilsiz tayfasını çağırıyorlardı. Onların zaten kulakları da işitmezdi. Fakat ağlayışlarını ve yalvarışlarını da görmezler miydi?

Üzerlerine onları musallat ettiler. Tevekkeli Tanrı onları dilleri kesik ve kulakları sağır yaratmamıştı! Hepsini bir den üzerinde üstüleri. Anaların memesinden ayrılan yavruları bir sıkışta boğdular. Analarından emdikleri sütü burunlarından getirdiler. Yetişkin olan şehzadeleri de pençeşer pençeşer boğdular. Fatihin sarayı torunlarının ölülerle doldu. O kanuna ne lüzum vardı?

«Ve her kimesneye evlâmdan saltanat müyesser ola. Karındaşların nizamı âlem için katletmek münasıptır. Ekser ulema dahi tecviz etmiştir. Anınla âmil olalar.»

Üçüncü Mehmed, İkinci Mehmedin kanununu hafiyyen tatbik etti.

Üçüncü Muradın saz ve ahenkle neşeler duyan sarayı, o gece hüsünlerine taptığı kadınların ağlayışları ve eninlerle inliyordu. Venedikli Baffa, onun hiç bir endişesi yoktu: Üçüncü Muradın kalan çocukları hep kazdı.

Ölüler geceden hazırlandı. Hepsini yıkandı. Kefenlendi. Tabutlara konuldu. Başlarına sorguğu mücevvezler takıldı. Ertesi sabah bütün tabutları baltacılar ve kapıcılar «katar edip kapı oğlanları Babüssadetten çıkardılar.» Ayasofyaya götürdüler. Babalarının ayağı dibine gömdüler. Onların da namazını şeyhislâm Bostanzade efendi kıldırdı. Onların da namazını bütün devlet erkânı eda ettiler...

Fakat içlerinde yetişmiş dört şehzade vardı: Şehzade Mustafa, Beyazıd, Osman ve Abdullah. Bunların hocaları şair Nevi efendi idi. Şehzade Mustafa şiirle de meşguldü. Babasının ölümünü işitir işitmez başına gelecek felâketi anlamış:

Nasiyemde kâtibi kudret ne yazdı bilmedim.

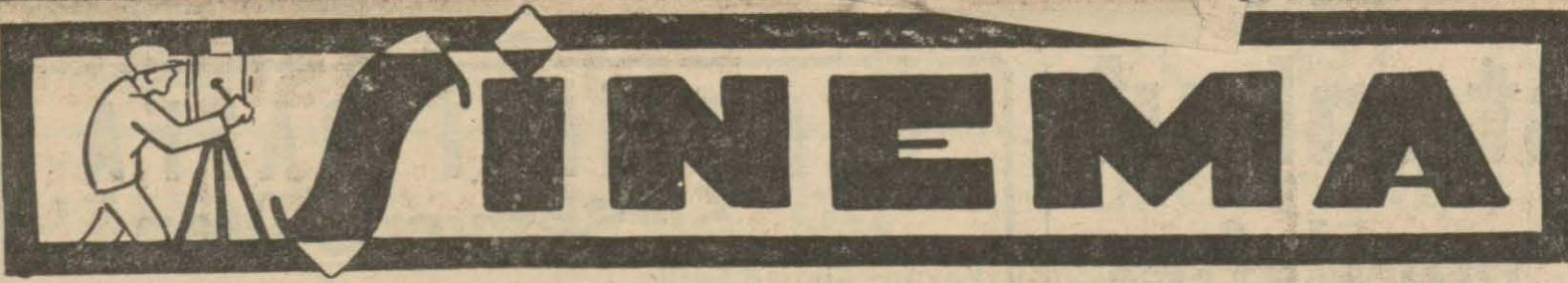
Ah kim bu gülşeni âlemde her gez gülmedim.

Demişti. Zavalının, aklına gelen feci bir surette başına gelmişti.

Artık onları sarayda ne Üçüncü Mehmed, ne de Venedikli Baffa aklına bile getirmiyorlardı. Üçüncü Mehmed padişahı cihan, Venedikli Baffa da valide sultanı.

Üçüncü Mehmed Mudanyadan geldikten sonra, birinci gün cülûs ve cenaze, ikinci gün de gene cenaze merasimi ile geçti. Üçüncü gün kendi de, devlet erkânı da matem libaslarını çıkardılar. Kallavileri ve mücevvezlerle saraya döndüler. İhanlara ve inamlara garkoldular. Yenilerle tamam altı kere yüz bin ve altmış bin altın verildi. Bu, Üçüncü Mehmedin cülûs bahşişi.

(Arkası var)

An Harding ile mülâkat

Bir çok yıldızlar neden 5 parasız kalıyorlar? Genç kalmak için ne yapmalı?

Paris (Husufi muhabirimizden) — Parise gelen Hollivutun meşhur yıldızlarından An Harding ile yaptığım mülâkatın ilk kısmını bildirmiştim. Bugün de ikinci kısmını yazıyorum. Artist Hollivuttan bahsederek diyor ki:

— Hollivut dünyanın en dedikodulu memleketidir. Çünkü orada çok para kazanılır. Fakat unutmamalıdır ki, bu parayı kazanan yıldızlardır. Yıldız olmak ise bir harp kazanmak kadar güçtür. Hollivutta muvaffak olmak için çok çalışmak, mücadelelen yılmamak lazımdır.

Sonra küçük bir hâdise en büyük yıldızın düşmesine sebep olur. Con Cilbert ve Buster Keaten bu cümleden. Con Cilbert birdenbire yıldızlıktan düştü, kederinden öldü. Buster ise yarı deli vaziyetindedir. Bir gün beş parasız kalan artistler pek çoktur.

— Sinema yıldızlarının çok para kazandıklarından bahsedilir, nasıl oluyor da bunlar sefaletle düşüyorlar?

— Bir defa bu kazanılan paralarda mübalâğa var. İkincisi, başta da söylediğim gibi, bu yıldızların çoğu sonradan görmedir. Büyük paraya alışık olmadıklarından kazanmağa başlayınca ne oldum delisi oluyor, çılgın gibi para harcediyorlar.

Üçüncü sebep de kumar iptilâsıdır. Yıldızlardan biri bir defada kumarda üç yüz bin dolar kaybetti. Bazıları da, (Pola Negri, Mae Moray, Mari Mak Kormik gibi) erkeklerle para yedirirler. Erkek artistlerden bir kısmı da kadınlara yedirirler. Hülâsa para sarfetmek için ellerinden geleni yaparlar.

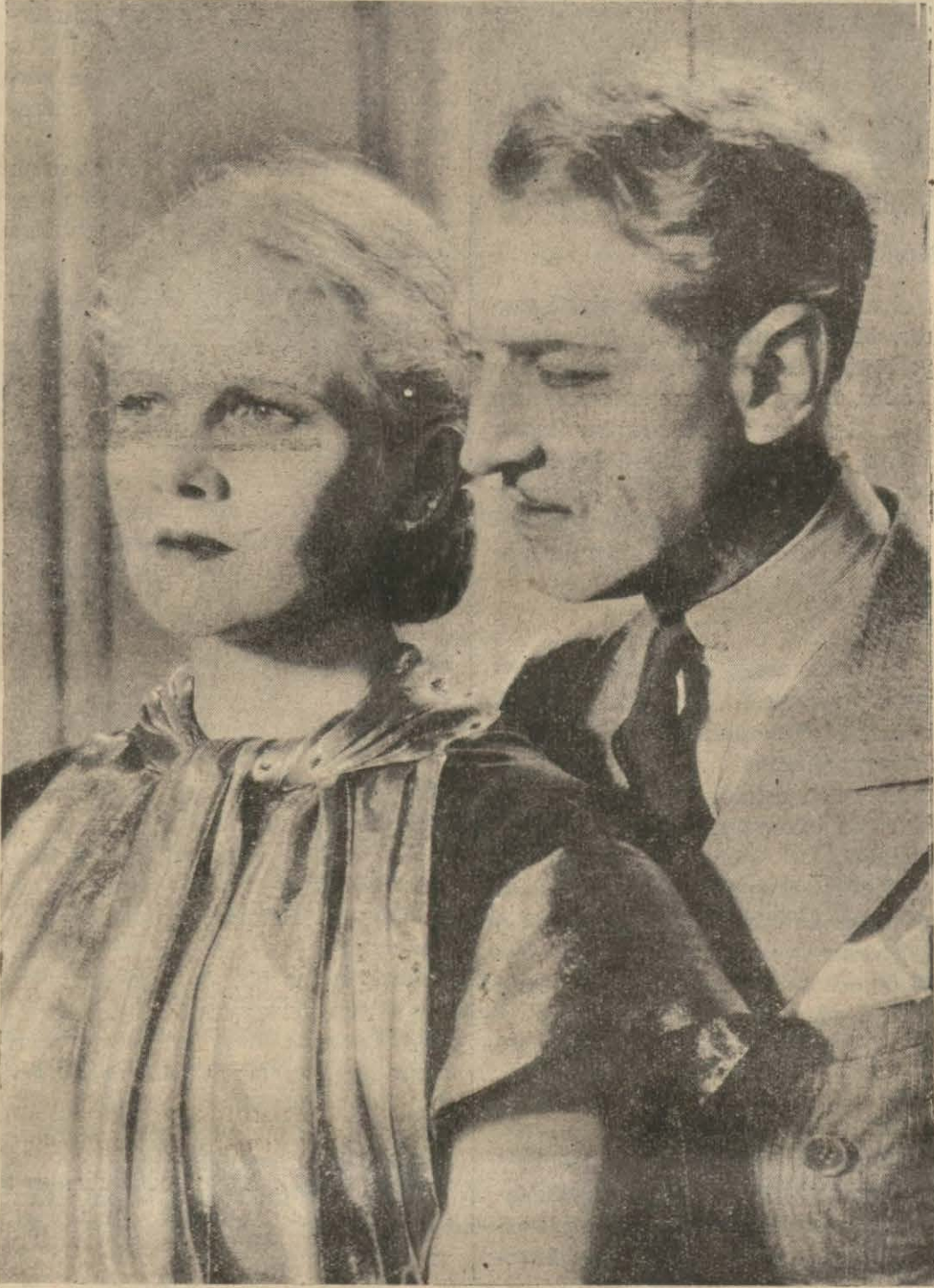
Bunlar arasında en büyük misal Glorya Svanson'dur. Glorya milyonlarca dolar sarfetmiştir. Yıldız olduktan sonra Marki de la Falez ile evlendi. Yeni evlendiği zaman Nev-Yorkta oturuyordu. Sade apartıman kirası olarak ayda iki bin dolar veriyordu. Metrodoller, valeler, şoförler müteaddid otomobiller... Bir milyarder hayatı yaşayabilmek için ayda hiç olmazsa yirmi bin dolar sarfetmek icap eder. Buna seyahatler, elmas, tuvalet dahil değildir. En büyük yıldız ayda yirmi bin dolardan fazla kazanmaz. Gazetelerde okuduğunuza bakmayınız. O hesaplara yıldızın oynamadığı zaman dahil değildir. Her yıldız o yazılan rakamları yalnız oynadığı zaman alır, halbuki senenin on iki ayında oynamaz, onun için aldığı ücret taksim olur, buna vergileri de ilâve edecek olursanız ücretin söylendiğinden çok daha noksans olduğu anlaşılır.

Amerikada iyi bir şoför yüz, yüz elli dolardan aşağı tutulmaz. Bir metrodotel iki yüz dolardan aşağı değildir. Ahçıya gelince, usta bir ahçı üç yüz dolar ister. Amerikada zenginlik hayatı yaşayabilmek için ayda hiç olmazsa yirmi bin dolar sarfetmek icap eder. Buna seyahatler, elmas, tuvalet dahil değildir. En büyük yıldız ayda yirmi bin dolardan fazla kazanmaz. Gazetelerde okuduğunuza bakmayınız. O hesaplara yıldızın oynamadığı zaman dahil değildir. Her yıldız o yazılan rakamları yalnız oynadığı zaman alır, halbuki senenin on iki ayında oynamaz, onun için aldığı ücret taksim olur, buna vergileri de ilâve edecek olursanız ücretin söylendiğinden çok daha noksans olduğu anlaşılır.

— Bir kadın kaç yaşına kadar sinemada oynayabilir? Yaşını almış yıldızlar genç kalmak için ne yaparlar?

— Sinema tiyatro gibi değildir, tiyatrodan bir aktris makyaj sayesinde kendini genç gibi satabilir. Fakat sinemada mesele böyle değildir. Sinema şekilleri büyütür, her büyüyen şekilde çok görünür ve kusurunu o nisbette gösterir. Yüzdeki ufak sarıklık, buruşuk, hemen görünür, ufak bir çirkinlikte aynı suretle görünür, onun için film artistinin genç olması lazımdır. Sinemada artist buhranına sebep de budur. Çünkü bir yıldızın üç meziyeti birden nefsinde cemetmiş olması lazımdır: Gençlik, güzellik, zekâ ve istidad. Bunlar da ekseriya bir şahısta toplanamadığından, her ne kadar oynayan çoksa da, artist yok denecek kadar azdır.

Gençleşmek meselesine gelince; şimdi estetik ameliyat ile oldukça genç-

An Harding son çevirdiği filimlerden birinde

leşilebiliyor, fakat bu gençleşmek neye benzer bilir misiniz? Bir arabı beyaz yapmağa benzer. Yüzünü düzgün ile yebazlatırsınız, kolundan arap olduğu meydana çıkar. Kolunu beyazlatsanız başka yerinden foyası meydana çıkar. Bütün vücudun her tarafına birden ameliyat yapmak imkânı olmadığı için bihakkın gençleşmek imkânı da yoktur.

Bilhassa şurasına dikkat ediniz: Yüzün her tarafına ameliyat yapılır, yalnız göz kapaklarına yapılmaz. Bir insanın asıl ihtiyarlığı da göz kapaklarından belli olur. Bir kadın kırk yaşına gelince gözlerinin üstü çöker, yüzünün sair tarafları ne kadar genç görürürse görürsün bu göz kapaklarının çöküklüğü yaşını anlatır. Ekran-da görüp genç zannettiğiniz bazı yıldızların göz kapakları çökmüştür. Bunların kırk yaşında olduklarına emin olabilirsiniz.

Hakikaten genç kalabilmek için yegâne çare sıhate dikkat etmektir. Çok hava almak, çok yürümek, spor yapmak sıhhi ve az yemek, hiç bir suretle sulistimalde bulunmamak suretile ihtiyarlık uzaklaştırılabilir. Tıp çok terakki ediyor, yavaş yavaş vücudun ihtiyarlanmadan yaşlanması çaresi bulunacağı gibi belki ihtiyarlanmış olanları gençleştirmek çaresi de bulunacaktır. Fakat bunları biz görmeyeceğiz, çocuklarımız onlardan istifade edeceklerdir.

— Sinema artisti olmak isteyenlere nasihatınız nedir?

— Ben herkes gibi düşünmem, kimsenin şevkini hevesini kırmak istemem. Sinema artisti olmanın güç, pek güç olduğunu tasdik ederim. Fakat «kimse buna teşebbüs etmesin» demem. Fikirimce herkes bir defa taliini tecrübe etmelidir. Yalnız şurasını nazari dikkate almalıdır ki, istidad olmadan böyle bir tecrübeye atılmak hiç doğru değildir.

Diyeceksiniz ki «pekâlâ amma herkes kendini istidadlı zanneder» evet orası öyledir, herkes kendini herşeyi yapmakta istidadlı zanneder, buna çare nedir? Buna çare evvelâ küçükten başlamak, filimlerde ufak roller yapmak kendini tanıtmak, kendi kendini de tanımaktır. Böyle olmadığı takdirde Hollivuta gitmek caiz değildir. Hollivuttaki rekabet dünyanın hiç bir yerinde yoktur, bu rekabet ve kıskançlık diyarında sinemaya başlamak imkânsızdır. Bir zamanlar Paramount Nev-Yorkta bir sinema maktebi açmıştı, sonra kapandı. Musiki konservatuarları vardır, ne için sinema konservatuarı yok. Bunu hiç anlamıyorum. Tiyatro artistleri konservatuardan yetişiyor da ne için sinema artistleri sokaktan toplanıyor, hiç aklım ermiyor. Fikirimce en evvel yapılacak iş her memlekette sinema mektepleri açmak ve oralardan mezun olanları oynatmaktır?

— Avrupada çok kalacak mısınız?

— Hayır, yakında Hollivuta dönüp filim çevireceğim. Gelecek sene kral Edvardın taç giyme merasimi müna-sebetile Londraya, oradan da sergiyi görmek üzere Parise geleceğim. Belki buradan da İstanbula gider güzel memleketinizi, artist hanımlarınızı görürüm. Okuyucularınıza selâmlar ederim. — B. O.

Bir gezintiden çıkan şayia

Robert Faylor, Pakard markalı yeni bir spor otomobili alır almaz ilk yaptığı şey gidip Barbara Stanviki almak ve gezdirmek oldu. Şimdi herkes Faylorun Hollivutta Barbara ile evleneceği haberinin ilân edilmesini beklemektedir. Hollivut tuhaf yerdir. İnsan, mâna verilmeden bir şey yapamaz. Yeni bir otomobil alınca yeni bir zevce almak mî lâzım?

ÇOCUK TERBİYESİ

Avusturyada bütün babalar mektebe gidecek

İleride çocuk terbiyesini öğrenmiyenlerin evlenmesine müsaade edilmeyecektir

Viyana hükûmeti tarafından garib bir tecrübe yapılıyor: Genç babalar Belvederede tesis olunan hususi bir mektepte alelade talebe gibi oturarak çocuk terbiyesini öğreniyorlar.

Viyana muayyen bir yaştaki her genç baba bu mektepte çocuk terbiyesi kurslarını ikmal etmeğe mecbur edilmektedir.

Bu tecrübelerden pratik neticeler elde edildikten sonra ileride her genç erkek evlenmeden evvel bu kurslara devam ederek şehadetname almağa mecbur edilecektir. Aksi takdirde evlenmesine müsaade edilmeyecektir.

Gene Viyanadaki tecrübeler iyi netice verdiği zaman dokuz müttehid hükûmetten mürekkeb umum Avusturyada genç babalar ve ileride baba olacaklar çocuk terbiyesini hususi mektep sıralarında amelî ve nazari öğrenmeğe mecbur edileceklerdir. Bu usul Avusturyada umumî surette tetbik edildiği ve pratik netice ve faideler elde edildiği takdirde bütün Avrupanın bu memleketi örnek tutacağı şimdiden muhakkak addolunuyor.

Belvederedeki genç babalara evlâd terbiyesi öğreten mektep açıldığı zaman devam edenler o kadar çok olmuş ve mektebin civarındaki sokaklar o kadar halk ile dolmuştur ki bir çok sinema ve tiyatro müdürleri müdavimlerin çokluğuna bakarak bu müesseseye gıpta etmişler ve kendi sinema ve tiyatroları için de böyle rağbet ve muvaffakiyet dilemişlerdir.

Genç babalar için Viyanada evlâd terbiyesini öğreten mektep ötedenberi şehrin en büyük ana mektebidir. Çocuğu yetiştirmekte en büyük rol annenin üzerinde olmakla beraber çocuk terbiyesinde en müessir rol babada olduğundan çocukları yetiştirmek hususunda annelerin tenvir edilmesi kadar babalara da çocukların terbiyesi öğretilmesi elzem görülmüş, anneler mektebi aynı zamanda babalar mektebi olmuştur. Fakat anneler babalar ayrı ayrı zamanlarda ve kurslarda ders almaktadırlar.

BABA MEKTEBİ AÇILMASI FİKRİ NASIL DOĞDU?

Viyana bisiklet tamir edenler ve ayakakbıcılar bile ehliyetname almağa icbar edildiği bir zamanda insana tabiatın en büyük mevhibesi bulunan çocuğun terbiyesini babaların yalnız tabii hislerine ve fitri terbiye vermek kabiliyetlerine bırakmanın doğru olamayacağı anlaşılmıştır. Yani cemiyete iyi, kabiliyetli, şuurlu, namuslu aza yetiştirmek için yalnız tabiatın sevk ve idaresi kâfi olmadığına hükmedilmiştir.

Herhangi ruhiyat mütehassısı en küçük çağlarında bile çocuğun terbiyesi başı boş bırakılamayacağı noktasında katî kanaat sahibi bulunuyor. Beseriyetin bugün çektiği zorluklar ve eksiklikler hep çocuk terbiyesinin herhangi devre ve çağda başı boş bırakılmasından ve ihmal edilmesinden ileri gelmiştir. Bu her münevverin tasdik ve teslim ettiği bir hakikattir.

TERBİYEDE BABANIN HİSSESİ

Fakat bu hakikati yalnız nazari kavramakla kalmayıp tatbikine de girişen Viyanalılar olmuştur. Annelerin bu ağır vazifeye muayyen bir sistem üzere hazırlanması, mesclerin halline kâfi olmadığı noktasında Avusturyada bütün ruhiyatçılar ve terbiyeciler müttefik olduklarından babaların yalnız ekmek parası kazanmak ve arasıra annelerine serkeşlik eden çocuğa çıkarak annelerine yardım etmekle vazifelerini tamamlamadıkları kanaati iyice kökleşmiştir.

Yani Viyanalılar bir babanın tam baba ve mürebbi olması neticesine varmışlardır. Bu umumî kanaat Viyana hükûmetini genç babaları mek-

tep sıralarında esaslı surette çocuk terbiyesini öğrenmeğe mecbur tutmağa sevk etmiştir.

ÇOCUKLARIN TABİ VE MİZAC DEVİRLERİ

Zaten erkeklerin tab'an kadınlar-dan daha iyi mürebbi bulundukları ötedenberi tasdik edilmiş bir hakikattir. Fakat bu hakikat anne mekteplerinin lüzumsuzluğunu ispat etmez. Meşhur pedagoji âlimlerinden madam Gertrud Hollstein ve madam Baron Luise Leihner tarafından tasdik edildiği ve hile bir çok iyi babalar çocuklarının çok küçük yaştan terbiyesini ellerine alarak çalıştıkları halde çocuk terbiyesini fennî ve amelî surette bilmediklerinden muvaffak olamayıp çocuklarını yanlış yollara sevk ediyorlar.

Babalar mektebi açıldığı zaman verilen ilk derste bu eksiklik üzerinde çok durulmuş ve babaların dikkati şu mühim noktalara celbedilmiştir:

Çocuklar ne kadar küçük yaşta olursa olsun bir çok babalar tarafından zannedildiği gibi sade ve iptidal birer mahlûk değildirlir. Asri psikoloji bu vadiye bize bir çok yenilikler öğretmiştir. Maahaza çocuk bir çok adamların havsalası almayacak kadar idaresi ve terbiyesi gayet güç bir mevcudiyettir.

Sütten kesilmiyen çocuk hakkında erkeğin kendisini mesud bir baba saymaktan başka yapacak bir işi yoktur. Fakat çocuğun terbiyesinde anneye yardım etmek sırası gelince baba bilgisizliği yüzünden ne kadar hüsnü niyet sahibi olsa faide yerine ileride tamir kabul etmez gayet büyük zarar ve ziyarlar ıka edebilir.

Küçük çocuk uslu, akıllı iken birdenbire bir gün değişirir. İnatçı, hem de hadden fazla inatçı olur. Hiç yoktan bahanelerle kafa tutar.

«Acaba çocuğa ne oldu?» diye annesi, babası telâş ederler, şaşırırlar. ne yapacaklarını bilmezler. Halbuki ortada telâş edilecek bir şey yoktur. Birdenbire çocukta beliren şey korkulacak fena huylar değildir. Bütün mesele çocuğun inatçılık çağına girmesinden ibarettir.

İşin farkına varamıyan anne çocuğunu söver, döver ve nihayet «babana söyleyeceğim» diye tehdid eder.

Bu yol çok yanlıştır. Baba bundan sonra çocuğu mütemadiyen korkutmak mecburiyetinde kalır. Ailenin umacısı rolünü alır. Halbuki az bir dirayet ve duygu gösterse baba ailenin korkunç heyulası olmak rolünü düşmez.

HAYAL DEVRİ

İnatçılık çağından sonra çocuğun hayal devri gelir. Bu çağdaki çocuklar türlü türlü masallar, vakalar uydururlar. Söyledikleri hep hayal mahsulü ve yalandır. Bu çağda babalar daha büyük hâta işlerler. Çocuğun üzerine yalan söylüyorsun diye yürürler. Halbuki babanın vazifesi çocuğunun hayal kuvvetini idare ederek doğru yola sokmaktır. Bu da terbiyenin esaslarını bilenler için hiç te güç bir şey değildir.

Çocuğun bir de menfi tarafı vardır. Fikren geriliyor gibi görünür. Çocuğun en nazik ve dikkat edilecek çağı budur. Terbiye usulünü bilen bir baba az bir dikkat ve ihtinam ile çocuğunun bu nazik devreyi atlatmasına yardım edebilir.

Bundan sonra çocuğun müsabet çağı gelir. Devamlı ve anlayışlı surette çalışır. Bu çağda babanın teşvik etmekten başka yapacağı belli başlı bir iş yoktur.

İşte Viyanadaki babalar mektebinde iyi çocuk yetiştirmek için babalara öğretilen derslerin esasları bunlardır. Viyanalı babalar çocukları uğrunda çocuklar gibi mektep sıralarında ders öğreniyorlar.

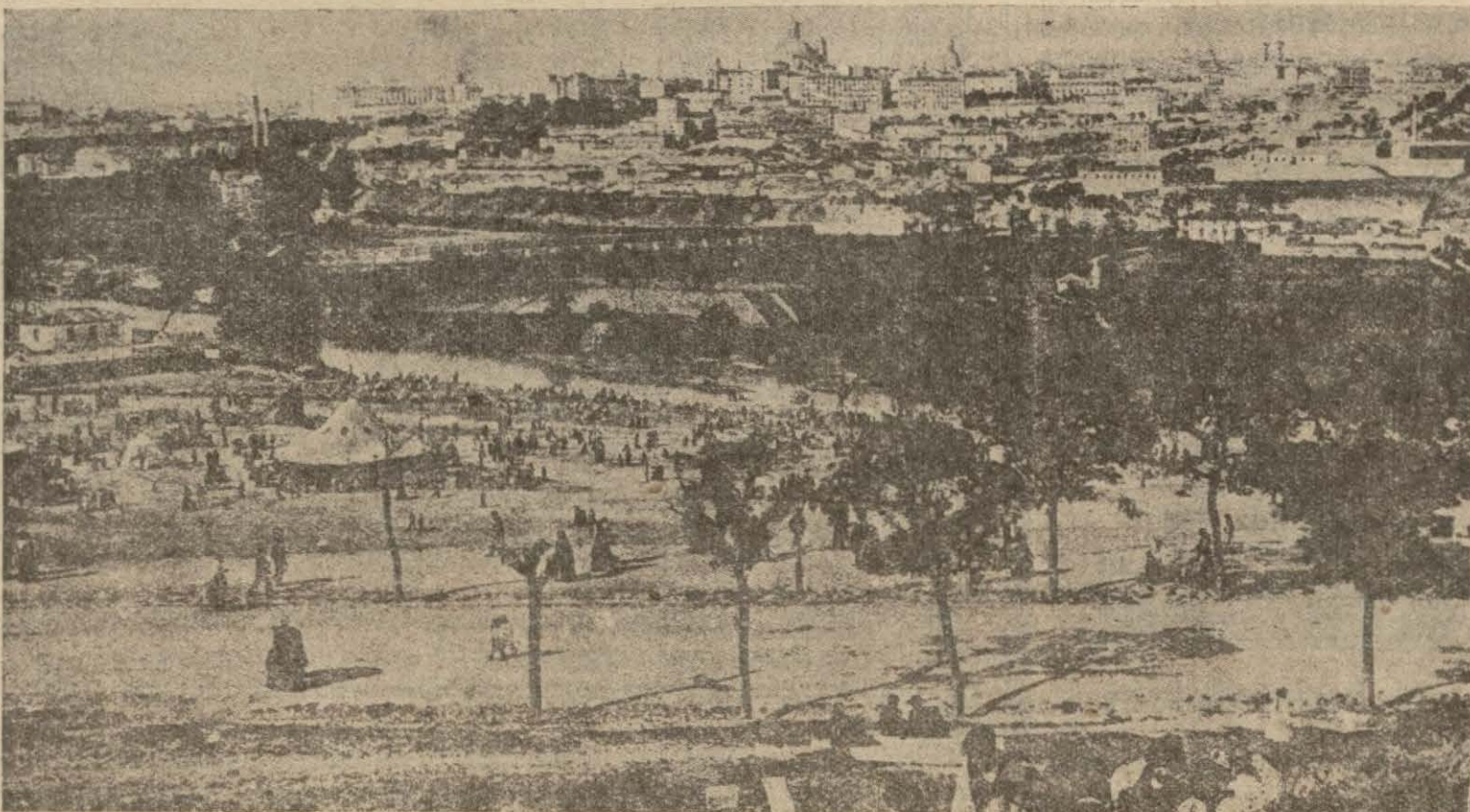
Madriddeki muharebeler: Kenar mahallelerde harbe giden askerler

Madrid civarındaki Alkorkon kasrının son muharebelerden sonraki hal

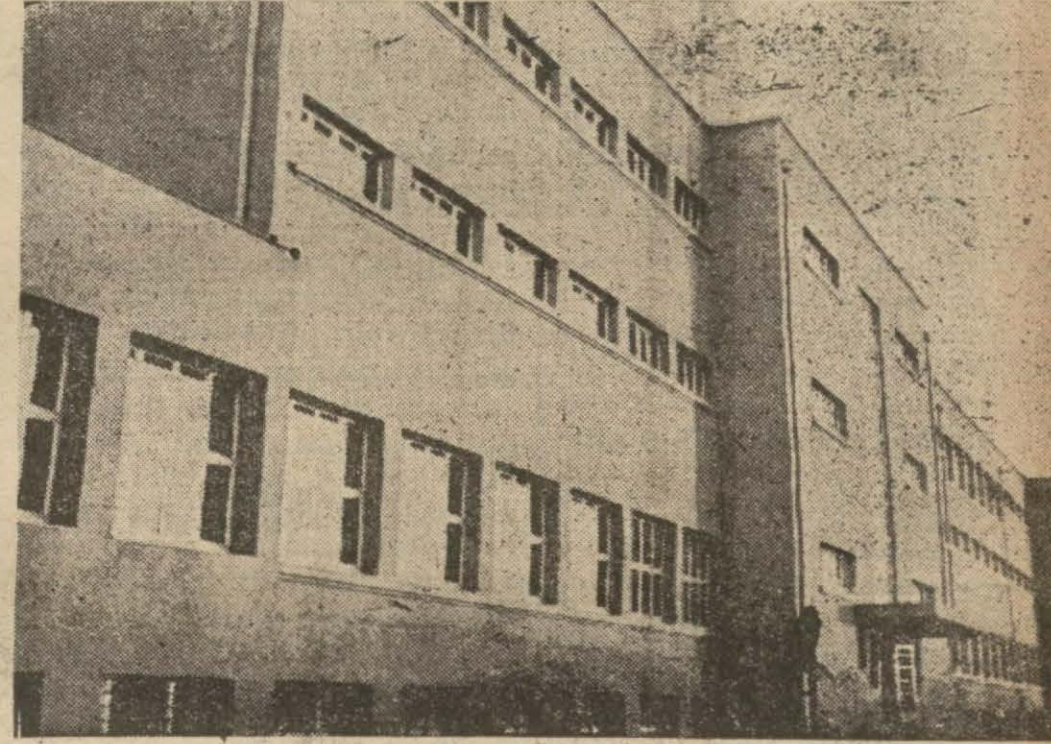
Sevimli sinema yıldızı Fred Astaire Avrupaya geliyor. İngilterede bir film çevireceği haber verilmektedir.

Madrid etrafındaki muharebe: Manzanares nehri ve asilerin elinde bulunan bu nehrin sahilinden Madridin görüntüsü

Polis enstitüsü yakında açılıyor

Üç kısımdan mürekkep olan enstitü bilgili memurlar yetiştirecek

Ankaradaki polis enstitüsü

Ankara'da bir polis enstitüsü açılacağını yazmıştık. Enstitünün inşası bitmiş gibidir. Yeni bina Millî müdafa vekâletinin arkasındaki yüksek sirtlar üzerinde inşa edilmiştir.

Polis enstitüsü, bugünkü polisliğin istediği bilgili unsurlar yetiştirmek için kurulmuştur. Bu müesseseden yetişecek inkılâpçı ve seciyeli polis memur ve âmiri, millî davaya müzar her türlü fikirleri anlıyarak bunları benimseyenleri iyice seçebilecek; en ağır ve korkunç suç faillerini en kısa yollarda yürümek suretiyle meydana çıkartarak adâlet makinesinin süratle y nesini temin edecektir.

ENSTITÜNÜN ŞUBELERİ

Enstitü şu üç şubeden mürekkeptir: İlk kısım, orta kısım, yüksek kısım.

İlk kısım, polis memuru. Orta kısım baş komiser kadar (dahil) olan âmir sınıfı yetiştirecektir. Yüksek kısım; mesleki yüksek tahsil ve ihtisas kısmıdır.

Bu tahsil iki kısım halinde idare olunacaktır. Biri baş komiser ve emniyet memuru olacaklar, diğeri de emniyet müdürlüğüne yükelecek lise veya yedi senelik idadi veya bu derecelere muadil mektep mezunları emniyet âmirleriyle, kadrodaki emniyet müdürlerine mahsustur.

ÜNİFORMALI POLİS, SİVİL POLİS

İlk veya orta kısımlarda üniformalı ve siviller için iki şube bulunacaktır. Bu kısımlara alınacak talebe ve memurların miktarı, polis teşkilât kanunu hükümlerine göre emniyet umum müdürlüğüne tayin olunacaktır.

İlk kısım, polis namzetleri ve polis memurlarına mahsus olacaktır. Orta mektep mezunları ilk kısmı bitirdikten sonra kadrolardaki birinci sınıf ve diğerleri de ikinci sınıf polis memurluklarına tayin olunacaklardır.

Orta ve beş senelik ilk mektep mezunları müsabakası ve diğerleri müsabaka ile alınacaktır. Taliplerin polis teşkilât kanunıyla, polis nizamnamesinde vasıf ve şartları hîz olmaları lâzım gelmektedir.

Müsabaka imtihanının hangi derslerden yapılacağı enstitü veya mektep müdürleri tesbit edeceklerdir. İs-

tanbul polis mektebi, enstitünün ilk kısmı derecesinde olarak kabul edilmiştir.

Müracaat eden orta ve beş senelik ilk mektep mezunları istenilen miktardan fazla olursa, bir müsabaka imtihanı yapılacak ve kazananlar ayrılacaktır. Yabancı lisan bilenler tercihan kabul olunacaklardır. Mektep veya enstitü intihap heyetlerince mektebe kabul olunanlar, yalnız üniformalı şubeler içindir.

ORTA KISIM

Bu kısma komiser muaviniğine liyakat ve kıdem itibarıyla terfi hakkını kazanmış olan üniformalı ve sivil polis memurları alınacaktır.

YÜKSEK VE İHTİSAS KISIMLARI

Yüksek kısma polis teşkilât kanununun hükümleri dairesinde birinci sınıf polis memurluğuna tayin olunarak orta kursta tahsil eden ve bu kursu muvaffakiyetle bitiren ilse mezunlarıyla emniyet âmirliklerine terfi hak kazanmış baş komiserler gönderilecektir. İhtisas kısmına, komiser muaviniğine veya muadil memuriyetlere tayin olunan yüksek tahsillilerle lise veya muadil mekteplerden mezun olup da birinci sınıf emniyet âmirliğine veya muadil derecelere kadar terfi etmiş olanlar gönderilecektir. Lise veya muadil mekteplerden mezun olup da ihtisas kursunu muvaffakiyetle bitirmiş olanlar meslek dahilinde yüksek tahsil görmüş sayılacaklardır.

Emniyet umum müdürlüğünün polis enstitüsü için hazırlamış olduğu kanunun neşri tarihine kadar, emniyet müdürlüğüne yükselmiş bulunan memurlar da ihtisas kısmına gönderileceklerdir. Polis enstitüsünün kısımlarıyla polis mektebinin tahsil müddeti ve zamanları emniyet işleri umum müdürlüğüne tayin olunacaktır.

Enstitü ve mektebin ders müfredat programlarını enstitü ve mektep müdürlerinin reisliği altında toplanacak muallimler tesbit edeceklerdir. Bu komisyon emniyet işleri umum müdürlüğünün göndereceği bir murahhas da iştirak edeceklerdir.

Enstitü ve mektep idaresi heyetinin vazife ve salâhiyetleri bir talimatname ile tesbit edilecektir.

Aydın (Akşam) — Aydın Halkevi gösterit kolu, Aydınlılara ve ayrıca köylülere (Köyün namusu) ve (Has bahçe) piyeslerini göstermiştir. Piyelerinde rol alan gençler, ciddi mu-

vaffak olmuşlardır. Sanat okulu öğretmenlerinden B. Şefik Selin kısa bir zamanda yetiştirdiği —andolin takımı da bir konser vermiş. Yukarıda konser veren gençler görünüyorlar.

AKŞAM SPOR

Macaristan Sülün avları

Bir günde on avcı 3333 parça av vurdu

Yazan: Sait Salâhaddin Cihanoğlu

Tam bir sene oluyor. Geçen sene bugünlerde Macaristanda sülün avında bulunuyordum. Bu mevzu üzerinde avcı arkadaşlara avın tarzı, ve âdetleri hakkında malûmat vereceğim.

Biz avcılar daima mübalâğacılık; daha doğrusu yalancılıkla itham ediliriz. Macaristan sülün avını meraklı arkadaşlara hikâye ederken içlerinden çoğunun dudak büktüklerini hissetmişimdir. Sözlerime dudak büken arkadaşlara hak veriyorum. Zira görmekten bu nevi av yekûnlerine inanmak cidden zordur.

Bizler avcılıkta ve atıcılıkta maalesef çok gerideyiz. Birçok noksanlarımız olduğu gibi, iyi yolda da gidemiyoruz, evvelâ kendi yerli avlarımızın kökünü kurutur derecesinde her mevsimde her zaman avlarız. Bugün keklik, sülün, çil, tavşan ve karaca gibi yerli avlarımızı mevsimin her gününde ve her saatinde avlayanları duyuyor ve müteessir oluyoruz. Bu gidişe toptan bir çare bulmak zamanı çoktan gelmiştir. Bizde keklik ve sülün palazlarını daha henüz uçmaya başladığı bir mevsimde vuran avcılara daima tesadüf olunur. Bu iş hem günah hem de aypıtır. Ne çare ki, bu gibilere söz dinletemiyoruz. Böyle devam edildiği takdirde günün birinde (sülün) memleketimizde (Zümrütüanka) kuşu gibi bir mahlûk olacaktır.

Bu husustaki dua ve temennilerimizi buraya yazdıktan sonra mevzuumuza gelelim.

Macaristandaki sülün batülerini bizim avcılarımız başka türlü telâkki ederler. Onlarda kümeden çıkarılan ve uçurulan kolay bir avcılık zihniyeti yerleşmiştir. Halbuki mesele bûsbütün başkadır. Kümeden diye bir şey yoktur. Yalnız avı zamanında ve koruyarak avlamak vardır. Yüzbin dönüm arazinin her noktasının bir planı vardır. Bu plan mucibince avlar tertip olunur. Ve senenin yalnız bir tek gününde, bir noktada av yapılır. Avlanılan sahada bir sene av muhafaza olunur. Ne avlamak için müsaade edilir, ne de yırtıcı ve muzır hayvanatın esere bırakılır. Böylece kalan sülünler yavrular ve bir sene zarfında aynı sahada aynı mebzuliyette sülün bulunur. Sülün, çil ve tavşan avı hususunda bugün Macaristan Avrupada birinci derecededir. Bu uğurda da birçok ecebiller Macaristana dünya kadar para bırakıyorlar. Oradaki av batülerinde bulunmak ve o intizamı görmek cidden bulunmaz bir zevktir. Geçen sene avlandığımız saha Macaristanın (Seget) şehrinin (25) kilometre mesafede Kont (Palaviçini)nin sahip olduğu (Pustazer) ismindeki yerdir. Burası dünyanın en meşhur av sahalarından biridir. On avcı bir günde (3333) üç bin üç yüz otuz üç parça av vurduk. Bunun (2256) sı sülün ve mütebakisi de tavşandır. Bu yekûnun Türkiye avcılarımızı hayret içinde bırakacağı tabiidir.

Bu avda bulunan zevatin isimlerini yazıyorum. Prens Yusuf Kemal, prens Halim Sait, prens Ömer Halim, bay Abbas Celâl, prens Albercht, Kont Çekoniç, İngiltere Türkiye sefiri Sir Percy Loraine, Mısırlı A. Glip bey, Seyfi Cenab ve ben. (3333) parça vurulmuş avı bir yerde görmek müthiş bir manzara arz ediyordu. O gün en fazla vuran prens Albrecht oldu. En az vuran da (250) parça vurmuştu. Böyle yerlerde aynı sınıf atıcılar arasında az ve fazla vurmak bir parça da talih işidir. Bu gibi büyük batülere hazırlanmak bir meseledir. Onun kendine mahsus idmanları vardır. Bir günde (400) defa tûfengi omuzlamak ayrıca bir iştir. Yalnız tüfeği omuzlamak mı, sülünlerin uçarken her yaptığı zavıyeye göre vücudu bükme lâzım geliyor. Avdan sonra insan kollarının koptuğunu ve vücudunun her azasını ağrıdığını hissediyor. Böyle müstesna günlerde atıcının endişe münâresesi altüst oluyor. Bidayette muntazam

atmıya başlıyorsunuz, iki üç yüz fişekten sonra, gayet kolay sülünlere ve tavşanlara tatlı mankeler başlıyor. Bu da doğrudan doğruya yorgunluktan tevellüd ediyor.

Avcılık tarzları, ve nasıl avlanırlar. Bu hususati bizim avcılarımızca enteresan bulduğumdan yazmayı faydalı görüyorum. (Pustazer)de birinci gün yaptığımız avı, at üzerinde dört (Gardşas) ve bin kişi de (batör) sürücü olarak idare etmiştir. Bin tane batörün arasına on avcı taksim olduk. Avcı hattımız bir büyük kilometrelik sahayı tutuyordu. Her avcının arkasında altı kişi ve bir de araba vardı. Bu araba, fişekleri ve avcının vurduğu avları taşıyordu. Her avcı üç tüfek kullanmak mecburiyetinde idi. Bazen bu üç tüfeğin de kızıdığı oluyordu. Avcı elindeki tüfeği atar atmaz derhal arkasında duran ve tüfeği dolduran adama veriyordu. Bu insanlar burada senelerce tüfek dolduruculuğu yapmış, son derece ihtiyatlı adamlar idi. Zira, böyle bir anda, üç dolu tüfeği kaza yapmadan idare etmek mühim bir vazifedir. Her avcının arkasında bulunan bu üç tüfek doldurucusu numara ileldir. Bir numara, iki numara, üç numara. Atılan tüfek sıra ile avcıya gelir devreder. Avcı hattımız o gün sekiz kilometre bir yürüyüş yaptı. Bu yürüyüş esnasında en fazla tavşan vuruluyordu. Geçtiğimiz orman içlerinden parhyan sülünlere ve adım başında fırlayan tavşanlara tüfek yetiştirmek cidden bir mesele idi. Sürdüğümüz bütün avı muazzam bir ormana sokuyorduk. Bütün hat orada tevakkuf ediyordu. Bu ormanın önünde, on avcının tüfek atması için numaralı yerleri vardır. Mevki aldıktan sonra batörler orman içindeki binlerce sülün ve tavşanı nokta bekliyen avcılarının üzerlerine sevkeder ve uçururlar. İşte bu esnada avcının gayet çabuk tüfek atması ve üzerinden geçen sülün sürülerinden fazla miktarda düşürmesi matlûptur. Ben bulunduğum bir noktada yalnız sülünlere (154) fişek attım. Artık siz tasavvur ediniz bu ne demektir?

Batülerde ekseriya sülünlerin horozlarına atılır. Arazi sahipleri sülün tavuklarının vurulmasına müsaade etmezler. Binlerce sülün içinde bile sülün neslinin muhafazası için tavuklara atılmıyorlar. Bizim avcılarımızın kulakları çınlasın.

Bundan sonraki yazımda, dünyanın ve Macaristanın benam atıcılarından ve rekorlardan bahsedeceğim.

Sait Salâhaddin Cihanoğlu

Talimatname encümeni toplantılarına devam ediyor

Yeni nizamname mucibince yapılması lâzım gelen talimatnamenin esaslarını tesbit etmek üzere umumî merkez tarafından kurulan talimatname encümeni futbol federasyonu başkanı Hamdi Emin Çapın başkanlığı altında toplantılarına devam etmektedir.

Esaslar üzerinde münakaşalar yapılmaktadır.

Tashi

Dün Fenerbahçe - Beşiktaş maçı münasebetile başlığı altında çıkan yazıda on beş dakikalık canlı bir oyundan sonra Bitkin bir hale düşen cümlesini evet beş dakikalık canlı bir oyundan sonra yılık bir hale düşen şeklinde ve daha aşağıda bir taraf bitkin bir halde işi tekme dökmüş cümlesi bir taraf teknik bir halde işi tekme dökmüş şeklinde çıkmıştır. Tashi ederiz.

Galata Gençler birliğinden: Birliğimizin yıllık kongresi 28/11/1936 T. cumartesi günü saat 20.30 da Galatada Arapcamı Buğulu sokak 5 No. 11 birlik kurağında yapılacağından üyelerimizin gelmelerini önemle dileriz.

Hakemlerimiz futbolcülerimizdeki bünye göz önünde tutularak yetiştirilmelidir

İngiltereden millî takımı çalıştırmak için getirilen Mister Boots en büyük derdimiz hakem meselesini halletmek için çalışıyor. Eski millî takım futbolcülerini, açılan hakem kursuna davet edildi.

Bundan evvel eski futbolcüler bu işe her nedense yanaşmıyordu. Fakat bugün bir araya toplanmış bulunuyorlar.

Hakikaten en büyük derd düşününüz ki, bir senelik mütemadi çalışmaya ve bir klübün mukadderatı tecrübesiz bir çocuğun eline bırakılıyor. Yapılan bir hata, düşüncelessiz bir hareket bir senelik çalışmayı bir buçuk saat içinde hiçe indiriyor. Bundan üç sene evvel Nüzhet Abbas bu mühim derdi hal için gençleri etrafına topladı. Ve bu çalışma neticesinde birkaç kıymetli hakem kazandı. Bunların arasında Şazi Tezcan, Suphi, Ahmed Adem, Sadi Karsanî sayabiliriz.

Ne maçlara şahid olduk ki, hakemin idaresizliği yüzünden bir kör doğuşüne döndü. Kazanan bir takım bir hata yüzünden sahayı mağlûp terketti. Kazanılmış bir maç yarıda kaldı da bilâhare kaybedildi. Bunlardan yüzlercesini saymak işten bile değil...

Bu son günlerde de maçları idare edecek kulüplerin mukadderatını ellerine bırakacak hakem bulamıyoruz.

Açılan kurs bize birkaç hakem kazandırsa antrenörün Türk futbolüne en büyük hizmeti bu olacaktır.

Başantrenör bundan üç hafta evvel Beşiktaş - Galatasaray maçını idare etti. Bu oyun bizim çocukların bünyesinin tahammül edemeyeceği sertlikle ceryan etti. Ancak bu sistem futbole, futbolü artık bir sanat haline getirmiş, hayatını futbole vakfetmiş ve ona göre tanzim etmiş profesyonel bir futbolcü tahammül edebilir.

Antrenörün bu şekilde idaresidir ki bünye itibarile daha sağlam olan Beşiktaşlılara maçı kazandırdı.

Sıra Fenerbahçe - Beşiktaş maçı geldi. Beşiktaşlılar bu maçı da antrenörün idare etmesini istiyorlardı. Fakat hakem komitesi maçın idaresini komite başkanına bıraktı. Siyah beyazlılar aynı sertlikle maçı kazanırlar düşüncesiyle oynadılar. Bugüne kadar futbol sahasında görmediğimiz bir sertliğe ve bir taraf için acınacak bir şekilde cereyan eden bu oyun futbol meraklılarını bile âsabileştirdi. Fakat nedense sarı lâcivertliler kazanacaklarından emin oldukları için olacak ve sportmence hareketle mukabele etmediler. Dün de kaydettiğimiz gibi mukabele etselerdi bu maç değil, facia olurdu.

Beşiktaşlılara bu şekilde oyun oynamak cesaretini veren Galatasaray maçında hakemin sertliğe müsamaha eden idaresi olmuştur.

Sunu ilâve edelim ki, oyunlar bu şekilde devam eder ve hakemlerimiz de bu şekilde oyuna müsaade ederse sahada bir hasta nakliye otomobili bulundurmamak lâzım gelecek ve her maçı birkaç ayak kırılma hâdisesi, faciası karşısında kalacağız.

Başantrenör maçı idi. Bütün hâdiseleri gördü. Kasdi hareketlere şahid oldu. Bünyeler meydana.. yetişecek hakemleri hayatını futbole vakfederek ona göre tanzim etmiş sağlam bünyeli profesyonellere göre değil, futbolcülerimizdeki bünyeyi ve spor terbiyesini göz önünde tutarak yetiştirsin.

İş bulmak için

Uzun uzun düşünecek yerde

AKŞAM gazetesine

bir KÜÇÜK İLAN koydurunuz!

Misafir umduğunu değil...

Yazan: Necdet Rüştü

- 1 -

Bostancı.. mevsim yaz.. durgun hava..su. Tenhaydı bu köyün kır gazinosu: Garsonlar bekliyor, masalar boştu!.. İlk önce gedikli müşteri koştu: «Dinç paşa» gelirdi beş yazdanberi Burada arardı her günkü yeri!.. Az sonra konulmak üzere küfeye, Rakıyı emretti gene büfeye!.. Şişesi açıldı, mezesi geldi; Burada demlenmek ömre bedeldi!.. Kadehi gövdeye henüz atmadan, Çerezden, turşudan daha tatmadan, Bahçeye bir başka müşteri girdi, Atlite benziyen bir genç belirdi!.. Bitişik masaya kuruldu o da, Garsona söyledi bir viski - soda!.. Bir ahbab arardı zaten «Dinç paşa» İçerken muhtaçtı bir arkadaş!.. Teklifsiz seslendi:

— «Evlâd; merhaba..

«Yaz günü yalnızsın köyde galiba?.. «Hiç sevmem, avutmaz viski tasayı, «Rakı iç.. tefrif et bizim masayı!.. «İkisi geçtiler karşı karşıya, Masanın üzeri döndü çarşıya: Bardaklar, tabaklar, meze, yemişler.. İşledi çatallar, öğüttü dişler, Kadehler üstüste doldu, boşaldı, İki dost bir tatlı sohbet daldı!.. İlk önce «Dinç paşa» açmıştı sözü: — «Azizim!.. Bir gencin dalarsa gözü «Bu hali görenler: Sevdalı.. derler!.. «Kederi alt eder er oğlu erler, «Düşünme.. bir kadeh daha yuvarla, «Elhazer.. uğraşma hobba kızlarla!.. Genç adam derdiydi:

— «Bu elde değil..

«Gözlerim bir sürü güzelde değil, «Hercal olmadım.. bir sevgilim var, «Bir gönül oynasım, bir emelim var!.. «Dinç paşa» desince gene yarayı, Öbürü anlattı şu macerayı: — «Maçkada görmüştüm bir kadın bu yıl,

«Bir kadın.. diye gel, ona secde kı: «Lâcivert, tahrirli gözleri vardı, «Anladım karşımda bir peri vardı!.. «Şaşırdım o güzel vücutta hele: «O geniş kalçaya, o ince bele!.. Duyunca hovarda paşa bu sözü, Bir kadeh çakmıştı, parlamış gözü, Âşık da şöylece devam etmişti: — «İradem elimden artık gitmişti, «Yüreğim çarparak ona sokuldum, «Müşkülât çekmedim, çok uysal buldum:

«O günkü sevinci hiç unutamam, «Boğazda gezmiştik üç saat tamam!.. «Benimle binmiştik otomobile; «Buseme etmedi itiraz bile!.. «O güzel göğsüne şimmiştik başım, «Ne cana yakındı güzel oynasım!.. «Akşamı.. kolumdan hemen sıyrıldı, «Yarım da gelirim.. diye ayrıldı!.. «Sözünde durmuştu: Buluştuk gene, «Bütün gün kırlarda konuştuk gene!.. «Dedim ki:

— «Aşkıyla sanki deliyim,

«Seninle mutlaka evlenmeliyim!.. «Bu doğru teklife ses çıkarmadı, «Bilmem ki sükkattan neydi maksadı?.. «Düşündüm: Paramı belki az buldu?!.. «Anlattım:

— Talihim bana yâr oldu, «Üç dükkân, üç evim, biraz param var!..»

«Ne garib, vermedi kız gene karar, «Evlenmek bahsini hatta kapattı!.. «Dinç paşa» bir dolu kadeh parlattı, Bağırıldı:

— «Lâyıktır bu kız dayağa, «Tepilmez gelmişken kısmet ayağa!.. «Babası olsaydım kaltağın eğer; «Tekmeyi indirir, saçından çeker, «Nikâhı kıymca, verirdim sana!.. «Paralı bir damad.. Ne mutlu cana!.. «Söyle be evlâdım; sonra ne oldu?.. Genç adam anlattı:

— «Tam üç ay doldu;

«Tam üç ay bu acı hasreti çektim, «Yanmaktan mum gibi eriyecektim!.. «Evinî öğrendim bereket versin.. «Dinç paşa» atıldı:

— «Evlâd; ne dersin:

«Gideyim, bu kıza isteyim sana?.. «Dünyada muhtaçtır insan insana!.. «Evləri nerede?.. Bu kız kimlerden?.. Genç dedi:

— «Ben sordum bir iki yerden, «Onlar otururmuş burada yaz, kı; «Dinç paşa.. denilen babası varmış!..

Bu sözü duyunca gençten «Din paşa» — «Bizim kız!..» diyerek, düştü telâşa!..

Bağırıldı:

— «Eve gel benimle.. yürü..

«O benim kızmıdır.. verdim götürü!..»

— 2 —

«Dinç paşa» memnundu bu işe gayet: Bir koca bulmuştu kıza nihayet!.. Genç adam mesuddu: Çünkü tam üç ay

Ayrılık çekmişti; değildi kolay; Önceden bulsaydı paşayı keşke...

Damadla kaynata vardılar köşke, — «Sen biraz odada otur!..»

diyerek,

«Dinç paşa» fırladı.. genç titriyerek Misafir alınan salonda kaldı, Ah, gençlik.. bir tatlı hulyaya daldı!.. O zaman kız girdi odaya birden, Yalvardı:

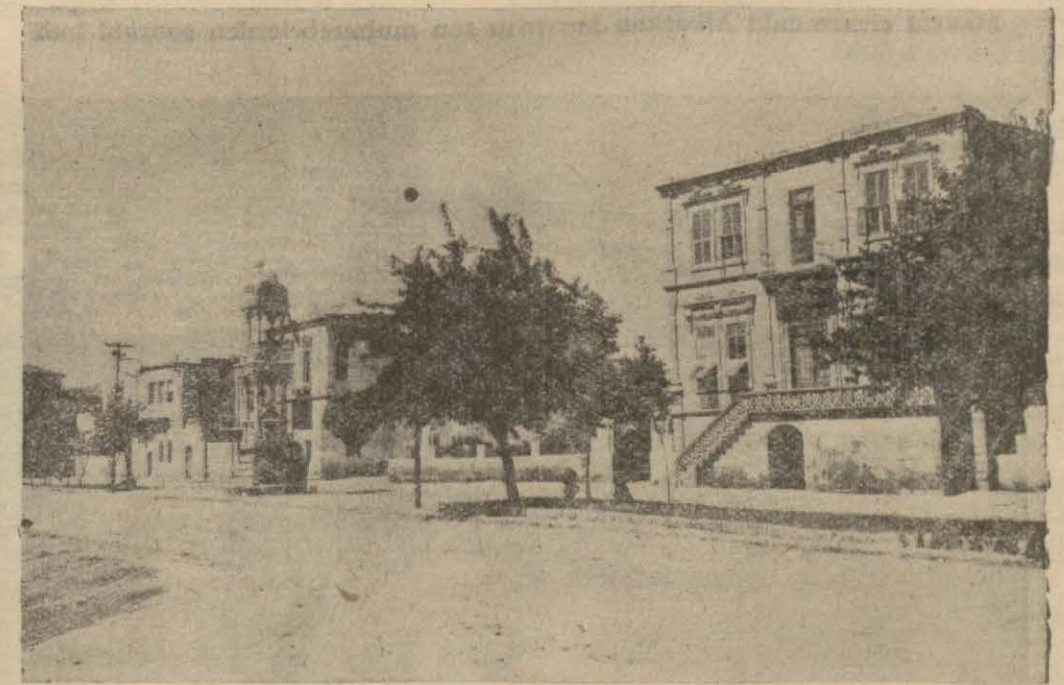
— «Paşanın karışımı ben;

«Duyarsa yaşatmaz bir lâhza bile, «Eğer merd adamsan vermezsin ele!.. «Dinç paşa» içeri girdi o zaman, Yanında kız vardı.. o neydi aman?.. Dedi:

— «İlk karımdan doğan kızmıdır, «Gönlümün ufkunda tek yıldızdır!.. Şaşkın genç yürüdü, önünde durdu: Hem paytak, hem şaşı, hem de kanburdu!..

Dedi: «Cehenneme direk olas!.. Onunla evlendi merdlik belâsı!..

Urfa belediyesi çalışıyor

Urfa (Akşam) — Belediye reisi Ömer çok iyi ve devamlı surette çalışmaktadır. 933 de riyasete gelen bay Ömerin üç sene içinde vücutta getirdiği yenilik ve müesseseleri görünce insanın bir takdir ve tebrik hissi duymamasına imkân yoktur.

Belediye et ve sebze hall yaptırmış, Pek mükemmel bir otel, park ve sine-ma inşa etmiş, Türkiye'mizin en güzel mesire yerlerinden olan Aynizelihayı Cumhuriyet parkı adile yeni baştan ıslah ve tanzim eylemiş, on binlerce metre murabbai parke kaldırım döşemiş, asfalt bir bulvar yapmış, caddeleri açmış, plis su meceralarını kapamıştır.

Yukarıdaki resimler bulvarla Cumhuriyet parkından birer kısmı gösteriyor.

17 senede, âşıkından 1,700,000 dolar sızdıran bir kadın

Foyası meydana çıkınca alacaklılarını dava etti onlardan aldığı tazminat ile bir çiçekçi dükkânı açtı

Mis Beti lüks otomobilinin yanında, Mis Beti artist iken, 35 bin liralık gelinlik elbisesile

İngilizlerin meşhur bir masalları vardır: Buna Sindrilla masalı derler. Sindrilla genç öksüz bir kızcağızdır. Üvey kardeşlerinin yanında yaşamakta, fakat onlardan pek fena muamele görmektedir. O, âdeta bir hizmetçidir. Bir gece gene kız kardeşleri süsleniyorlar püslüyorlar, onu evde bırakıp bir prensin balosuna gidiyorlar. Sindrilla boynunu bükerek bir köşeye çekiliyor ve gözlerinde de yaşlarla uykuya dalıyor.

MUHEŞEM BİR BALO

Balo prens tarafından açılmak üzere.. bütün davetliler gelmişlerdi. Birdenbire dışarda bir borazan sesi iştiliyor. Nal sesleri kulakları dolduruyor. Herkes pencereye koşuyor. Yüz elli at tarafından çekilen muazzam bir altın işlemeli arabanın içinden maviler giyinmiş ayın on dördü gibi güzel bir kız iniyor. Odasından kızı gören prens derhal kapıya koşuyor, yerlere kadar eğilerek eteğini öpüyor. Prensle dansa heveslenen birçok kızlar vardı. Bu kızın gelmesiyle bütün ümidleri boşa çıkmıştı. Çünkü prens bu kızı âşık olmuştur.

Hakikaten prens o gece bu kızdan ayrıldı. Ona etmediği iltifat kalmadığı gibi karısı olmasını da rica etti. Hem de herkesin içinde... Prens bu ricasını işiden oradaki bütün kızlar kıskançlıktan kendilerini yediler. Sindrillanın kardeşleri nasıl hınç alacaklarını bilemiyorlardı. Acaba bu kimdi? Prens âşık olduğu bu kız kimdi?

Sabaha karşı güzel kız gene geldiği tantana ile yüz elli at tarafından çekilen altın işlemeli arabasına bindi ve kim olduğunu söylemeden çıkıp gitti.

Birdenbire Sindrilla kendini yolun ortasında buldu. O muazzam araba büyük bir kabak olmuş, yüz elli at da, hepsi farceye dönerek, kaçmışlardı. Hele o güzel cici elbiselerinden eser kalmamıştı. Boynundaki muhteşem gerdanlık da yerini mavi bir boncuğa terk etmişti...

17 SENE SÜREN TANTANA

İşte son günler zarfında bütün Amerikan efkârı umumiyesi «hakiki bir Sindrilla» vakası ile meşgul olmaktadır. Yalnız bu Mis Beti isimindeki Sindrillanın tantanası bir gece değil

17 sene sürmüştür.

Mis Beti bu 17 sene zarfında hakiki bir prenses gibi yaşamıştır. Çifte çift otomobilleri, hizmetçileri, yüzlerce kat elbisesi varmış. Âdeta milyonlarca dolar serveti varmış gibi hareket etmiş ve herkesi buna inandırmıştır. Fakat gittikçe borçlular çoğalmağa ve borcunu vermediği için sıkıştırmağa başladılar. 50,000 dolar alacağı olan bir kuyumcu nihayet mahkemeye müracaat etti. Yapılan tahkikatta Mis Betinin değil milyonları, beş parası olmadığı meydana çıktı. Mis Beti Sindrilla gibi gene eski haline döndü. Fakat Beti bu müddet zarfında bu kadar parayı nereden temin etmişti?

Bir gün Beti bir arkadaşına:

— Ben dostlarım sayesinde değil düşmanlarım sayesinde milyoner oldum, demiştir.

17 SENE EVVEL

Bundan 17 sene evvel Mis Beti genç ve gayet güzel bir kızdı. Amerikanın cenup eyaletlerinde doğmuş büyümüşü. Fakat oradaki hayatı çok can sıkıcı bulduğu için kendi aklında bir gençle anlaşmış ve onunla kaçıp Nev-Yorka gelmişti. Kanında sergüzeşt ateşi yanıyordu. Güzellığı sayesinde çok geçmeden Nev-Yorkta bir aktörle tanıştı. Diğer genci bırakarak aktörle yaşamağa başladı. Aktör ona sahnede bir rol temin edeceğini vadetmişti.

Hakikaten bu vadini yerine getirdi. Mis Beti Brodvey sahnesinde çabuk nam kazandı. Güzellığıne herkes hayrandı. Gel zaman git zaman Beti yeni birçok dostlar peyda etti. Bunların arasında meşhur zengin sahne vazii mister Bamberger genç aktrise delicesine tutuldu. Beti artık pısmış bir «dünya kadını» olmuştu. Bambergerden evlenme vadini kopardı. Fakat her nedense Bamberger ve Betinin izdivacı bir türlü tahakkuk etmedi.

SENEDE 100 BİN DOLAR

Maamafih Beti bu meseleyi olduğu gibi bırakmadı. Bambergerden bir vadi aldı. Bamberger hayatının sonuna kadar Betiye âdeta karısı imiş gibi bakacak, onun maişetini temin edecekti.

İşte bu 17 senedenberi Betiye avuçla harcadığı parayı veren Bamberger-

di. Beti vadını yerine getirmeyen âşıkından senede 100,000 dolar alıyormuş yani 7 senedenberi Bamberger Betiye bir milyon yedi yüz bin dolar vermiş bulunuyor. Hiç bir erkek karısına sarfetmediği bir yekûn. Bamberger artık Betiye para vermiyeceğini söyleyince Betinin derhal etekleri tutuşmuş, koşa koşa mahkemeye müracaat etmiştir.

— Bamberger bana evlenme vadetti. Fakat benimle evlenmeyince bu vadini ifa etmemesine mukabil bana bütün hayatım müddetince bugünkü seviyeme göre ve onun servetinin müsaade ettiği nisbette âdeta karısı imişim gibi bakmayı vadetmişti. 1933 senesine kadar Bamberger bu vadini yerine getirdi. Halbuki o tarihten sonra para vermektan içtinap etti. Beni 1,000,000 dolar ziyana soktu.

Mister Bambergerin avukatı mahkemede şu cevabı verdi:

— Mis Beti mister Bambergerin vadini isbat edecek yazılı bir vesika göstermemiştir. Mis Betinin 1916 da yapılan bir vadi için şimdiye kadar bir milyon yedi yüz bin dolar aldığı halde elân para çekmek istemesi mânâsızdır. Bilhassa Mis Betinin evli olduğu ve hali hazırda kocasından bir boşanma davası açtığı nazarı itibare alınrsa bu hususta davacının hiç bir hakkı olmadığı meydana çıkar.

Mis Beti mahkemeden süt dökmüş gibi önüne baka baka çıktı. Bu arada borçlular da meseleden haberdar olmuşlar, kimisi otomobilini, kimisi elmaslarını, kimisi eşyaları haczetmeye gelmişlerdi.

ALACAKLI ALEYHİNE DAVA

Fakat Beti artık mahkemeye müracaata alıştığından hepsini dava ediyordu. Maalesef beş para alamıyordu. Bu davalardan biri de elektrik ve gazını kesmiş kumpanya aleyhinde idi. Beti kumpanyadan 10,000 lira zarar ve ziyan istiyordu. Çünkü elektriği kesmişler onu karanlıkta bıraktıkları gibi Nev-Yorkta herkes bu 17 senelik mâni olarak ona 28 basamak merdiven çıkartmışlardı.

Mahkemede kumpanyanın avukatı Mis Beti şişmanlığında bir kadının merdiven yürümesi sıhhatine iyi olduğunu ileri sürdü.

Mis Beti:

— İyi amma, dedi. Kalbime dokunuyor.

Bu suretle 10,000 doları alan Mis Beti büyük bir çiçekçi dükkânı açarak hayatını o suretle temine başladı. Şimdi Nev-Corkta herkes bu 17 senelik Sindrillayı görmek için ondan çiçek alıyor.

Belgrad'da çıkan Vreme gazetesinin başmuharriri M. Svetovskinin İzmir mintakasında bir tetkik seyahati yaptığını ve gördüklerinden çok memnun kaldığını yazmıştı. Yukarıdaki resimde Yugoslavyalı meslektaşımız İzmirli gazeteciler ve İzmir muharibimiz arasında görünmektedir. X işaretli M. Svetovskidir.

Halkevi lisan kurslarına rağbet çok

Gaziantep (Hususî) — Halkevimizin ecnebi dil kurslarına rağbet her yıldan fazladır. Müdavimler meyanında memleketin güzide ailelerine mensup bir çok bayan da vardır. Fransızca, almanca ve ingilizce kurslarına müdavim sayısı iki yüzü bulmuştur.

Yukarıdaki resimde fransızca kursu müdavimlerinden bazılarını profesörlerle bir arada görüyoruz.

Bergama (Akşam) — Cumhuriyetin 13 üncü yıl dönümü Bergamada fevkalâde parlak tezahüratla tesid edilmiştir. Cumhuriyet meydanında toplanmış, Halkevi bandosunun çaldığı istiklâl marşından sonra cumhuriyet rejiminin memlekette yaptığı büyük işler hakkında nutuklar irad edilmiştir. Yukarıdaki resimlerde cumhuriyet bayramı merasiminde Halkevi bandosu görünüyor.

Beyoğlunda Bayram sokağı arkasında Sakız sokağında oturanlar tarafından dün gazetemize Yukarıdaki resim gönderilmiştir. Resmin altında: «Sokağımız umumi helâ halini aldı, fena kokuyor. Belediye bir çare bulmalıdır» deniyor. Belediye hakikaten bu pisliğin önünü almalıdır.

Her akşam
bir hikâye

Her zaman geç kalıyor

Yeni evliler belediye dairesinden çıktuktan sonra, otomobile binerek uzaklaştılar. Nejad durdu, otomobil köşeden kayboluncuya kadar arkalarından baktı.

İçinde bir hüznü duyuyordu. Kendi kendisinden memnun değildi. Nazlı o kadar güzeldi, gözlerinde öyle bir güneş aydınlığı vardı, endamı o kadar ahenk idi ki onun Müfid ile beraber uçup gittiğini görmek Nejad'a pek tabii görünmüştü. Çünkü Müfid de pek yakışıklı, sporcu bir gençti.

Müfid ne talihli, diyordu. Nazlı artık onun oldu. Fakat ben biraz cesur ve müteşebbis olsaydım belki de Nazlı benim olacaktı! Neden ben içimdeki bu mahcubiyeti, bu ürkekliği üzerimden atamıyordum? Gülmek korkusu olmasaydı Nazlı ile bugün ben evlenecektim!..

Beyoğlu caddesinden yavaş yavaş yürümeye başladı. Şimdi eski bir sahne hayalinde bütün teferruatla canlanıyordu. Müdüre bir kâğıd götürmek üzere yukarı kata çıkmıştı. Dar ve karanlık bir koridordan geçmek lazımdı. Köseyi dönerken birdenbire Nazlı ile karşılaşmış ve çarpışmıştı. Bu o kadar şiddetli olmuştu ki Nazlı düşmemek için kendisinin boynuna sarılmağa mecbur olmuştu. Yoksa bunu mahsus şeytanlığından mı yapmıştı? Sonra, başını kaldırarak kendisinin yüzüne bakmış ve bir şeyler mırıldanmıştı... Ne demişti? Nejad bunları hatırlıyordu. Fakat Nazlının dudaklarında garib bir tebessüm, gözlerinde şeytani bir parıltı vardı. Nejad iş işten geçtikten sonra, belki bu gözlerin parıltısında bir vaid vardı diye düşünmüştü. Halbuki o akşam Müfid Nazlıyı sinemaya davet etmiş, Nazlı da kabul etmişti.

Nejad düşünüyordu: İşte o dakika biraz cesur olsaydım, o kadar hoşuma giden Nazlıyı öpebilirdim. Onu sinemaya davet edebilirdim. Onunla ben evlenirdim. Neden kendisini göğsime bastırmadım? Nazlı korkudan, belki de arzudan nasıl titriyordu o dakika! Halbuki ben kollarımı açtım ve alık gibi onu bıraktım.

Nazlının hafif kahkahasını şimdi kulaklarında duydu. Bunun mânasını ancak şimdi anlıyabiliyordu. Bu bir istihza ve teşvik gülüşü idi.

Nejad bu hayalleri zihninde yaşattıkça üzüntüsü, mahzunluğu bir kat daha arttı. Nazlının hayali onu pek muazzab ediyordu.

Halbuki, diyordu, Nazlıyı sevmiyorum ben. Yoksa Müfidi fena halde kıskanır, çıldırırdım. Nazlıyı sevebilirdim, işte bu fırsatı kaçırdım!

Nejad yavaş yavaş yürüdükçe, gözleri açık bir rüya görmeğe başladı. Evet, şimdi onun yanında bir kadın vardı. Kendisi de çekingen ve mahcub değildi artık. Şimdi bir ev-

de, bir apartımanda, yarı karanlık bir odada bulunuyorlardı. Yanındaki kadın kendisini seviyordu. Kendisini görünce kollarını açarak koşuyor ve bir alev gibi sarılıyordu.

Nejad, birdenbire, Taksimde yeni yapılan apartmanlardan birinin önünde durmuş olduğunu gördü. Kapıda bir ilân vardı. Altıncı katta iki odalı bir apartmanın kiralık olduğu yazılıyordu. Hayalindeki kadının kolları Nejadın hâlâ boynundan çekilmemişti. Kendi kendisine: İşte bizim aşk yuvarımız burası olacak, dedi.

Nejad pansiyon odalarında yaşamaktan bıkmıştı. O da şimdi kendi başına bir ev sahibi olmak, bir aile kurmak istiyordu. Kiralık apartmanı gezmek için asansörle çıkarken içinden: Yaptığım çocukluk! diye gü-lüyordu.

Kapının üstüne pünezlerle bir kart vizit mihlanmıştı. Nejad bunu okudu: Bir Rus kadının ismi. Hayretle zile bastı. Kumral saçlı bir kız kapıyı açtı. Gözleri fazla aydınlıktan rahatsız olmuş gibi kırpsıyordu.

Nejad apartmanı gezmek ve görmek için geldiğini söyleyince, Rus kı-zı öne düştü. Burası antre, dedi. Bir kapı açtı, burası mutfak ve banyo. Bir kapı daha açtı: Burası hem yatak odası hem salon, hem yemek odası!

Genç kız güzeldi ve türkçeyi pek tatlı söylüyordu. Nejad:

— Ne güzel türkçe söylüyorsunuz, dedi.

— Burada büyümüş sayılırım.

— Bu ay sonunda apartıman-

dan çıkıyorsunuz, değil mi?

— Evet.

Nejad, bir şey söylemeden genç Rus kızına bakıyordu. Artık macera nihayete ermişti. Çekilip gitmekten başka bir şey kalmamıştı.

— Affedersiniz sizi rahatsız ettim.

Birbirlerinin ellerini sıkarken, Ne-jad mırıldandı:

— Yazık!

Genç kız hayretle sordu:

— Neye yazık?

— Ben sizi ihtilâlici beyaz Ruslar-dan zannetmiştim. Size bir roman uydurmuşum. Bir çok sergüzeştler ve kahramanlıklar!

Genç kız müstehzi bir kahkaha salıverdi. Odanın içindeki biricik kol-tuğun koluna oturdu.

— Gülmek bir şey mi söyledim, matmazel?

— Gülmek değil, fakat hakikat ne kadar başka türlü! Ben bir lokanta-da çalışıyordum. Şimdi işsiz kaldım. Onun için buradan çıkıyorum. Tey-zemin yanına gideceğim.

Nejad genç kızın güzel gözlerinde bir yardım ister gibi bir pırıltı hisset-ti. Bu güzel kadın vücudu karşısında içinde bir ürperme ve titreme can-lanmıştı.

— Müsaade ederseniz, dedi... Be-nim bir çok tanıdıklarım var, size bel-ki bir iş bulabilirim.

Genç kızın cazib dudakları bir memnuniyet tebessümüyle açıldı:

— Gerçek mi? Bana bu iyiliği ede-cek misiniz? Beni hiç bilmediğiniz halde...

— Bu daha iyi değil mi? Beni hiç hayal sukutuna uğratmamışsınız de-mektir.

Genç kız yerinden fırladı. Teşekkür makamında Nejadın iki elini tutarak çocuk gibi sallıyordu.

Nejad bir sevgi tabii ile bir elini çekti, genç kızın saçlarını okşamağa başladı. Rus kı-zı:

— İş bulursam buradan çıkmam! diyordu.

Birdenbire Nejadın beyinde cü-retkârane bir fikir parladı. Eli genç kızın elini yakaladı, onu yavaş yavaş kendine doğru çekmeğe başladı. Ne-jad genç kızın ağzında bir tereddüt titremesi görür gibi oldu. Reddedil-mekten, belki de bir şamar yemekten korktu. Bütün vücudünde bir ürkek-lik, bir çekinme hissi peyda oldu. Genç kızın elini bıraktı ve gözü o sı-ra-da masanın üzerinde duran bir genç erkek resmine ilişti. Böyle gü-zel bir genç kızın bu apartımanda yalnız yaşamasına imkân var mıydı? Biran içinde Nejadın zihninde Rus kızına ait koca bir roman vücade geldi.

Rus kı-zı Nejadın resmi gördüğünü anlamış ve yüzüne bir endişe ifadesi gelmişti. Nejadın ellerini tekrar tut-tu, sıktı, gözlerinin içine bir yalvar-ma ifadesiyle bakarak sordu:

— Bana yardım edeceksiniz, değil mi?

— Evet.

Nejad vaadini tuttu. Fakat hâlâ, kiralık bir pansiyon odasında yalnız yaşıyor. Hayalinde beklediği kadına acaba ne zaman kavuşacak?

Hikâyecî

Selâmi İzzet

TİYATRO
KONUŞMALARI

Her kitapçada bulunur. Fiati:
50 kuruştur.

Cemal Nâdir

Karikatür Albümü

Mevcudu tükenen « Cemal Nâdir Karikatür Albümü » tekrar basıla-rak satışa çıkarılmıştır. Muallim Ahmed Halit kitaphanesinde bulunur. Fiati 50 kuruştur.

Radyo

25 Teşrinisani 936 Çarşamba

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25-14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30 Şan, Gavin kardeşler tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 Orkestra, 1- Kzeuzer: (Uvertüre), 2- Saint-Saens: (Gümüş zil) süvitinden, 1) Romans, 2) Venedik valsi, 3- Kienzl: (Protestan) opera-sından bir parça, 4- Nesvadbâ- (Lore-ley-Paraphrase) 5- Bocoherini: (Mönü-et), 6- Kalman: (Paskalya perisi) ope-retinden parçalar, 22 Plâkla sololar, 22,30 Ajans ve borsa haberleri, 23 Son.

26 Teşrinisani 936 Perşembe

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis. 13,5 Plâkla hafif müzik. 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

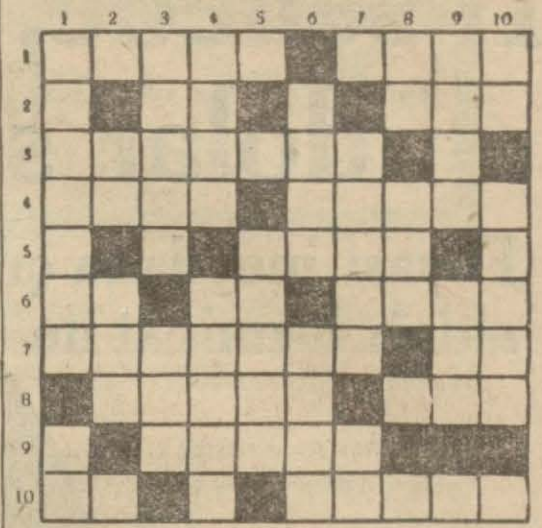
Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Monoloğ, Hazım tara-fından, 20 Rifat ve arkadaşları tara-fından Türk musikisi ve halk şarkıla-rı, 20,30 Müzeyyen ve arkadaşları ta-rafından Türk musikisi ve halk şarkıla-rı, 21 Orkestra, 1- Offenbanh: (Orp-he cehennemde), 2- Rahmaninoff: (Se-ranat), 3- A, d, Ambrosio: (Napoli se-renadı), 4- Goldmark: (Sabah meli-kesi), operasından parçalar, 5- Kalli-nikoff: (Şanson tirist), 6- Spendia-roff: (Ninni), 7- Sullivan: (Der Mika-do) operetinden parçalar, 22 Plâkla sololar, 22,30 Ajans ve borsa haberle-ri, 23 Son.

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şun-lardır:

Şişli: Maçka, Taksim: İstiklâl caddesinde Kemal Rebul, Kurtu-luş caddesinde A. Galapulo, Bey-oğlu: Galatasaray: Posta sokağın-da Garih, Galata: Topçular caddesinde Hidayet, Kasımpaşa: Müey-yed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Be-şir Kemal, Heybeliada: Tomadis, Büyükkada: Merkez, Fatih: Hamdi, Karagümrük: Ali Kemal, Bakır-köy: Hülâl, Sarıyer: Osman, Tarab-ya, Yeniköy, Emirgan, Rumelihis-a-rındaki eczaneler, Beşiktaş: Sü-leyman Recep, Kadıköy: Söğüdlü-çeşmede Hulusi Osman, İskele cad-desinde Saadet, Üsküdar: İmra-hor, Fener: Balatta Hüsameddin, Beyazıt: Asadoryan, Küçükpazar: Necati, Samatya: Kocamustafapa-şada Ridvan, Alemdar: Divanyo-lunda Esad, Şehremini: Topkapı-da Nâzım.

BULMACAMIZ

Solıtan saga :

- 1 — Topal (5) Karışık değil (4)
- 2 — Sıcak (2) Tavlayı oynatan (3)
- 3 — Sarık saran (7)
- 4 — Az sıcak (4) Hayvanların şahı (5)
- 5 — Boynun arkası (4)
- 6 — Sıcak (2) K N aynen (2) Ziya (4)
- 7 — Hacıvadin arkadaşı (7) Nota (2)
- 8 — Terceme değil (5) Tüy (3)
- 9 — Aksisada (5)
- 10 — Eser (2) En fazla (5)

Yulardan: aşağı :

- 1 — Hapşırma (7) Nota (2)
- 2 — Almaktan emir (2) Salmaktan emir (3)
- 3 — Sopa (5) Ay (3)
- 4 — Sallandırılmış (4) Bir maden (5)
- 5 — Geniş (5)
- 6 — Meydan (4) Hiddet (4)
- 7 — Tenha (5) Hububat tozu (2)
- 8 — Çok değil (2) Kökmuş ceset (3)
- 9 — Vezinden çıkarılan (4) Sıcak-lık (3)
- 10 — Erkek (2) Başka yere götür-mek (5)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa: 1 — Ahmak, Sis 2 - Çabalamak 3 - Un, İpek 4 - Kasden, Ne 5 - Si, İkiz 6 - Ada, Katon 7 - Çağ-lyan 8 - İtr, Sabun 9 - İlk, Kin 10 - Ak, Me.

Yukardan aşağı: 1 - Açıkşakık 2 - Ba - aıdat 3 - Alim, Ağrı 4 - Manda, La 5 - Al, Kısıp 6 - Ka, Ayak 7 - İn, İtab 8 - Sap, Konuk 9 - İken, İn, Nim 10 - Kez Ne.

AKBA

Ankarada her dilde gazete mecmua ve kitapları bütün mektep kitapları ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müesse-selerinde tedarik edebilirsiniz. Telefon : 3377

Satılık kıymetli
kütüphane

Fransızca iktisadi ve mali en esaslı ve mühim eserlerden ve mec-mua koleksiyonlarından mürekkep kıymetli bir kütüphane satılıktır. Alâkadarların (Akşam) ilân me-murluğuna müracaatları. Telefon: 24240.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

No 26

— Evet.. mücahidlerin en tanınmış-ları, en cesurları oraya sığmışlar-dır. Çünkü Afyon çarşısı sabaha ka-dar açıktır ve güneş doğuncaya kadar müşteri kabul eder.

— Ya güneş doğduktan sonra?... — Dükkânların kapıları kapanır ve sahipleri uykuya yatarlar.

— Desene ki afyoncular geceyi gün-düz, gündüzü de gece yapmışlar!...

— Öyle. Fakat, unutmadan söy-liyeyim ki, burası bir gece sultanın mu-hafızları tarafından basılacakmış. Böyle bir baskın gecesi orada bulunur-sanız, yandınız, mahvoldunuz demek-tir!.

— Neden? Bana ne yapabilirler?

— Ne mi yapabilirler? Sultanın mu-hafızları çok gaddar ve insafsız adam-lardır. Böyle bir baskında önüne gele-ni kılıçtan geçirmeden dönmeyiz.. siz de bu arada mücahidlerle beraber kur-ban gidersiniz! Sizi de onlardan san-ırlar.

— Bu çarşıdan sen bana şimdiye kadar neden bahsetmemiştin?

— Sırası gelmemişti.. şimdi siz aç-

tınız da hatırladım.

Yahya Nasib bu konuşmadan çok memnun olmuştu. Boş atıp dolu vur-mak bu kadar olurdu. İspanyol papa-zı nihayet ihtilâlcilerin sığındıkları ye-ri de bu suretle keşfetmişti.

— Ne olursa olsun, bu esrarengiz çarşıya gideceğim. Diyordu. Buna ka-rar verdi.. uyudu.

CASUS PAPAZ GARNATANIN
AFYON ÇARŞISINDA..

Yahya Nasip ertesi gece Afyon çar-şısına gitti. Burası esrarengiz bir yer-di.. iki sıralı dükkânların kapılarında perdeler sallanıyor.. her perdenin ö-nünde bir çırak nöbet bekliyordu. Dük-kânların bazıları iki katlı ve büyüktü.. bu dükkânlara afyon çeken müşteriler gelir, küçük sedirlerle uzanırdı. Dük-kân sahipleri bizzat kendileri hizmet ederler.. müşteriyi -sedire uzanır uzanmaz- birer afyon çubuğu getirir-lerdi. Sedirlerde bazan ikişer, üçer sa-at yatıp keyif çattıktan sonra giden-ler, bazan da sabaha kadar çekip sı-zanlar bulunurdu.

Yahya Nasib Afyon çarşısına girdi-ği zaman hayretle iki tarafına bakın-dı.. uzun bir yolun iki yanı baştan ba-şa afyon dükkânlarıyla doluydu. Çarşı-ya her giren adam derhal bir dükkânın perdesini açıp içeriye dalyordu.

Yahya Nasib çarşının bir başından öteki ucuna kadar yürüdü. Hocanın endişesi şu idi:

— Acaba buraya benim gibi başı sarıklı ulema kimse de gelmiyor mu?..

Hoca bu endişe ile yürürken, bere-ket versin ki, gözü kendi gibi büyük sarıklı ve cübbeli bir hocaya ilişmiş-ti! Çarşının öteki başından dönerken, büyük kapılı bir dükkânın perdesini açtı.. içeriye daldı.

O ne?! Kapıda duran çocuk hoca-nın arkasından geliyordu.

Ve mânâlı bir tavırla hocanın yüzü-ne bakarak sordu:

— Üst kata mı çıkacaksınız?..

— Evet.. niçin sordun?..

— Buraya ilk defa geldiğinizi gö-rüyorum da. Üst kata çıkarsanız ra-hat edersiniz diyecektim!.

Kapı nöbetçisi bu sözleri söyledik-ten ve hocaya üst kata çıkan yolu gösterdikten sonra tekrar döndü.. so-kak kapısının önündeki perdeyi indir-di.

Yanındaki dükkânın kapısında du-ran delikanlı da hocanın yabancı ol-

duğunu anlamıştı.. dükkânın kapısı-na yaklaştı:

— İyi bir kaz düştü bu gece size.. istediğiniz gibi yolarsınız!..

— Bana ne bundan! Ben ustamla ortak değilim ki...

— Haydi, haltetme.. bal tutan, par-mak yalar. Bize de böyle kazlar düştü-ğü zaman, hepimiz seviniriz. Bana da birkaç tütü isabet eder.

Çocuklar kapıda konuşurken, Hoca Yahya Nasib dükkânın üst katına çık-mıştı.

Burada iki geniş oda vardı. Odaların içinde sekizer, onar sedirden aşağı ol-mamak üzere birçokları, başları omuz-larına sarkmış müşterilerle dolu bulu-nuyordu. Odanın birinde iki boş sedir vardı. Dükkân sahibi hocayı karşıldı.. ilk önce dikkatle gözlerinin içine bak-tı.. sonra birden boş sedirlerden birini gösterdi:

— Buyurunuz..

Yer sahibi başka bir şey söyleme-di.

Belliydi ki, hocanın bir yabancı ol-duğunu çarçabuk anlamıştı.

Hoca gösterilen sedire uzandı.. yer sahibi hafif bir tebessümden sonra dö-nüp gitti.

Yahya Nasib engizisyon mahkemele-rinin ölüm çarklarında binlerce adam öldürmüş, cesur, ölümden yılmaz bir adamdı. Sedirin arkasına başını da-

yadı.. etrafındaki müşterilere şöyle bir göz gezdirdi.. hepsinin bellerinde han-çer veya bıçağı vardı.. hemen fırlayıp hocanın üstüne saldıracaklarmış gibi, insana, göya yalandan sızmışlar hissi-ni veriyordu.

Odanın içinde afyon çekmeden de sarhoş olmak mümkündü. Hele afyo-na alışmamış insanlar için, bu hava içinde sersemlemekten yatmak kabil değildi.

Biraz sonra, dükkân sahibi, elinde tuttuğu bir afyon çubuğu odanın ka-pısında göründü..

Yahya Nasip o gece bu afyon içen-ler arasında mühim şahsiyetlerle kar-şılaşacağını ummuyordu.

Dükkân sahibi afyon çubuğunu uzattı:

— İlk defa mı afyon çekeceksiniz, hazret?..

— Evet.. nerden anladın?..

— Sizi burada ilk defa görüyorum da.

— Ne zamandanberi bu işle meşgul-sun?..

— Yirmi beş yıldanberi. Malûmya bu kadar uzun zaman içinde Garnata-da kimlerin afyon çektiğini biliriz.

— Hakkın var. Bunu öğrenmeğe yirmi beş yıl çok bile. Ben de yeisle buraya geldim. Başımı döndürüp ken-dimden geçmek istiyorum biraz.

(Arkası var)

Fransız hükûmeti iki teklifte bulundu

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

FRANSANIN NOTASI

Fransız hükûmeti 1921 itilâfnamesi çerçevesi dahilinde müzakerelere amadedir. 1921 itilâfnamesi bilhassa Suriye ile Türkiye arasında bir hudud anlaşması mahiyetini arz etmektedir. Bu münasebetle itilâfname gümrük, affı umumî gibi meselelerle beraber İskenderundaki Türk ahalisine tanılacak haklara ve burada tesis edilecek hususî idareye dair hükümleri tanıtmaktadır.

İtilâfname ahkâmına Frnsa, İskenderun sancağına Suriye devleti çerçevesi içinde bir hususî idare bahsetmek suretile tatbik edegelmıştır. Fransa 1921 tarihli Ankara itilâfnamesini 25 nisan 1920 tarihinde kendisine Suriye için verilen mandaya istinaden yapmıştır. 1922 tarihli manda ahidnamesi Suriye ve Lübnan namile andığı iki devlete karşı Fransanın bunları istiklâlê doğru götürmek ve bu memleketlerin herhangi bir tecezziden vikayesi vesaire gibi vecibelerini tesbit etmiştir. İşte Fransız hükûmetinin Ankara itilâfının İskenderun sancağına mütedair hükümlerini tatbik için aldığı tedbirler bu manda ahidnamesi esası dahilindedir. Pariste parafe edilen muahede projesi müstakilen müstakbel Suriye ile Fransanın münasebatını tanzim gayesiyle ihzar edilmiştir.

Suryenin istiklâlî katiyet kesbedinceye kadar manda ahidnamesi hükümleri caridir. Mandater sıfatla şimdiye kadar aldığı taahhüdleri Suriyeye devrederken Fransız hükûmeti gerek Suriye ile yaptığı bir anlaşma ve gerek bu münasebetle herhangi bir başka devletle yapacağı müzakereler esnasında manda ahidnamesi ahkâmından dışarı çıkmaz. Bu itibarla Suriyenin istikbalî mevzuu bahis olduğu şu sırada Fransa hükûmeti Suriye namına aldığı 1921 deki taahhüdlerinin fevkinde taahhüdler alamaz. Suriye eczasından olan Sancakla ayrı bir ittifak muahedesi akdetmek fiilen ve hukukan ikinci bir devlet tesisi suretile Suriyenin tecezzisi demek olur ki, bu da manda ahidnamesine mugayirdir.

1921 itilâfnamesi Sancağa Suriye haricinde siyasi bir varlık imkânı derpiş etmemiştir. Sancağa tanılan imtiyazlara dokunulmayacağı tasrih edildiği takdirde Suryenin istiklâlî mucibi endişe bir teşebbüs olamaz. Bu hususta Türkiye ile Fransa hükûmeti müzakereye amadedir. Ve bu müzakerelere Suriye murahhaslarını da iştirak ettirebilmek hakkını muhafaza eder.

CEVABÎ NOTAMIZIN ESASLARI

Fransanın bu notasına mukabil 17 ikinci teşrin 1936 tarihinde Paris büyük elçiliği vasıtasıyla Fransız hükûmetine tevdi edilen cevabî notamızda şu esasları ihtima etmektedir.

Milletler cemiyeti paktını ihtiva eden Versay muahedesi akdi esasında Suriyedeki vaziyet bir askerî işgalden ibaret idi. Bu tarihte Suriyenin Suriyedeki hâkimiyeti hukukan mahfuz bulunuyordu. 1920 de Sanremoda Fransız mandasına tevdi edilen Suriye sîrî coğrafi bir tabirden başka bir şey olmadığından her hangi bir tahdid keyfiyeti Türkiyeden ayrılacak kısımlar henüz hukukan malûm bulunmadığı için mevzuubahs olamaz. Şimdiye kadar Fransa hükûmeti Suriye ile Türkiye arasındaki hudud tahdidine aid hükümlerin meriyete girmesi tarihini Lozan mukavelesinden itibaren edegelmış olmasına rağmen 1921 mukavelesini bu defa bir tahdidi hudud mukavelesi olarak zikretmesi dileklerini mi cerhedemez. 1921 de Suriye namını taşıyan siyasi bir birlik mevcut değildi. Türkiye 1921 itilâfı ve Lozan ahidnamesi ile çizilen hattın cunubunda kalan araziden bir kısmını şartsız ve diğer bir kısmını bu vesikalarındaki şartlar ile terketmiştir. Lozan muahedesi 16 nci maddesi Türkiyenin bu arazi üzerindeki hâkimiyetini

sırf alâkadar lehine olarak terkettiği tasrih edilmiştir.

Buna nazaran Fransanın Suriyedeki otoritesine nihayet verildiği takdirde 1921 ve 1923 mukaveleleri ile şarta muallâk olarak terkedilen hâkimiyet ancak İskenderun ve Antakya Türk ahalisine intikal edebilir. 1922 manda ahidnamesinde İskenderun ve Antakya sykût ile geçirilmiştir. Bu sykût ile işbu mıntakaların Suriye ve Lübnan tabirleri haricinde bırakıldığı maksud ise bu 1921 ahidnamesi ahkâmına muvafıktır. Değil ise bu mukaveleye mugayirdir.

Fransız notası bu son noktayı terviç eder görünmektedir. Böyle tefsir ise nakzi ahid mahiyetinde olacağından Türkiye kendisini 1921 ve Lozan mukavelesi ahkâmına bağlı addetmez.

1921 imza protokolunda Fransız delegelerinin İskenderun ve Antakya mıntakası için Türk bayrağını ihtiva eden bir bayrağın kabulündeki faydayı tasdik etmiş ve bunu temin için hükûmeti nezdinde teşebbüsler yapmağı vadeylemiş olması bunun Lozanda teyid ve bilâhare Fransa tarafından her iki mukavelenin tasdik edilmiş bulunun bu mıntakalara ait ahkâmı Türkiye - Suriye gümrük ve mümasıl itilâfların hükümleri ile mukayese kabul eder bir hususiyet arz ettiklerine delildir.

Manda ahidnamesi ve 1920 teşkilât kararname Türkiye hükûmetinin muvafakati alınmaksızın tanzim edilmiş olduğundan Türkiye karşı ibraz edilemez, 1921 tarihinde Türkiye, Suriye için Fransaya verilmiş bir mandanın mevcudiyetinden haberdar olmadığı gibi Suriye namında siyasi bir teşekkül de yoktur.

Buna nazaran mevzuu bahsedilen muhtariyet nazari bir Suriye devleti çerçevesi altında değil, ancak Fransız otoritesi çerçevesi içinde derpiş edilmiş olan Suriye ve buna müşabih diğer teşekküller gibi istiklâlê namzed bir muhtariyettir. Her hangi bir devletin diğer bir devlete karşı olan taahhüdlerini o devletin rızasını almadan ahar bir devlete devretmesi mümkün değildir. Bu gibi taahhüdler başkalarına devredilemez.

Bu cevabî notamızın son kısmı aynen şu cümlelerle nihayetlenmektedir:

Suriye, Lübnan memleketlerinin istiklâl ihraz etmeleri Fransa için en medhe şayan hadiselerden biri ve Türkiye için ilânından hiç bir zaman geri kalmadığı prensiplere muvafık hayırlı bir neticedir.

Cumhuriyet hükûmeti Suriyenin müstakil bir devlet sıfatla kendisine tevdi olunan bütün milletlerin saadetini tahakkuk ettireceğini kuvvetli, mesud ve müreffeh bir memleket olarak inkişaf edeceğini ümid eyler. Türkiye hükûmeti iki komşu memleket arasında en samimî münasebetlerin teessüs edeceğinden ve hayati menfaatlerini mütakabilen anlamları sayesinde Türkiye ile Suriyenin tam bir ahenk dairesinde yaşamaları kabil olacağından emindir.

İskenderun ve Antakya hakkında Türkiye noktai nazarı Türk ve Suriye milletleri arasında hakikî bir dostluğun mevcudiyetine hiç bir suretle mâni olamaz. Bu hal bilâkis bu dostluğun takviyesi için bir unsurdur ve iki memleket arasında sağlam bir sulh ve itilâf rabitasıdır.

Barış ve beraber çalışma politikasını büyük fedakarlıklara istinaden tahakkuk ettiren Türkiye bu fedakarlıklara millî hudutlar haricinde kalmış halis Türk unsurunun âkibetine taallûk etse dahi bunlara razı olmuştur. Ve bunları her zaman gizli bir kasd gütmüyerek telâkki etmiştir.

Şu kadar ki, Türkiye bu büyük fedakarlıklar bahasına bir takım bu-

kuk ve menafî elde etmişse ve bu hukuk menafîin icabatını vikaye kendisi için mevzuu bahis ise onun bunlardan vazgeçmeyi mütemayıl olmayacağı ve mahiyetlerinin şu veya bu şekilde değişmesini kabul etmeyeceğini Fransız hükûmeti de teslim eder.

Yukarıda serdedilen mülâhazalardan lâzım gelen neticeyi Fransız hükûmetinin istihraç edeceğini Türkiye kuvvetle ümid eder. Bu netice de İskenderun ve Antakya mıntakalarının Suriye ve Lübnandan daha az müsaid bir muamele görmemeleri lâzımgeldiğidir.

1922 yasa ve 1930 teşkilâtı esaslıyisi ilk defa olarak Fransa tarafından Türkiye hükûmetine karşı serdedilmektedir. Bu iki vesika Fransanın Türkiyeye evcelle vukubulan taahhüdlerinden açıkça nükûlünü tazammun eder.

Fransa hükûmeti bunları serdeylemekte devam ettikçe ve tavri hareketini ahdi hükümlere tevfi eylemedikçe Türkiye mevcut mukavelelerin heyeti umumiyesinden kendini beri addetmeğe mecbur olacaktır. Yalnız bu son haldedir ki yeni müzakerata Suriye delegelerinin iştiraki ihtimalini derpiş etmek mümkün olabilir. Çünkü o zaman iki memleketi ayıracak hudut hattını müştereken tesbit etmek lâzım gelecektir.

Süad Davaz imzasını taşıyan bu notamızın son cümlesi budur: Bu acı ihtimalleri bertaraf etmeği cidden arzu eyliyen Cumhuriyet hükûmeti, iki tarafça hiç bir kaydı ihtirazi tahtında veya evvelden kararlaştırılan bir fikir olmaksızın meselenin heyeti umumiyesi hakkında müzakerata başlanması istenmektedir.

Belçika başvekili

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

M. VAN ZELAND LONDRAYA GİDİYOR

Brüksel 24 (A.A.) — İngiliz ticaret odasının daveti üzerine başbakan Van Zeland Londraya giderek şimdiki ekonomik meseleler hakkında görüşmeler yapacaktır.

AKŞAM

İlân tarifesi

Sahife	Santim	Kuruş
1		400
2	>	250
3	>	200
4-5	>	100
İç sahifelerde	>	60
Son ilân sahifelerinde	a	30

Gazetemizde neşredilecek ilânlar için müracaat yeri: **İlâncılık kollektif şirketi**
Ankara caddesi, Kahraman zade han. Tel. 20094-20095

DOYÇE ORIENTBANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiyede Şubeleri: **İstanbul (Galata ve İstanbul)**

Depo: Tütün Gümrük İzmir

Her türlü banka muamelâtı

Kulak, boğaz, burun mütehassısı Doktor

İhya Salih

Cağaloğlu: Hamam srasında 24 numarada - Pazardan başka her gün - öğleden sonra saat 15 ten itibaren hastalarını kabul eder.

Dr. İhsan Sami BAKTERİYOLOJİ LÂBORATUARI

Umumî kan tahlilâtı. Frengi noktai nazardan (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan kütreyvatı sayılması, tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, Ultra mikroskopi, hususî aşılardan istihzarı, kanda şeker, klorür, kollesterin miktarlarının tayini. Divanyolu No 113 Tel: 20981

Dr. AHMED ASIM ONUR

Ortaköy Şifa Yurdu

Yatak ücretleri 2 liradan itibaren.

3 üncü sınıfta ameliyat ücreti alınmaz.

Doğum ve kadın ameliyatları ile fitik, apandisit, basur ve diğer ameliyeller için çok ehven hususî fiatler. Ortaköy tramvay yolu Muallim Naci cad. 111 - 115

Telefon - 42221

Dr. FETHİ

LABORATUVARI

CERRAHPAŞA HASTANESİ

BAKTERİYOLOĞU

Kan, idrar, balgam, cerahat, medeni gaita gibi tıbbî tahliller ve bütün biyolojik teamüller gayet dikkatle yapılır.

Beyoğlu: Taksime giderken Meselik sokağı Ferah apartmanı Tel. 40534

Dr. Hafız Cemal

(LOKMAN HEKİM)

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbul Divanyolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9,5 - 12» saatleri hakiki fıkara mahsusur. Herkesin haline göre muamele olunur. Muayenehane ve ev telefon: 22398. Kışık telefon: 21044

Umum Emlâk Acentesi

Bahçekapı TAŞHAN No. 29

EHVEN ŞERAITLE

EMLÂK İDARESİ

KİRALIK APARTIMAN

EMLÂK

ALIM ve SATIMI

TELEFON: 20307

Satılık ve kiralık Modern yalı

Mücedded ve modern on iki odalı iki katlı birinci katta beş ikinci katta yedi odalı içi ve dışı boyalı telefon, elektrik, havagazı, terkos, alaturka hamamı, bahçesi, rihtımı mevcut Boğazın en nezih bir sahili olan Vanıköyde iskele yakınında (76) numaralı kuleli yalı hem kiralık hem satılıktır. Mezkûr yalya müracaat.

Kurtuluştaki işlek yerde kiralık güzel dükkân

Beyoğlunda Kurtuluş tramvay cadde ve istasyonunda 23 numaralı Müzeyyen apartmanının altında elyevm boş ve kapalı olan dükkân kiralıktır. Altında ardiyesi bulunan ve iç içe her esnafa elverişli ve büyük olan mezkûr dükkâna talib olanlar apartman kapısına müracaatla şeraitini anlayabilirler.

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

Kapalı zarfla 412500 kilo yule satın alınacaktır. Yulafın beher kilosuna beş kuruş elli santim biçilmiştir. İhalesi 1/12/936 salı günü saat 15 de Çanakkalede Mü tahkem mevki satılma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin il leden bir saat evvel teminat akçaları olan 1702 lirayı ve ihale kununun 2, 3 üncü maddelerinde vesaik ile komisyona müracaat emeleri. (464) (2930)

★

Kapalı zarfla 363000 kilo yule satın alınacaktır. Yulafın beher kilosuna beş kuruş 50 santim biçilmiştir. İhalesi 2/12/936 çarşamba günü saat 15 te Çanakkalede mü tahkem mevki satılma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin il leden bir saat evvel teminat alçaları olan 1498 lirayı ve ihale kununun 2, 3 üncü maddelerinde vesaik ile komisyona müracaat emeleri. (463) (2931)

İstanbul komutanlığı Satılma Komisyonu İlânları

İstanbul komutanlığına bağlı birlikler hayvanatı için 75 ton yule açık eksiltme ile 7/12/936 da pazartesi günü saat 14,30 da ihale yapılacaktır. Muhammen tutar 4687 lira 50 kuruştur. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 30 liralık ilk teminat makbuz veya vakti muayyeninde Fındıklıda komutanlık satılma komisyonuna gelmeleri. (3069)

★

Ordu Sıhhi ihtiyacı olan 58 kilem bevlîye alâtının üstüncü nar ve hesabına açık eksiltme ile 7/12/936 pazartesi günü saat 14 de ihale yapılacaktır. Muhammen tutarı 1182 lira 50 kuruştur. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 89 liralık ilk teminat makbuz veya vakti muayyeninde Fındıklıda komutanlık satılma komisyonuna gelmeleri. (3070)

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ: 1863

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz lirası

Türkiyenin başlıca şehirleri ile Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da şubeleri. Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistan'da Filialleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

İdare merkezi:

İSTANBUL (Galata)

Türkiye şubeleri:

İSTANBUL, (Galata, Yenice)

İZMİR, MERSİN

ADANA Bürosu

Yunanistan şubeleri:

SELÂNİK, ATİNA, PİRE

Her türlü Banka muamelâtı

Kiralık kasalar

Uzun kış gecelerinin en rahat, en faydalı ve en ucuz eğlencesi...

AKŞAM NEŞRİYATI

İskontolu Satış Listesi

No.	Kuruş
1 Küçük Hanlar	75
2 Kıvrık Paşa	75
3 Deli	30
4 Yalı Çapkını	30
5 Bu Perdenin Arkasında	40
6 Düşün Gecesi	100
7 Sumer Kızı	125
8 Asyadan Bir Güneş Doğuyor	80
9 Dipsiz Kuytu	25
10 Kadın Asker Olursa	50
11 Pembe Maşlahlı Hanım	70
12 Pembe Pırlanta	25
14 İki cinayet gecesi	25
15 İtalyadan Amerikaya nasıl Uçular	35
16 İlkemektepler İçin Yardımcı Tarih Hulasası	10
17 İttihat ve Terakki Tarihinde Esrar Perdesi	150
18 Karacaahmedin esrarı	25
19 Arzun Merkezine Seyahat	25
20 Don Kişot	25
21 Kardeş katili	25
22 Hayvanlar Alemi	150
23 Sinema Yıldızları	100
24 Bir kadın geçti	20
25 İstanbuldan Londraya Şileple bir yolculuk	75
26 Nereden geliyoruz	40
27 İstiklâl Savaşı Nasıl Oldu	80
28-33 Arsen Lügen (Bir Cildi)	80
34 Tarih Öğreniyorum	30
35 Coğrafyada İlk Adım	50
36 Çocuklara Coğrafya Kıraatleri	50
37 Fazıl Ahmet	80
38 Devler Kaldırımı	75
39 Aşk Fırtınası	50
40 Yeryüzü Gökyüzü	150
41 Cüceler ve Devler memleketinde Gülliverin Seyahatleri	75
42 Edebi Hatıralar	60
43 Bir Türk Kızının Amerika Yolculuğu	75

Hiç şüphesiz soba başında sevdiğiniz bir kitabı okumaktır!

AKŞAM
neşriyatı arasında malûmatınızı artıracak güzel eserler, meraklı romanlar, seyahat hatıraları bula bilirsiniz.

6 ciltlik
ARSEN LÜPEN
serisi sizi bütün bir kış en meraklı maceralarla eğlendirir!

AKŞAM
NEŞRİYATINI aynı şeraitle
MUALLİM HALİT KİTAPHANESİ nde de bulabilirsiniz.

İstanbul - Ankara caddesi

AKŞAM okuyucularına mahsus % 20 İSKONTO KUPONU

Bu kuponu kesip "Akşam Matbaası Kitap Servisine" getirir veya gönderirseniz, yukarıdaki listede beğeneceğiniz kitapların fiyatından size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

KUMBARA

BİRE,
1000
VEREN
TARLADIR

**TÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASI**

K A Ş E

NEOKALMINA

Grip - Nevralji - Baş ve Diş ağrıları - Artritizm - Romatizma

Emniyet Sandığı ilânları

Satılık Köşk ve evler

İhale bedelinin % 50 si ikraza kalbolunabilir

Mevkii	Cinsi	Numarası	Muhammen Eski Yeni kıymeti	Evsafı
Kadıköy Zühtüpaşa mahallesinde Bağdat caddesinde	Köşk	18 128	19000	Ahşaptır. 24 oda 3 sofası, banyosu vardır. Terkos suyu elektrik ve hava gazı tesisatı vardır. Ayrıca üstü odalı arabalığı ve ahırları ve cesim bahçesi vardır.
Bakırköyünde Sakızağacında Leon sokağında	Ev	5 9	1000	Kısmen kâgir ve kısmen ahşaptır. 6 oda ve iki sofası ve elektrik tesisatı ve bir miktar bahçesi vardır.
Üsküdar İcadiyede eski Karabet yeni Kurt Çelebi sokağında	Ev	6 Mü. 70,72	1000	Ahşaptır. 11 odası ve büyük bahçesi vardır.
Şehzadebaşı Kalenderhane mahallesinde Kemeraltı caddesinde	Ev	5 37	2000	Kâgirdir. 8 oda 3 sofahtır. Terkos ve elektrik tesisatı ve bir miktar bahçesi vardır.
Bakırköyünde Zeytinlikte Taşodalar sokağında	Ev	4, 6, 8 4, 6, 8	4700	Kâgirdir. 7 şer odası, elektrik tesisatları ve bir miktar bahçeleri vardır.
Mevlevihane kapısında Mimaracem mahallesinde Mevlevihane caddesinde	Ev	75 109	650	Ahşaptır. 5 odası ve sofası ve elektrik tesisatı vardır. Bahçelidir.
Üsküdar Hacı Hasene Hatun mahallesinde Cami sokağında	Ev	7 Mü. 13/1	600	Ahşaptır. 6 odası ve kuyusu vardır.
Kadıköyünde Tuğlacıbaşı mahallesinde Hamdibey sokağında	Köşk	12 Mü. 13,15	1100	Ahşaptır. 7 odası, mutbahi ve sair müstemilâtı ve sarnıcı vardır. Bahçesi geniştir.
Beylerbeyin Havuzbaşı	Köşk	8 25, 27	3400	Ahşap, Harem ve selâmlıklı büyük bir binadır. Bahçesi geniştir.

Sandık malı yukarıda adresleri yazılı emlak 27 T. Sani 936 tarihine düşen Cuma günü saat 14 ten 16 ya kadar Sandık binasında açık arttırma ile satılacaktır. İsteyenlerin biçilen değerin yüzde 10 u nisbetinde pey akçesi yatırmaları gerektir. (2605).

Yalnız 17 1/2 kuruş

mukabilinde büyük bir tüb PERLODENT diş macunu alabilirsiniz.

PERLODENT fennî bir tarzda hazırlanmış, iyi, idareli ve çok hoş lezzete malik olub, nefesi serinletir ve dişleri mükemmel surette temizler.

Ağzı ve dişlerin PERLODENT'e olan ihtiyacı bu usullara olan ihtiyacımız kadar mühimdir.

PERLODENT

ilaçlarınızı

Bahçe kapıda

SALİH NECATİ

den alınız. Reçeteleriniz büyük bir dikkat, ciddi bir istikamette hazırlanır

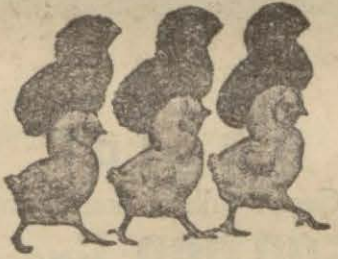
Keskin Kaşeleri

Grip, nezle, beş ve diş ağrılarını muannit sancıları bir anda keser. Kıymetli bir ilaçtır.

DOYÇE LEVANT LİNYE
G. M. B. H. HAMBURG

Doyçe Levant Linye Hamburg A. G. Hamburg, Atlas Levant Linye A. G. Bremen.
Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Bahriyeh arasında azimet ve avdet muntazam postaları
İstanbulda beklenen vapurlar
Samos vapuru 26 T.saniye doğru
Larissa vapuru 2 K.evvele doğru
Kythera vapuru 12 K.evvele doğru
Burgaz, Varna, Köstence, için limanımızdan hareket edecek vapurlar
Kythera vapuru 16 K.evvele doğru
Yakında Hamburg, Brem, Anvers ve Rotterdam limanları için hareket edecek vapurlar
Milos vapuru 25 - 26 T. saniye doğru

Fazla tafsilât için Galata'da Ovakimyan hanında DOYÇE LEVANTE LİNYE vapur acentahına müracaat.
Telefon: 40319 - 40764

CAFER FAHRİ nin
eserlerinden

YENİ HARFLERLE

Savaş ve Polis köpeği	50
Tavuk hastalıkları	25
Tavukları çok yumurtlatmak için ne yedirmeli?	25
Ne zaman civciv çıkarmalı?	5
Tavukçulukta muvaffakiyetin sırrı?	25
Tavukçuluktan nasıl para kazanılır?	25
Nasıl tavukçuluk yapılmalıdır?	25

ESKİ HARFLERLE

Mufassal yeni tavukçuluk	100
Keçi beslemek usulü	25
Av ve salon köpekleri	25

Satış yeri: İKBAL kitabevi

AKŞAM
NEŞRİYATI

ŞU YERLERDE SATILIR:

Akşam Matbaasının'da

Babıâli, Narlıbahçe sokağı

İstanbulda

HALİT, kütüphanesinde
Ankara caddesi

Beyoğlunda

HAŞET, Fransız Kitap Evinde
Tünelbaşı

Köprüde

KEMAL, Kitap Köşkünde
Köprü Kadıköy iskelesi.

Haydarpaşada

ŞİMENDİFER GARINDA:
Gazete ve Kitap arabası
sahibi İsmail

Kadıköyde

NET, Kırtasiye mağazasında
Altıyol No. 1.

Büyükdada

NIKO, Tütcü dükkanında
İskele başı

İstanbul'dan başka yerlerde bütün kitap ve gazete satanlarda bulunur.

Kitaplarımız her yerde üzerindeki fiyete satılır.

Dr. MEHMED İZZET

Emrazı dahiliye ve sariye mütehassısı
Muayenehane: Cağaloğlu Nuruosmaniye caddesi No. 17 Baha Bey Apartmanı pazardan maada hergün 13 - 17 hastalarını kabul eder. Telefon: 23925

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme
Umum İdaresi İlânları

Muhammen bedeli (51904) lira olan muhtelif cins küçük yol malzemesi 4/1/937 pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (3845) lira 20 kuruşluk muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetenin 7/5/936 gün ve 3297 numaralı nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (259) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır.. (3029)

Muhammen bedeli 36742,50 lira olan Degirmisaz ve Tavşanlı muntakası ocakları mahsulâtından 8165 ton Linyit kömürü 9/12/936 çarşamba günü saat 15,30 da Pazarlıkla Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 2755,69 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, Resmî gazetenin 7/5/936 G. 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 184 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (3138)

Hariciye Vekâletinden:

Hariciye vekâletinde 11 nci dereceden mevcut münhal memuriyetlere talimatnamesine tevfi kanun müsabaka ile memur alınacaktır.

Müsabaka imtihanı 9 Kânunuevvel 1936 çarşamba günü saat 10 da Hariciye vekâletinde yapılacaktır.

Müsabakaya iştirak için, taliplerin memurin kanununun 4 üncü maddesindeki kilerden başka aşağıda yazılı evsafı da haiz olmaları lâzımdır: Hukuk, Mülkiye, Ulumu siyasiye, iktisadiye ve içtimaiye ve fakülte derecesindeki Yüksek Ticaret mektepleri veya Hariciye mesleği ile alakası bulunan mümasil Yüksek mekteplerden birinden mezun olmak.

Müsabaka imtihanı şöyledir:

1 — Hukuku medeniye, Hukuku düvel, Hukuku hususiye düvel, iktisat, maliye ve tarihi siyasi (1815 den zamanımıza kadar) hakkında tarihi ve şifahî sualler.

2 — Türkçe ve Fransızcadan tahrir ve terceme.

3 — Müsabakada üssü mizanı doldurmak şartıyla en fazla numara alanlar kazanmış olacaktır.

Müsavat halinde Fransızcadan mada bir ecnebi lisanına vukuf sebebi rüchandır. Taliplerin mektep şahadetnameleri askerlik vesikaları hüsnühal ve sıhhat şahadetnameleri ile hüviyet cüzdanı veya suretlerini istida ile 4/12/936 akşamına kadar Vekâlet Zat İşleri Diresi Şefliğine tevdi eylemleri ve 9/12/936 çarşamba günü saat 10 da Ankara'da Vekâlette hazır bulunmaları ilân olunur. (1775) (2989)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

Tahmin edilen bedeli «4192» lira «50» kuruş olan 43000 kilo ekmek, 5/Birinci kânun/936 tarihine rastlayan cumartesi günü saat 11 de açık eksiltme suretile alınacaktır.

Muvakkat teminatı «314» lira «44» kuruş olup şartnamesi komisyonda hergün parasız verilir.

İsteklilerin, bu mikdar teminatı İstanbul vilâyeti muhasebeciliğine yatırarak mukabilinde alacakları makbuz veya banka teminat mektubu ile ve belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonumuza müracaatları. (3067)

Konya Daimî Encümen Riyasetinden:

Memleket hastanesi kalorifer tesisatına aid projenin tanzimi işine talip çıkmadığından; diğer mahallerdeki taliplerin de Konyaya kadar gelmeleri masrafı badî olduğundan arttırma ve eksiltme kanunun 46 ncı maddesinin (R) fıkrası mucibince bu işin İstanbul Sıhhat ve içtimai Muavenet müdürlüğü delâletiyle en ucuz fiyat teklif edene pazarlıkla ihalesi kararlaştırılmış ve yapılacak teklif üzerinden teminat akçası alınması düşünülmüş olduğundan 2/12/936 çarşamba günü saat üçe kadar taliplerin bu müdürlükteki fennî şartname, izahname ve planları görüp katı teklif mektuplarını mezkûr İstanbul Sıhhat Müdürlüğüne vermeleri ilân olunur. (3094)

Ankara Valiliğinden:

1 — Keşif bedeli 6191 lira 58 kuruş olan hususî idareye aid Kültür Bakanlık antresindeki tadilat kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 7/12/936 perşembe günü saat 15 de Vilâyet binasında Daimî encümenince yapılacaktır.

3 — İsteklilerin teklif mektupları, ticaret odası vesikası ve 344 lira 37 kuruşluk muvakkat teminatları ve Nafia Müdürlüğünden alacakları fennî ehliyet vesikalarıyla birlikte aynı gün ve saat 14 de Vilâyet encümeni riyasetine vermeleri.

4 — İsteyenler keşif evrakını ve şartnameleri Ankara vilâyeti Nafia müdürlüğünde gözden geçirebilirler. (3090)

İ. KARON, BEYOĞLU, TÜNELMEYDANI

Kültür Bakanlığı tarafından kabul edilen okul kitapları satılır.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Şartnamesi mucibince 2100 kilo dikistrinli kola pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 15/XII/936 tarihine rastlayan salı günü saat 15 de Kabataşda Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3181)

200 paket 12/24 makine ipliği «örneği vardır» saat 14

1000 adet 40 s/m kıyım bıçağı « resmi vardır» saat 15

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem malzeme şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 1/12/936 tarihine rastlayan salı günü yukarıda yazılı saatlerde Kabataşda Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (2872)

10,000 metre beyaz yağlı kaneviçe

6.000 » yeşil yağlı »

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem malzeme şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 26/11/936 tarihine rastlayan perşembe günü saat 15 de Kabataşda Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınacaktır.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri lâzımdır. (2692)

50 000 Adet 50 lik tuz çuvalı

50 000 » 100 » » »

I. — Yukarıda miktar ve nevi yazılı (100,000) adet tuz çuvalı şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II. — Pazarlık 27/XI/936 tarihine rastlayan cuma günü saat 16 da Kabataşda Levazım ve mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

III. — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV. — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3063)

Çanakkale vilâyetinden:

Göçmen evleri için on bin metre mikâp mamul çatılık ve döşemelik kereste pazarlıkla satın alınacaktır. Bu keresteler vilâyetin Anadolu yakasındaki iskelelerde depo edilecektir. Bu miktar kerestenin 2610 metre mikâbı 4X8X8 ve bin altı yüz yetmiş metre mikâbı 3,5X8X4 ve 3390 metre mikâbı 4X12X8 ve 1100 metre mikâbı döşemelik olarak dört boy 12 santim en 18 milimetre kalınlığında ve 140 metre mikâbı 3,5X4X28 ve 1090 metre mikâbı 12 milim kalınlık ve 24 milim genişliğinde çıta olarak imâl edilecektir. Çıtalık kerestenin beher metre mikâbı yine bu iskelelerde teslim şartile 12,5 çıta ve döşemenin beher metre mikâbı yine bu iskelelerde teslim on yedi buçuk lira üzerinden fiati takarrur etmiştir. Pazarlık suretile alınacak bu miktar kerestenin % 15 hesabile teminatı katiyeye raptedilecek ve bu kerestenin 4000 metre mikâbı Mayıs 937 nihayetine kadar ve 2000 metre mikâbı Temmuz 937 nihayetinde bu iskelelerde depo edilmiş bulunacaktır. Talip olanların % 15 teminatları ile birlikte ikinci teşrinin 21-inci cumartesi günü saat onda Çanakkale iskân komisyonuna müracaat etmeleri evvelce yazılmıştı. Görülen lüzum üzerine pazarlık 28/11/936 tarihine kadar temdid edilmiştir. Yevmi mezkûrda saat 10 da Çanakkale iskân komisyonuna müracaat edilmesi ilân olunur. (3186)

BANKA KOMERÇİALE
ITALYANA

Sermayesi Liret 700,000,000

İhtiyat akçesi Liret 145,769,054,50

Merkezi İdare: MILANO

İtalyanın başlıca şehirlerinde

ŞUBELERİ

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri

Müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve

Kolumbiyada

Afilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ

Galata Voyvoda caddesi Karaköy

Palas (Telef. 44841 /2/3/4/5)

Şehir dahilindeki acenteler:

İstanbulda: Alalemcayan hanında

Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğlunda: İstiklâl caddesi Telef. 41046

İZMİRDE ŞUBE

İktisadî Devletçilik
3 üncü kitapPARA ve
INKILÂB

Ahmed Hamdi Başar'ın bu çok mühim eseri yeni çıktı. Herkes okumalıdır. Fiati 70 kuruş.

Acele satılık hane

Kadıköyde Bahariye caddesinde Sokulu sokağında bir numaralı hane satılıktır. İki tarafı cadde ve geniş bahçesi ve on iki odası vardır. 25/11/936 ya kadar müracaat.

Dr. FAHRİ CELÂL

Sinir hastalıkları ve kekeleme tedavisi her gün üçten sonra Cağaloğlu, Halk Fırkası karşısı, Zorlu apartman No. 2 Tel. 20785

Herkesin üzerinde ittifak ettiği bir hakikat:

Günde iki defa kullanmak şartile

RADYOLİN

Dişlerinizi tertemiz, bembeyaz ve sap sağlam yapar. Ona yirminci asır kimyasının harikalarından biridir, denilebilir. Kokusu güzel, lezzeti hoş, mikroplara karşı tesiri yüzde yüzdür.

RADYOLİN

Kullananlar, dişlerini en ucuz şeraitle sigorta ettirmiş sayılırlar

KADINLAR İÇİN
Şayani hayret bir müjde
Bir doktorun cazip keşfi
Solmuş ve buruşmuş bir cilde gençliği iade ediyor

Viyanada bu tip mecmuası, dünyayı hayrette bırakacak fennin son zaferini ilân ediyor. Buruşuklukların yalnız sebebi zuhuru değil, izale çaresini de bulmuşlardır. Anneler, hatâ büyük anneler, artık gençlik zamanlarındaki taze ve açık tenlerine kavuşabilirler. 50 ve 60 yaşlarında olan kadınlar, gençliklerindeki yumuşak ve buruşuksuz bir cilt teminine muvaffak olabilirler. Buruşukluklar, ihtiyarladığımız vakit zuhura gelir, cilt; bazı canlı ve besleyici unsurları kaybeder. Bu unsurlar, şimdi kemali itina ile intihap edilmiş genç hayvanlardan istihsal edilmektedir. Bunlarla cilt beslendiği takdirde tazeleşir ve gençleşir. İşte; Viyana üniversitesi profesör Dr. Stejskal idaresinde yapılan keşfin şayani hayret semereleri bu profesörün keşfinin

münhasıran istimal hakkı Tokalon müessesesi tarafından büyük fedakârlıklarla temin edilmiştir.

«Biocel» tabir edilen canlı hücreler hülâsası, yalnız pembe rengindeki Tokalon kreminde bulunur. Hastanelerde 60-70 yaşlarındaki kadınlar üzerinde yapılan tecrübelerde altı hafta zarfında buruşukluklarının tamamen zail olduğu görülmüştür. Her akşam yatmadan evvel yegâne cilt unsuru olan pembe rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Siz uyurken, o, cildi besler ve gençleştirir. Serian buruşukluklar izale olur ve bir kaç hafta zarfında daha genç görülmüş olursunuz. Gündüz için (yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Siyah benleri eritir, açık mesmeleri kapatır ve en sert cildi yumuşatır, beyazlatır ve gençleştirir.

Siniri ve ciğerleri zayıf olanlar

ÇAM

Hülâsasile banyo yapınız.

Çam ağacının bütün şifalı tesirlerini haizdir. Çam banyosu teneffüsü kolaylaştırır. Sinirleri teskin eder. Cildi güzelleştirir. Kokuları izale eder. Neşenizi artırır. Şişesi 60 kuruştur. Her eczanede arayınız. Deposu Taksim Eczanesi (ÇAM) isim ve markasına ve etiket üzerinde Taksim eczanesi firmasına dikkat ediniz.

TURK HAVA KURUMU

BUYUK PIYANGOSU

2 ci Keşide 11 Birincikânun 936 dadır
Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

Büyük ikramiye 40.000 liradır.

Ayrıca: 15,000, 12,000, 10,000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat Vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/Birincikânun/936 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur.

Bir çok tıraş bıçaklarını tecrübe ettim. Hiç birisinden memnun kalmadım.

Nihayet sakalımı kuştüyü hafifliği ile tıraş eden POKER tıraş bıçağını beğendim.

Çünkü; POKER; cildi tahriş etmeden çabuk ve rahat tıraş eden bıçaktır.

POKER

Dünyanın en eski ve en iyi tıraş bıçağıdır.

ADEMI İKTİDARA FORTESTİN

Erken ihtiyarlıyanları gençleştirir, yorgunvücutleri dinçleştirir. Belgevşekliğini geçirir, çelik gibi bir vücut kazandırır.

Öksürenlere: **KATRAN HAKKI EKREM**

ALİ MUHİDDİN

HACI BEKİR

Şeker, Şekerleme ve Lokumlarının nefaseti dünyaya nam vermiştir.

Akide	60 Kr.
Sade lokum	60 Kr.
Güllü lokum	70 Kr.
Fındıklı lokum	90 Kr.
Elvan şekeri	80 Kr.
Sakızlı lokum	70 Kr.
Fıstıklı lokum	120 Kr.
Kaymaklı lokum	120 Kr.

Bayram için taşradan sipariş kabul olunur. Siparişler Ticaret-hanenin merkezi olan İstanbul, Bahçekapı, Hamidiye caddesinde Kadim

HACI BEKİR

Şekerci mağazasında kabul olunur.

JUVANTIN KANZUK

SAÇ BOYALARI

Kumral ve siyah olarak sabit ve tabii renk verir. Ter ve yıkanmakla çıkmaz. Yegâne zararsız ve tanınmış sıhhi saç boyasıdır. **İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ** Beyoğlu - İstanbul

Mühim bir tavsiye

Yastık, yorgan ve şiltelerinizi kuştüyünden yapınız. Yatması rahat, kışın sıcak, yazın serindir. (Kilosu 75 kuruşdan bağlar) Fabrika ve satış deposu İstanbul, Çakmakçılarda Kuştüyü fabrikası. Telefon: 23027

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Enis Tü

YILBAŞI BİLETLERİ

Geldi

Geçen yılbaşı keşidesinde **500.000 lirayı** **UĞUR GİŞESİ** verdiğini unutmayınız.

UĞUR GİŞESİ

Karaköy, Postahane karşısında. Telefon: 40021

Hiç bir yerde şubesi yoktur.

AKŞAM

Çinkografi şubesi

Müdürü: Kenan

Son model makinelerle mücehhez yegâne atelyedir

Bakır, pirinç, çinko üzerine klişe imalatı

Telefon 20113

Iktisat vekâletinden:

- 1 — Vekâletimiz kaloriferleri için alınacak olan 240 ton Sömikok «Türk Antrasit» kömürü kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Muhammen bedeli 7200 liradır.
- 3 — İstekliler bu işe aid şartnameyi Vekâlet Levazım müdürlüğünden alabilirler.
- 4 — Eksiltme 8/12/936 tarihine rastlayan Salı günü saat 10 da Ankarada İktisat vekâleti binasında toplanacak olan komisyonda yapılacaktır.
- 5 — Muvakkat teminat bedeli 540 liradır.
- 6 — Eksiltme 2490 numaralı kanuna tevfiikan yapılacaktır.
- 7 — İstekliler teklif mektuplarını ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine vereceklerdir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli teahhütlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır. İhale saati onları bu saatten sonra gelecek teklif zarfları kabul edilmeyeceği gibi postada vaki olacak gecikmeler de kabul edilmeyecektir.
- 8 — Bu iş hakkında fazla malûmat almak isteyenlerin Vekâlet Levazım müdürlüğüne müracaat etmeleri. (3124)